SPRAWOZDANIE

RADY ADWOKACKIEJ

W WARSZAWIE

Z A R O K

1932—1933

1933 WARSZAWA 1933

NAKŁADEM IZBY ADWOKACKIEJ WARSZAWSKIEJ

SPRAWOZDANIE
RADY ADWOKACKIEJ
W WARSZAWIE

Z A R O K

1932—1933

1933 WARSZAWA 1933

NAKŁADEM IZBY ADWOKACKIEJ WARSZAWSKIEJ

Drukarnia Rolnicza, Warszawa, Złota 24

WSTĘP.

Sprawozdanie niniejsze obejmuje pierwszy rok działalności Rady Adwokackiej pod rządem nowego prawa o ustroju adwokatury z d. 7 października 1932 r., dotyczy przeto okresu, w którym, z natury rzeczy, na plan pierwszy wysunęły się czynności, związane z wprowadzeniem w życie nowych, pod wieloma względami, zasad organizacji samorządu adwokackiego i rozstrzyganiem szeregu kwestyj, nastręczających się na tle przepisów nowego prawa.

Skutkiem rozdzielenia działalności Rady Adwokackiej i Sądu Dyscyplinarnego uszczupliło się znacznie, w porównaniu z poprzedniemi laty, orzecznictwo Rady w zakresie ustalania, na tle konkretnych przypadków, zasad etyki i obowiązków zawodowych; gdy bowiem pod mocą dawnego statutu tymczasowego Palestry Rada Adwokacka raz po raz rozważała i rostrzygała te zagadnienia w swych uchwałach, bądź oddalających skargi na członków Izby, bądź przekazujących je wyłonionemu przez Radę Sądowi Dyscyplinarnemu, dzisiaj tylko w szczególnych, stosunkowo nielicznych, przypadkach sprawy tego rodzaju znajdują rozstrzygnięcie w uchwałach Rady Adwokackiej, jako ciała zbiorowego; normalnie — wkraczają w zakres samodzielnej działalności rzeczników dyscyplinarnych, których Rada wybiera ze swego grona, oraz Sądu Dyscyplinarnego Izby, który istnieje odrębnie.

Zaznaczyć jednak należy, że zawarte w uchwalonym przez Radę regulaminie przepisy co do trybu załatwiania przez rzeczników dyscyplinarnych spraw, podlegających ich właściwości, zmierzają do zapewnienia możliwej jednolitości działania rzeczników i uzgadniania ich poglądów na zagadnienia etyki zawodowej, nieraz tak bardzo subtelne, zastrzegając zarazem wnoszenie spraw pod obrady Rady Adwokackiej, ilekroć idzie o ustalenie nowej zasady etyki lub obowiązków zawodowych.

Znacznemu natomiast rozszerzeniu uległ dział orzecznictwa Rady w sprawach o wpis na listy adwokatów i aplikantów adwokackich — na tle wykładni nowych przepisów w tym względzie.

Zniesienie obowiązkowej aplikacji sądowej, powodujące wzmożony i ciągły wzrost szeregów aplikantów adwokackich, rozszerzając bardzo znacznie ramy dotychczasowych czynności Rady w zakresie załatwiania podań o wpis na listę, wywołało zarazem konieczność zajęcia się opracowaniem i wprowadzeniem w życie nowego systemu kształcenia, w łonie korporacji, przyszłych adwokatów.

W parze z postępującym niemal z dnia na dzień, w zawrotnem wprost tempie, wzrostem liczebnym członków Izby, idzie, rzecz prosta, stałe zwiększanie się liczby spraw różnego rodzaju, wymagających ingerencji lub decyzji władzy korporacyjnej, — spraw codziennych, powtarzających się, nieraz drobnych, ale, bądź co bądź, wymagających rozważenia i uzasadnionego rozstrzygnięcia. Stąd — długie wokandy posiedzeń zarówno Rady Adwokackiej, jak i jej Prezydjum; stąd — wielka liczba referatów i czynności, przypadających na każdego z członków Rady — mimo zwiększenia się jej składu liczebnego i wyłączenia z jej działalności funkcyj Sądu Dyscyplinarnego.

Nawałem czynności organizacyjnych i spraw bieżących, nie zaś brakiem chęci lub zrozumienia potrzeby, tłomaczy się też fakt, że Rada Adwokacka nie była w możności w okresie sprawozdawczym rozważenia, opracowania i rozstrzygnięcia szeregu zagadnień z dziedziny życia korporacyjno-zawodowego, które mogły tego wymagać.

Przeznaczone dla Walnego Zgromadzenia członków Izby sprawozdanie z całorocznej działalności Rady Adwokackiej ogranicza się do naszkicowania obrazu ogólnego — z uwypukleniem momentów bardziej zasadniczych i z podaniem ciekawszych danych statystycznych — bez wyszczególniania natomiast całego szeregu załatwionych spraw codziennych, którym zarówno Radzie, jako całości, jak i poszczególnym jej członkom, wypadło poświęcić znaczną ilość czasu i pracy.

Okres sprawozdawczy.

Prawo o ustroju adwokatury, przewidując w art. 34 p. 3 zatwierdzanie przez Walne Zgromadzenie Adwokatów sprawozdania rocznego i zamknięcia rachunkowego, przedstawionego przez Radę Adwokacką, nie ustaliło, jaką datą powinien być zakończony okres sprawozdawczy.

Rzecz tę unormował regulamin Rady Adwokackiej w Warszawie, określając w § 156, że sprawozdanie roczne na zwyczajne Walne Zgromadzenie obejmuje okres od 1 listopada roku poprzedniego do 31 października danego roku.

Stosownie do powyższego, — mając przytem na uwadze, że ostatnie sprawozdanie Rady Adwokackiej w Warszawie, z działalności pod mocą dawnego statutu tymczasowego Palestry, zamknięte było datą 31 październ. 1932 r.—w sprawozdaniu niniejszem wykazy statystyczne i zamknięcia rachunkowe podano za czas od 1 listopada 1932 r. do 31 października 1933 r.

Co do działalności Rady — starano się uwzględnić wszystkie ważniejsze momenty do chwili oddania sprawozdania do druku.

Objaśnienie skrótów.

Pr.	— protokuł posiedzenia Rady Adwokackiej w Warszawie.
Pr. prez.	— protokuł posiedzenia Prezydjum Rady Adwokackiej w Warszawie.
U.	— uchwała Rady Adwokackiej w Warszawie.
P.	— postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego Rady Adwokackiej w Warszawie.
Regulamin	— regulamin Rady Adwokackiej w Warszawie.
Sprawozdanie	— sprawozdanie Rady Adwokackiej w Warszawie
Komunikat	— komunikat Rady Adwokackiej w Warszawie.
Art (z dodaniem liczby)	— artykuł prawa o ustroju adwokatury.
Dz. Ust.	— Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.
Poz.	— pozycja.

I. Skład Rady Adwokackiej.

Podział i Organizacja Pracy.

Skład Rady. W wyniku wyborów, stosownie do art. 130 prawa o ustroju adwokat. z dn. 7 października 1932 r. dokonanych przez nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Adwokatów Izby Warszawskiej w dniu 5 listopada 1932 r.[1]), skład Rady Adwokackiej w Warszawie w okresie sprawozdawczym był następujący:

1. Baumberg Ignacy
2. Białaszewicz Czesław
3. Bielawski Bolesław
4. Blenau Zygmunt
5. Brokman Wacław
6. Chełmoński Adam
7. Cygański Stefan
8. Gadomski Jan
9. Grodziński Natan
10. Mińkiewicz Wacław
11. Nagórski Zygmunt
12. Nowodworski Leon
13. Podkomorski Jan
14. Rudziński Mieczysław
15. Stopnicki Józef
16. Szaciński Mieczysław
17. Urbanowicz Stefan
18. Zadrowski Feliks
19. Zdanowicz Bronisław.

Na pierwszem posiedzeniu w powyższym składzie, odbytem w dniu 1 grudnia 1932 r., Rada Adwokacka ukonstytuowała się przez dokonanie wyborów i podziału czynności — zgodnie z art. 40 prawa o ustroju adwokatury.

Wylosowanie ustępujących członków Rady. Na posiedzeniu w dn. 17 października 1933 r. (pr. Nr. 43 § 4) dokonane

---

[1]) Protokuł Walnego Zgromadzenia został ogłoszony w „Palestrze" z r. 1932 str. 325—327

zostało, stosownie do art. 5 i 126 pr. o ustr. adw., wylosowanie 7 członków Rady, mających ustąpić z dniem 1 grudnia 1933 r., przytem zostali wylosowani: 1) B. Bielawski 2) S. Cygański 3) W. Mińkiewicz 4) Z. Nagórski 5) J. Stopnicki 6) S. Urbanowicz i 7) F. Zadrowski.

Prezydjum. W wyniku wyborów skład Prezydjum Rady okazał się następujący:

Dziekan	— Bielawski Bolesław
Wicedziekan	— Chełmoński Adam
Sekretarz	— Nowodworski Leon
Zastępca sekretarza	— Blenau Zygmunt
Skarbnik	— Białaszewicz Czesław
Zastępca skarbnika	— Podkomorski Jan.

Rzecznicy dyscyplinarni. Liczbę rzeczników dyscyplinarnych na okres sprawozdawczy Rada Adwokacka ustaliła na 9, przytem na rzeczników zostali wybrani:

1. Brokman Wacław
2. Cygański Stefan
3. Grodziński Natan
4. Mińkiewicz Wacław
5. Rudziński Mieczysław
6. Szaciński Mieczysław
7. Urbanowicz Stefan
8. Zadrowski Feliks
9. Zdanowicz Bronisław.

Ustaliwszy zaraz na pierwszem posiedzeniu konieczność należytego uzgodnienia działalności poszczególnych rzeczników przez ustalenie odpowiedniego trybu ich funkcjonowania i zapewnienie jednolitego kierownictwa (zasada ta znalazła wyraz w uchwalonym następnie regulaminie [1]), Rada Adwokacka powołała zarazem na stanowisko przewodniczącego kolegjum rzeczników dyscyplinarnych Mieczysława Szacińskiego, który obowiązki te sprawował w ciągu całego okresu sprawozdawczego.

Bibljotekarz i gospodarz. Ogólny zarząd bibljoteką Izby powierzono członkowi Rady W. Mińkiewiczowi, a funkcje gospodarza lokalu Rady Adwokackiej oraz pokoi adwokackich w sądach warszawskich — B. Zdanowiczowi.

---

[1]) patrz str. 12 niniejszego sprawozdania.

Komisja Rewizyjna. Do komisji rewizyjnej Rady Adwokackiej, powołanej do sprawdzania rachunkowości i kasowości Izby, wybrani zostali członkowie Rady: I. Baumberg, J. Gadomski i Z. Nagórski.

Delegaci Rady Adwokackiej. Na zasadzie uchwały Rady z dn. 6 grudnia 1932 r. (pr. Nr. 2 § 4) funkcje Delegatów Rady Adwokackiej i ich zastępców w siedzibach Sądów Okręgowych na prowincji pełnili w okresie sprawozdawczym następujący członkowie Izby:

Siedziba Sądu	Delegat	Zastępca
Biała Podlaska	Skudro Wincenty	Maciejowski Jan
Białystok	Różański Roman	Piątkowski Aleksander
Częstochowa	Winnicki Włodzimierz	Konarski Mendel
Kalisz	Jaźwiński Zygmunt	Szal Stanisław
Łódź	Cygański Stefan	Lange Józef Bolesław Tujakowski Teodor
Łomża	Ryntflejsz Kazimierz	—
Mława	Wierzbicki Grzegorz	—
Piotrków	Kleyna Dobrosław	—
Płock	Baliński Stefan	—
Siedlce	Kęszycki Wacław	Serednicki Juljan
Sosnowiec	Borowski Janusz	—
Suwałki[1]	Kuźmicz Dymitr	—
Włocławek	Barcikowski Eugenjusz	Malczewski Roman

Zgodnie z wnioskiem adwokatury Łódzkiej, Rada Adwokacka, uznając że rozrost liczebny adwokatury w Łodzi stwarza potrzebę zwiększenia tam przestawicielstwa władzy kor-

---

[1]) Wskutek rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 5.VIII 1933 (Dz. Ust. Nr. 62/1933 r. poz. 463) o zniesieniu Sądu Okręgowego w Suwałkach i włączeniu jego okręgu do okręgu Sądu Okręgowego w Grodnie z dniem 1 września 1933 r. adwokaci, mający siedzibę w okręgu Sądu Okręgowego w Suwałkach, wobec postanowień art 2 i 31 prawa o ustr. adw., przeszli automatycznie z Izby Warszawskiej do Izby Wileńskiej.

poracyjnej, w dniu 19 września 1932 r. (pr. Nr. 38 § 55) na zasadzie § 45 regulaminu postanowiła wyznaczyć dodatkowo na Łódź, jako delegatów Rady, adwokatów: Józefa Adamowicza, Edwarda Angersteina, Edmunda Moszkowskiego i Józefa Osieckiego. Zarazem Rada zleciła delegatom opracowanie wniosków co do podziału czynności — celem uchwalenia odpowiedniej instrukcji.

Seminarja dla aplikantów adwokackich. Uchwałą z dn. 6 grudnia 1932 r. (pr. Nr. 2 § 6) Rada Adwokacka powierzyła ogólne kierownictwo seminarjów dla aplikantów adwokackich, jak następuje:

w dziale prawa cywilnego i handlowego — Wicedziekanowi A. Chełmońskiemu;

w dziale prawa karnego — b. Dziekanowi, członkowi Naczelnej Rady Adwokackiej Janowi Nowodworskiemu;

w dziale prawa administracyjnego — członkowi Rady S. Urbanowiczowi.

Jednocześnie Rada ustaliła, że wyżej wymienieni kierownicy seminarjów wraz z członkami Rady W. Brokmanem i Z. Nagórskim tworzyć będą „Komisję aplikacji adwokackiej", powołaną do opracowania: 1) ogólnego programu zawodowego wychowania i wykształcenia aplikantów adwokackich i 2) planu działania w tym zakresie na najbliższy okres.

Przewodnictwo Komisji Rada powierzyła Wicedziekanowi A. Chełmońskiemu, upoważniając komisję do powiększenia swego składu, w razie potrzeby, w drodze kooptacji z pośród członków Izby.

W pracach komisji brali udział zaproszeni członkowie Izby: Mieczysław Ettinger i Antoni Landau.

Do prowadzenia wykładów i zajęć w seminarjach kierownicy zapraszali szereg członków Izby [1]).

Komisje Egzaminacyjne. Skład komisyj egzaminacyjnych był ustalany przed każdym terminem egzaminu adwokackiego. Zgodnie z art. 110 prawa o ustroju adwokatury do komisyj

[1]) patrz niżej str. 93.

wchodzili sędziowie Sądu Apelacyjnego w Warszawie, delegowani każdorazowo przez Prezesa tegoż Sądu [1]). Członkami komisyj z ramienia adwokatury byli nietylko członkowie Rady Adwokackiej, lecz nadto powołani przez Radę członkowie Izby [1]).

Udział w Komisji Egzaminacyjnej Prokuratorji Gen. Rz. P. Jako przedstawiciela adwokatury w komisji egzaminacyjnej przy Urzędzie Głównym Prokuratorji Generalnej [2]) — na sesje komisji w dn. 24 lutego i 1 grudnia 1933 r. — Rada Adwokacka delegowała w okresie sprawozdawczym członka Rady L. Nowodworskiego.

Konsultacja dla niezamożnej ludności. Kierownictwo konsultacji adwokackiej dla niezamożnej ludności przy Sądzie Okręgowym w Warszawie powierzono członkom Rady I. Baumbergowi i B. Zdanowiczowi.

Komisja Zapomóg Pośmiertnych. Zgodnie z § 13 obowiązującego statutu zapomóg pośmiertnych [3]) Rada Adwokacka uchwałą z dn. 6 grudnia 1932 r. powołała na członków Komisji Zapomóg Pośmiertnych (pod przewodnictwem Czesława Białaszewicza, jako członka Rady-skarbnika i Jana Podkomorskiego — jako zastępcy) członków Izby: 1) Bolesława Rosensztadta, 2) Jana Tatarkiewicza, 3) Wacława Tyrchowskiego i 4) Kazimierza Żołędziowskiego.

Do przewidzianego regulaminem Komisji jej wydziału wykonawczego na obszarze Warszawy Rada Adwokacka uchwałą z dn. 21 lutego 1933 r. (pr. Nr. 12 § 33) powołała adwokatów: Wacława Bilińskiego, Władysława Chylińskiego, Jana Hejmana, Michała Grabowskiego, Bolesława Kaminera, Bolesława Machnickiego, Józefa Merlińskiego, Jana Ruffa, Stefana Polkowskiego, Antoniego Tyszyńskiego, Tadeusza Słońskiego, Maksymiljana Schönbacha, a do pomocy Komisji Zapomogowej w zakresie ściągania należności na drodze sądowej — adwokatów: Józefa Czerwińskiego, Jerzego Czarkowskiego i Jana

---

[1]) patrz niżej str. 97 i 98.

[2]) patrz § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z d. 20 maja 1925 r. Dz. Ust. 58/1925 poz. 409.

[3]) Statut ogłoszony w „Palestrze" z r. 1931 str. 223 — 225.

Jodzewicza. Obowiązki przewodniczącego Wydziału pełnił członek Rady J. Podkomorski.

Uchwałą z dn. 20 czerwca 1933 r. (pr. Nr. 32 § 6) Rada Adwokacka postanowiła utworzyć wydziały wykonawcze Komisji Zapomogowej przy Delegatach Rady na prowincji, zlecając wykonanie tej uchwały Komisji Zapomogowej.

Komisja w sprawie zmian statutu zapomóg pośmiertnych. W wykonaniu uchwały Walnego Zgromadzenia członków Izby z dn. 2 kwietnia 1932 r. [1]) Rada Adwokacka uchwała z dn. 6 grudnia 1932 r. (pr. Nr. 2 § 8) powołała komisję dla rozpoznania wniosków w sprawie zmiany statutu funduszu zapomóg pośmiertnych, zgłoszonych na wspomniane Walne Zgromadzenie, i opracowania wniosków ostatecznych. W skład tej komisji weszli Wicedziekan A. Chełmoński (jako przewodniczący), członkowie Rady Cz. Białaszewicz i Z. Nagórski oraz z poza Rady — w myśl wspomnianej uchwały Walnego Zgromadzenia z dn. 2 kwietnia 1932 r. — adwokaci: Alfred Beller, Eugenjusz Ernst, Bolesław Kaminer, Alesander Kroński, Zygmunt Menkes.

Inne komisje specjalne. Oprócz wskazanych już wyżej komisyj, dla rozważenia i opracowania określonych zagadnień Rada Adwokacka powołała w okresie sprawozdawczym następujące komisje specjalne:

1) uchwałą z dn. 28 lutego 1933 r. (pr. Nr. 13 § 37) — komisję w składzie członków Rady M. Rudzińskiego i J. Stopnickiego dla opracowania uwag i wniosków w sprawie rządowego projektu ustawy „o biurach pisania podań porad prawnych i prowadzenia cudzych spraw":

2) uchwałą z dn. 13 czerwca 1933 r. (pr. Nr. 31 § 21) — komisję w składzie czł. Rady F. Zadrowskiego, jako przewodniczącego, oraz członków Izby Stanisława Goldszteina i Tadeusza Słońskiego — dla rozważenia memorjału Rady Adwokackiej w Krakowie w kwestji zmiany taksy adwokackiej;

3) uchwałą z dn. 5 września 1933 r. (pr. Nr. 36 § 34) — komisję w składzie członków Rady: J. Stopnickiego i F. Za-

[1]) Patrz „Palestra" 1933 r. str. 209.

drowskiego — dla opracowania — na żądanie Naczelnej Rady Adwokackiej — opinji w sprawie zmiany taksy adwokackiej;

4) uchwałą z dn. 27 czerwca 1933 r. (pr. Nr. 34 § 25) — komisję w składzie: Wicedziekana A. Chełmońskiego (przewodniczący) i członków Rady N. Grodzińskiego i S. Urbanowicza — w kwestji podejmowania się przez członków Izby obowiązków patrona;

4) szereg komisyj z pośród członków Rady dla rozważenia różnych zatargów, dotyczących członków Izby, lub dla rozstrzygnięcia poddanych orzecznictwu polubownemu Rady sporów pomiędzy adwokatami i ich klijentami.

Regulamin Rady. Najpoważniejszą bodaj czynnością Rady Adwokackiej w okresie sprawozdawcz. w zakresie organizacyjnym było opracowanie i uchwalenie, w myśl art. 47 prawa o ustroju adwokatury, „Regulaminu Rady Adwokackiej w Warszawie".

Sprawie tej Rada poświęciła wiele czasu i pracy, pragnąc, by regulamin stołecznej Rady Adwokackiej stał na wysokości zadania, by czynił zadość potrzebom życiowym i by, w miarę możności, uwzględnił doświadczenia praktyczne z poprzedniego, długoletniego już, okresu działalności Rady Adwokackiej Warszawskiej.

Zaraz na pierwszem swem posiedzeniu w d. 1 grudnia 1932 r. Rada Adwokacka, — ustalając, że do czasu uchwalenia nowego regulaminu obowiązywać będzie regulamin Rad Adwokackich, uchwalony przez Naczelną Radę Adwokacką w d. 11 lutego 1928 r., o ile nie jest sprzeczny z przepisami nowego prawa o ustroju adwokatury, — powierzyła opracowanie ogólnej części projektu nowego regulaminu członkowi Rady Z. Nagórskiemu, części zaś, dotyczącej specjalnie rzeczników dyscyplinarnych, — członkowi Rady M. Szacińskiemu, jako przewodniczącemu kolegjum rzeczników.

Opracowane w ten sposób projekty, po uprzedniem ich rozważeniu i uzupełnieniu przez Prezydjum Rady były przedmiotem obrad nadzwyczajnych plenarnych posiedzeń Rady Adwokackiej, odbytych w dn. 4, 18 i 25 marca 1933 r., w których wyniku redakcję ostateczną zlecono członkowi Rady

L. Nowodworskiemu, poczem całkowity tekst regulaminu został uchwalony, w ostatniem czytaniu, na posiedzeniu Rady w dn. 4 kwietnia 1933 roku (pr. Nr. 21 § 1).

Uchwalony regulamin został ogłoszony w Nr. 3/4 „Palestry" z r. 1933 (str. 204 — 243), a nadto wydany w postaci osobnej broszury [1]) wraz z regulaminem Sądu Dyscyplinarnego Izby, uchwalonym przez zebranie ogólne członków Sądu w dn. 4 stycznia 1933 r. [2]).

Dodać należy, że jeszcze przed ogłoszeniem regulaminu kilka Rad Adwokackich zwróciło się do Rady Warszawskiej z prośbą o nadesłanie projektu — jako wzoru przy opracowywaniu regulaminów miejscowych.

Regulamin Walnego Zgromadzenia. W myśl art. 36 cz. 3 prawa o ustr. adw. Rada opracowała — dla przedstawienia do zatwierdzenia zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu, zwołanemu na d. 25 listopada 1933 r., projekt regulaminu Walnych Zgromadzeń Adwokatów Izby.

Posiedzenia Rady i jej Prezydjum. Zwyczajne posiedzenia plenarne Rada Adwokacka odbywała w okresie sprawozdawczym co tydzień, z wyjątkiem okresu feryj; ponadto odbyła osiem posiedzeń nadzwyczajnych [3]).

Wokanda każdego posiedzenia obejmowała przeciętnie po 50 spraw, to też posiedzenia trwały od 4 do 5 godzin.

Ogółem w czasie od 1 grudnia 1932 r. do 30 listopada 1933 roku Rada Adwokacka odbyła 48 posiedźeń, których protokuły (zawierające powzięte uchwały wraz z uza-

---

[1]) Broszurę tę członkowie Izby nabywać mogą w kancelarji Rady Adwokackiej.

[2]) „Palestra" Nr. 1/2 1933 str. 75—77.

[3]) w dn. 15 grudnia 1932 r. — w sprawie taksy adwokackiej,
w dn. 4, 18 i 25 marca 1933 r. — w sprawie regulaminu Rady,
w dn. 25 kwietnia 1933 r. — dla rozpoznania szeregu podań aplikantów adwokackich o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego w czasie sesji egzaminacyjnej 28 kwietnia — 6 maja 1933 r.
w dn. 26 czerwca 1933 r. — w sprawach, objętych porządkiem obrad Konferencji Dziekanów i Wicedziekanów wszystkich Rad Adwokackich, zwołanej przez Prezydjum Naczelnej Rady Adwokackiej.
w dn. 13 września i 10 października 1933 r. — w sprawie zmiany statutu zapomóg pośmiertnych.

sadnieniem) obejmują 852[1]) stronic pisma maszynowego in folio.

Prezydjum odbywało posiedzenia co tydzień, nie wyłączając okresu feryj letnich, w którym w posiedzeniach Prezydjum brali nadto udział obecni w Warszawie członkowie Rady — dla załatwiania w tak zwiększonym składzie, z mocy delegacji Rady, wszelkich wogóle spraw bieżących, z wyjątkiem spraw o wpis na listy adwokatów i aplikantów adwokackich. Wokanda każdego posiedzenia obejmowała przeciętnie po 30 spraw.

Ogółem w czasie od 1 grudnia 1932 r. do listopada 1933 roku Prezydjum odbyło 45 posiedzeń, których protokuły obejmują 330 stronic pisma ręcznego in folio [1]).

Kancelarja Rady. Na zasadzie porozumienia Prezydjum Rady Adwokackiej z Prezesem Sądu Dyscyplinarnego Izby (które zostało utrwalone w § 35 regulaminu Sądu Dyscyplinarnego) w kancelarji Rady Adwokackiej utworzony został osobny wydział, który prowadzi biurowość Sądu Dyscyplinarnego, podlegając w tym zakresie Prezesowi Sądu Dyscyplinarnego; wydział ten prowadzi zarazem część biurowości rzeczników dyscyplinarnych. Ponadto został zaangażowany płatny sekretarz Sądu Dyscyplinarnego.

Skład personelu kancelaryjnego w okresie sprawozdawczym był następujący:

Kierownik biura — Sztumpf Djonizy,
Kierownik księgowości — Nowicki Ignacy,
Korespondentka-maszynistka — Brayczewska Marja,
Korespondent — Sztajnert Zygmunt,
Maszynistka — Stroynowska Zofja,
Kancelista i inkasent — Gałecki Leonard,
Pom. księgowego — Andrzejewska Wacława,
Maszynistka — Herbstówna Janina,
Kancelista i inkasent — Markowski Juljan.

Obsługę kancelarji Rady oraz pokojów adwokackich w Sądach Apelacyjnym i Okręgowym w Warszawie pełniło 5 woźnych i 1 goniec.

Pozatem zatrudnionych było dwuch inkasentów, otrzymujących wynagrodzenie procentowe od sum zainkasowanych.

---

[1]) Do chwili oddania sprawozdania do druku.

Podane niżej zestawienie ruchu pism w kancelarji w okresie sprawozdawczym, w porównaniu z latami ubiegłemi, jest, niepełną zresztą, ilustracją stałego wzmagania się zakresu czynności.

Rok	Dziennik podawczy	Dziennik wychodzący
	zawierały numerów:	
1928/29	6.860	7.319
1929/30	7.639	7.966
1930/31	8.919	9.807
1931/32	9.420	10.801
1932/33	13.921	13.830

Zaznaczyć przytem należy, że jeden numer dziennika wychodzącego obejmuje nieraz szereg pism (np. okólniki, zawiadomienia, wezwania i t. p.).

Kancelarja prowadzi cały szereg repertorjów, wykazów i skorowidzów.

W związku z wrostem liczby członków Izby rozrastają się również rozmiary księgowości, zwłaszcza, o ile idzie o fundusz zapomóg pośmiertnych.

Kancelarja Rady Adwokackiej prowadzi nadto administrację wydawanego nakładem Izby czasopisma „Palestra".

II. Działalność Rady Adwokackiej.

1. Sprawy ogólne.

Sprawa Pożyczki Narodowej. W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 5 września 1933 r. o wypuszczeniu pożyczki wewnętrznej (Dz. Ust. Nr. 67/1933 r. poz. 503) Rada Adwokacka na posiedzeniu w dn. 13 września 1933 r. (pr. Nr. 37 § 1) powzięła uchwałę następującą:

„Rada Adwokacka w Warszawie, uważając pokrycie pożyczki narodowej za konieczność państwową, wzywa członków Izby do wzięcia wydatnego udziału w subskrypcji pożyczki i wyraża przekonanie, że członkowie Izby, w rozumieniu doniosłości dla Państwa pożyczki oraz obowiązku obywatelskiego, pomimo ciężkich warunków materjalnych, w jakich znajduje się obecnie adwokatura polska, przyczynią się wedle największej swej możności do pokrycia pożyczki".

Powyższą uchwałę Rada Adwokacka podała do wiadomości członków Izby w drodze komunikatu[1]. W następstwie Rada podała również do wiadomości członków Izby[2] postanowienie Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dn. 16 września 1933 r., zalecające członkom Izb Adwokackich zapisywanie się na pożyczkę w wysokości 7% od ustalonego dochodu z praktyki adwokackiej w roku 1931.

Dla ułatwienia pracownikom kancelarji zapisania się na pożyczkę, Rada Adwokacka w dn. 26 września 1933 r. (pr. Nr. 39 § 11) postanowiła udzielić personelowi w tym celu pożycz-

---

[1]) Patrz „Palestra" 1933 r. Nr. 9/10 str. 509.
[2]) Patrz „Palestra" 1933 r. Nr. 9/10 str. 509.

ki w wysokości miesięcznej pensji, zwrotnej w dwunastu ratach miesięcznych.

Sprawa pokątnego doradztwa. O sprawie tej mowa w części sprawozdania, zatytułowanej: „sprawy ogólne", ponieważ Rada Adwokacka zawsze traktowała ją w płaszczyźnie ogólnych interesów społecznych, nie zaś tylko pod kątem widzenia interesów adwokatury [1]).

W okresie sprawozdawczym wspomniana sprawa znalazła wreszcie częściowe rozwiązanie przez wydanie ustawy z d. 28 marca 1933 r. „o biurach pisania podań oraz o zakazie udzielania porad prawnych i prowadzenia cudzych spraw" [2]).

Powziąwszy wiadomość o wniesieniu przez Rząd projektu powyższej ustawy do Sejmu [3]) Rada Adwokacka wyłoniła specjalną komisję [4]) dla opracowania uwag i na posiedzeniu w dn. 7 marca 1933 r. (pr. Nr. 14 § 1), na podstawie wniosków komisji, ustaliła pożądane, zdaniem Rady, poprawki do projektu, które zakomunikowała adwokatom — członkom Komisji Prawniczej Senatu, ile że projekt ustawy został już podówczas przez Sejm uchwalony i przeszedł do Senatu.

Wskutek zaproszenia Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę Rada Adwokacka wydelegowała członka Rady, F. Zadrowskiego, jako swego przedstawiciela, na konferencję, zwołaną przez Komisarjat na d. 17 października 1933 r. w kwestjach, związanych z wykonywaniem przepisów wskazanej wyżej ustawy w obrębie Warszawy.

Sprawa reformy studjów prawniczych. Sprawa studjów prawniczych uniwersyteckich pozostaje w ścisłym związku z zagadnieniem przypływu do adwokatury kandydatów, przygotowanych należycie pod względem naukowym. To też sprawą tą zajmował się oddawna Związek Adwokatów Polskich, a odbyty w 1928 r. w Toruniu Zjazd Adwokatów Polskich wypowiedział się za potrzebą uzupełnienia uniwersyteckich studjów prawniczych kursami specjalnemi dla przyszłych adwokatów,

---

[1]) Patrz Sprawozdanie za r. 1925/26 str. 23, za r. 1927/28 str. 15 za r. 1929/30 str. 12, za r. 1930/31 str. 16.

[2]) Dz. Ust. Nr. 31/1933 r. poz. 269.

[3]) Patrz „Palestra" 1933 r. Nr. 1/2 str. 91.

[4]) Patrz str. 11 niniejszego sprawozdania.

któreby miały za przedmiot historję i ustrój adwokatury, wymowę obrończą i technikę adwokacką [1]).

W roku ubiegłym, sprawa reformy studjów prawniczych była rozważana w łonie „Koła Prawników Uniwersytetu Warszawskiego", które urządziło w tym przedmiocie w d. 31 stycznia 1933 r. specjalny wieczór dyskusyjny i, między innemi, zwróciło się do Rady Adwokackiej w Warszawie o wydelegowanie przedstawiciela. Wydelegowany został członek Rady J. Gadomski, który złożył Radzie sprawozdanie (pr. Nr. 9 § 4) o referatach wygłoszonych i dyskusji przeprowadzonej na wspomnianem zebraniu.

Kwestję potrzeby reformy studjów uniwersyteckich — w związku z zagadnieniem nadmiernego dopływu do adwokatury — Wicedziekan Chełmoński poruszył na Konferencji Dziekanów i Wicedziekanów wszystkich Rad Adwokackich [2]).

Sprawa zamknięcia listy adwokatów. I o tej sprawie godzi się wspomnieć w ninejszej części sprawozdania, bo traktować ją należy w szerokiej płaszczyźnie ogólnych interesów społecznych; tak zresztą stawiała ją dotychczas i Rada Adwokacka w Warszawie i Walne Zgromadzenie członków Izby [3]).

W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka rozważała wspomnianą sprawę na posiedzeniu nadzwyczajnem w dn. 24 czerwca 1933 r. — na tle niezastosowanego dotąd w praktyce przepisu art. 14 prawa o ustroju adwokatury — w związku z kwestją nowelizacji tego prawa, postawioną na porządku obrad zwołanej przez Komitet Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej Konferencji Dziekanów i Wicedziekanów wszystkich Izb Adwokackich [4]).

W łonie Rady przeważył pogląd, że art. 14 pr. o ustr. adw., ograniczający możność jednoczesnego zamknięcia listy do obszaru conajwyżej dziesięciu sądów okręgowych, a ponadto przewidujący jedynie zamykanie listy adwokatów, nie zaś

---

[1]) W dn. 12 listopada 1933 r. staraniem Oddziału Poznańskiego Związku Adwokatów Polskich odbył się odczyt prof. Znamierowskiego na temat „Reforma stdujów prawniczych w Polsce".

[2]) Patrz str. 32 niniejszego sprawozdania.

[3]) Patrz np. Sprawozdanie za r. 1930/31 str. 17.

[4]) Patrz niżej str. 32.

listy aplikantów adwokackich, daje sposób, niedostateczny dla skutecznego zapobieżenia nadmiernemu wzrostowi liczby adwokatów w Państwie; z drugiej strony przewidziećby należało możność zamykania listy nie koniecznie w całym odrazu okręgu, lecz tylko w poszczególnych większych miastach — ewentualnie wraz z miejscowościami, znajdującemi się w pewnym promieniu od nich. Zachodzi przeto potrzeba odpowiedniego rozszerzenia i zmiany omawianego przepisu; jednakże, narazie, jest rzeczą wskazaną zastosowanie w praktyce przynajmniej przepisu istniejącego.

Powyższemu poglądowi Dziekan dał wyraz na wspomnianej wyżej konferencji w Radzie Naczelnej.

Godzi się zaznaczyć, że w marcu 1933 r. wpłynął do Rady Adwokackiej za pośrednictwem Delegata w Łodzi wniosek miejscowej adwokatury o podjęcie kroków, celem spowodowania zamknięcia listy adwokatów w Łodzi.

Wydawnictwo „Palestry". Przejęte w r. 1932 przez Radę Adwokacką na rzecz Izby wydawnictwo czasopisma „Palestra" prowadzone było nadal w okresie sprawozdawczym, przytem stanowisko naczelnego redaktora zajmował w dalszym ciągu Wicedziekan A. Chełmoński, stanowisko zaś sekretarza i redaktora odpowiedzialnego — członek Izby adw. Kazimierz Kraushar.

Stosownie do § 158 regulaminu Rady Adwokackiej w Warszawie „Palestra" jest organem Rady, przytem wszelkie jej publikacje urzędowe zamieszczane są w specjalnym, przeznaczonym na ten cel, dziale pisma.

Obecny nakład „Palestry" wynosi 1900 egzemplarzy. Liczba stałych prenumeratorów przedstawia się, jak następuje:

adwokatów	1.236
aplikantów adwokackich	319
różnych (profesorowie, bibljoteki, redakcje pism, sądy, urzędy)	59
ogółem prenumeratorów . .	1.614

w czem 8 prenumeratorów zagranicznych.

Pozatem rozsyła się bezpłatnie różnym instytucjom i osobom 148 egzemplarzy.

Wychodząc z założenia, że stałe czytywanie „Palestry" przez aplikantów adwokackich — z uwagi na charakter i treść pisma — może się przyczynić dodatnio do zawodowego ich wychowania i wykształcenia, Rada Adwokacka zaleciła aplikantom adwokackim Izby Warszawskiej stałe prenumerowanie „Palestry", obniżając zarazem, począwszy od 1 stycznia 1933 r., dla aplikantów opłatę za prenumeratę do 10 zł. rocznie.

Sprawa fundacji im. F. Kotermanowiczowej. W okresie sprawozdawczym Radzie Adwokackiej wypadło prowadzić w dalszym ciągu wytoczoną przez spadkobierców ś. p. F. Kotermanowiczowej sprawę o unieważnienie jej testamentu, którym zapisała swą nieruchomość w Warszawie na rzecz fundacji dla osób, poświęcających się nauce prawa, powierzając zarząd fundacji Radzie Adwokackiej w Warszawie [1]).

Wskutek skargi apelacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie, oddalającego powództwo o unieważnienie testamentu, sprawa znajduje się obecnie w rozpoznaniu Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Do zawarcia układu, proponowanego przez powodów, nie doszło wobec wysunięcia warunków, na które Rada Adwokacka zgodzić się nie mogła.

Na zapytanie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, jako władzy nadzorczej nad wspomnianą fundacją, wywołanego zwróceniem się do Ministerstwa strony powodowej, Rada Adwokacka złożyła Ministerstwu obszerne sprawozdanie o przebiegu procesu.

Czynności reprezentacyjne. W czasie najbliższym po ukonstytuowaniu się Rady Adwokackiej obecnej kadencji Dziekan wraz z Wicedziekanem złożyli szereg wizyt urzędowych, a mianowicie: Prezydjum Naczelnej Rady Adwokackiej w jej siedzibie oraz pp. Ministrowi i Wiceministrowi Sprawiedliwości, pp. Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyżsszego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego, p. Pierwszemu Prokuratorowi Sądu Najwyższego, pp. Prezesom i Prokuratorom Sądów Apelacyjnego i Okręgowego w Warszawie oraz p. Naczelnikowi Sądu Grodzkiego w Warszawie.

---

[1]) Patrz Sprawozdanie za r. 1929/30 str. 52.

W toku konferencji z Prezydjum Naczelnej Rady Adwokackiej omówiono szereg kwestyj, wynikających z nowego prawa o ustroju adwokatury, między innemi, sprawę regulaminu Rad Adwokackich i organizacji rzecznictwa dyscyplinarnego; w rozmowie zaś z p. Ministrem Sprawiedliwości poruszone były między innemi sprawy zamknięcia listy adwokatów (w związku z art. 14 prawa o ustroju adwokatury) i przepisów o wynagrodzeniu adwokatów za czynności zawodowe (w związku z art. 8 p. 3 tegoż prawa).

Otrzymawszy zaproszenie Dziekana Palestry Paryskiej na uroczyste w dn. 14 stycznia 1933 r. doroczne otwarcie „Conférence des avocats stagiaires", Dziekan wystosował odpowiednie pismo z podziękowaniem i wytłumaczeniem niemożności przyjazdu.

Dziekan reprezentował Radę Adwokacką na akademji jubileuszowej, urządzonej w d. 30 kwietnia 1933 r. dla uczczenia zasług Zygmunta Cybichowskiego, profesora Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego.

Wskutek zaproszenia Zarządu Głównego Centralnego Związku Zrzeszeń Urzędników Sądowych Rzeczypospolitej delegowany członek Rady L. Nowodworski reprezentował Radę Adwokacką na otwarciu zjazdu delegatów wspomnianych zrzeszeń w dn. 20 maja 1933 r. i wygłosił w imieniu Rady przemówienie powitalne.

Na odbyty w Lublinie w dn. 18 maja 1933 r. zjazd Zrzeszenia aplikantów zawodów prawniczych Dziekan wysłał depesze powitalną.

W dn. 6 czerwca 1933 r., na zaproszenie Komitetu obchodu „Święto Morza", Rada Adwokacka delegowała do wspomnianego Komitetu członka Rady B. Zdanowicza.

2. Przedstawicielstwo interesów zawodowych.

Taksa adwokacka. W dniu 9 grudnia 1932 r. Prezydjum Naczelnej Rady Adwokackiej nadesłało na ręce Dziekana projekt mającego być wydanem, na podstawie art. 8 p. 3 prawa o ustroju adwokatury, rozporządzenia Ministra Sprawiedli-

wości „w sprawie wynagrodzenia adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych" z prośbą o nadesłanie uwag najpóźniej do d. 10 grudnia, gdyż Ministerstwo Sprawiedliwości zażądało od Naczelnej Rady Adwokackiej opinji w tej sprawie w ciągu trzech dni, a Prezydjum Rady Naczelnej samo otrzymało wspomniany projekt dopiero w dn. 9 grudnia.

Ponieważ, wobec tak krótkiego terminu, nie sposób było poddać sprawy pod obrady plenarnego posiedzenia Rady Adwokackiej, Prezydjum jej rozważyło sprawę na kilkugodzinnem posiedzeniu nadzwyczajnem, odbytem w dn. 10 grudnia z udziałem członka Rady M. Szacińskiego i zaproszonego członka Izby adw. L. Czeszera; ustalone na tem posiedzeniu uwagi co do projektu rozporządzenia zostały tegoż dnia, t. j. ściśle w oznaczonym terminie, zakomunikowane Prezydjum Naczelnej Rady Adwokackiej z zaznaczeniem: 1) że wobec niemożności, ze względu na krótki termin, wszechstronnego rozważenia projektu i poddania go pod obrady Rady Adwokackiej, komunikowane uwagi są tylko opinją Prezydjum i 2) że wobec charakteru rozporządzenia, mającego zastąpić odrębne przepisy obowiązujące w poszczególnych dzielnicach państwa, pośpiech w jego wydaniu nie wydaje się wskazany, pożądane jest bowiem zasięgnięcie opinji wszystkich Rad Adwokackich. Po otrzymaniu w następstwie zawiadomienia Prezydjum Naczelnej Rady Adwokackiej, iż na d. 15 grudnia 1932 r. zwołało w tej sprawie posiedzenie przedstawicieli wszystkich Rad Adwokackich, Rada Adwokacka w Warszawie odbyła nadzwyczajne posiedzenie plenarne, na którem, w wyniku szczegółowej dyskusji nad projektem rozporządzenia, zaaprobowała, z drobnemi tylko zmianami i uzupełnieniami, uwagi, opracowane już poprzednio przez Prezydjum.

We wspomnianem wyżej posiedzeniu przedstawicieli Rad Adwokackich z ramienia Rady Warszawskiej wzięli udział Dziekan B. Bielawski i członek Rady — sekretarz L. Nowodworski; w ciągu długotrwałej dyskusji uzgodniono cały szereg poprawek i uzupełnień do projektu ministerjalnego, przytem uwzględniono szereg uwag Rady Adwokackiej w Warszawie. Nazajutrz odbyła się w tej sprawie w Ministerstwie Sprawiedliwości długotrwała konferencja z przedstawicielami posz-

czególnych Rad Adwokackich, w której uczestniczył również Dziekan B. Bielawski, a w której toku przedstawiciele adwokatury uzasadniali szczegółowo poprawki i uzupełnienia, poczynione do projektu ministerjalnego. Część tych poprawek i uzupełnień została uwzględniona w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dn. 13 lutego 1933 r. (Dz. Ust. Nr. 11/1933 r. poz. 77), zmienionem następnie rozporządzeniem z dn. 1 kwietnia 1933 r. (Dz. Ust. Nr. 24/1933 r. poz. 201).

Wkrótce potem Rada Adwokacka w Krakowie przesłała wszystkim Radom Adwokackim odpis swego memorjału, złożonego Ministerstwu Sprawiedliwości, a wykazującego potrzebę nowelizacji wydanego rozporządzenia, w związku z czem Naczelna Rada Adwokacka zwróciła się do Rady Adwokackiej w Warszawie o wypowiedzenie opinji w tej kwestii. Na podstawie wniosków wyłonionej w tym celu komisji[1], Rada Adwokacka w Warszawie zakomunikowała Naczelnej Radzie Adwokackiej opinję, niżej przytoczoną.

1) W zasadzie należy utrzymać ryczałtowe wynagrodzenie adwokackie, obliczone według wartości przedmiotu sporu, z uwzględnieniem przytem przepisów specjalnych K. P. C., ustalających wynagrodzenie za poszczególne czynności (np. postępowanie zaoczne i wskutek sprzeciwu od wyroku zaocznego; czynności procesowe, podjęte poza siedzibą Sądu, rozpoznającego spór; obowiązek zwrotu kosztów, wywołanych niesumiennem lub oczywiście niewłaściwem prowadzeniem procesu i t. d.).

2) Potrzebne jest podwyższenie obowiązujących obecnie norm taryfowych w drobnych sprawach cywilnych oraz ogólnie w sprawach karnych.

3) Konieczne jest ustalenie minimum wynagrodzenia — w wysokości 15 zł. za czynności, przewidziane w § 12 część 2, § 15, § 17 i § 19 obecnie obowiązującej taksy; minimum wynagrodzenia za czynności, przewidziane w § 18, powinno być również określone specjalnie.

4) Obecna redakcja § 18 jest niejasna; nie wiadomo mianowicie, czy ustalone w tym paragrafie wynagrodzenie zasadnicze obejmuje ogół wymienionych w nim czynności, czy też stosuje się do każdej czynności zosobna.

---

[1]) patrz str. 11 niniejszego sprawozdania.

5) § 9 należałoby uzupełnić przepisem, ustalającym, że wynagrodzenie adwokata, występującego w charakterze pełnomocnika powoda cywilnego lub obrońcy oskarżonego w sprawie karnej, w której zgłoszono powództwo cywilne, oblicza się według stawek, określonych w taryfie dla procesów cywilnych.

6) Przepis § 17 co do wynagrodzenia za czynnosci egzekucyjne jest nie wystarczający. Taksa adwokacka powinna zawierać normy wynagrodzenia za czynności adwokata w postępowaniu egzekucyjnem, dotyczącem roszczeń nie pieniężnych, oparte na kryterjach objektywnych, naprzykład analogicznie (co do zasad, lecz nie co do wysokości) do wynagrodzenia komorników; w braku takich norm określenie wynagrodzenia adwokata w omawianych przypadkach należy do komornika, według jego swobodnej oceny, co nie odpowiada powadze stanu adwokackiego. Należy bowiem zaznaczyć, że przepisy K. P. C. nie przewidują żadnego trybu zwrócenia się komornika, strony lub adwokata do sądu o określenie wynagrodzenia, o którem mowa.

7) Taksę należałoby uzupełnić określeniem norm wynagrodzenia adwokackiego za uzyskanie klauzuli wykonalności (art. 526 K. P. C.) na zasadzie aktów notarjalnych, ugód, wyroków sądów polubownych i zagranicznych (art. 527 K. P. C.).

Koszty obrończe w postępowaniu egzekucyjnem. Wobec wypadków odmowy ze strony komorników w Warszawie ściągania kosztów obrończych, należnych za czynności w postępowaniu egzekucyjnem wedle przepisów rozporządzenia o wynagrodzeniu adwokatów za czynności zawodowe, Rada Adwokacka zwróciła się do Kierownika Sądu Grodzkiego w Warszawie z prośbą o wydanie komornikom stosownej instrukcji; wskutek tego Kierownik Sądu Grodzkiego zapytał Radę Adwokacką, jaką drogą (pisemna deklaracja, zadyktowanie wniosku do protokułu) i na jakiej podstawie (wyrok sądu, czy wprost powołanie się na taksę adwokacką) adwokaci zgłaszają do komorników żądania ściągania kosztów obrończych, o których wyżej mowa.

Rada Adwokacka zakomunikowała Kierownikowi Sądu Grodzkiego opinję następującą.

1) Podstawa prawna wniosku wierzyciela o przyznanie mu i ściągnięcie od dłużnika kosztów obrończych w po-

stępowaniu egzekucyjnem — opiera się na art. 523, 525 w związku z art. 99 i 110 K. P. C., oraz na rozp. Ministra Sprawiedliwości z dn. 1.IV.1933 r. w sprawie wynagrodzenia adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych (Dz. Ust. Nr. 24, poz. 201). Według art. 523 K. P. C. wierzycielowi należą się od dłużnika „koszty, niezbędne do celowego prowadzenia egzekucji". Do kosztów niezbędnych art. 99 § 1 K. P. C. zalicza „należności i wydatki jednego adwokata". Ten ostatni przepis stosuje się w postępowaniu egzekucyjnem z mocy art. 525 K. P. C., gdyż przypadek nim objęty nie jest odrębnie unormowany w części drugiej KPC.

Należności adwokata w postępowaniu egzekucyjnem określone są w powołanem wyżej rozp. Ministra Sprawiedliwości o wynagrodzeniu adwokatów. Jeśli zatem wierzyciel korzysta z pomocy adwokata w postępowaniu egzekucyjnem, obowiązany jest, w braku odmiennej umowy, wynagrodzić go stosownie do przepisów wspomnianego rozp. Ministra Sprawiedliwości, a tem samem ma prawo żądać od dłużnika zwrotu tych wydatków, jako niezbędnych w myśl art. 99 § 1 i art. 523 K. P. C.

2) Wymienione koszty podlegają ściągnięciu wraz z egzekucyjnem roszczeniem (art. 523 § 1 K. P. C.) i są określone i przyznawane w postępowaniu, należącem do właściwości komornika, przez tegoż komornika. W przypadku, gdy egzekucja dotyczy roszczenia pieniężnego, a więc gdy już sama egzekwowana kwota pieniężna określa wartość egzekwowanego roszczenia, określenie wynagrodzenia adwokata nie nastręcza żadnych trudności, gdyż jest ono cyfrowo unormowane w przytoczonem rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości. Natomiast rozporządzenie nie zawiera kryterjów objektywnych dla określenia wartości roszczeń niepieniężnych, chociaż stanowi w § 8, że podstawą wynagrodzenia jest wartość egzekwowanego roszczenia. Skoro określenie tej wartości jest wskutek tego niemożliwe, wchodzi w grę § 6 rozporządzenia, według którego w sprawach, nieobjętych przepisami rozporządzenia lub do których przepisy te nie dadzą się zastosować, wynagrodzenie adwokata określa się, mając na względzie nakład pracy i czasu, wagę sprawy i wartość przedmiotu. Ma więc zastosowanie zasada swobodnej oceny. Przepis tego § 6, jako zawarty w przepisach ogólnych rozporządzenia (§§ 1 — 7), ma zastosowanie zarówno w postępowaniu rozpoznawczem, jak i w postępowaniu egzekucyjnem. Chodzi jedynie o to, czy i w tem ostatniem postępowaniu decyzja zawsze należy do sądu, a więc nawet, gdy do przeprowadzenia egzekucji właściwy jest komornik. Przeciwko takiemu rozwiązaniu przemawia okoliczność, że

K. P. C. nie wskazuje żadnego trybu, w którym komornik lub wierzyciel mógłby wnosić do sądu o określenie wynagrodzenia adwokata Natomiast art. 508 § 2 stanowi, że czynności egzekucyjne pełnią komornicy, z wyjątkiem tych, które są przekazane sądowi. Skoro zaś — według art. 523 koszty egzekucyjne, a więc i wynagrodzenie adwokata, podlegają ściągnięciu wraz z wykonaniem egzekucji co do roszczenia głównego, to — jeśli egzekucja ta należy do właściwości komornika — do niego też należą czynności, niezbędne do ściągnięcia kosztów egzekucyjnych, a więc i czynności wstępne, jakiemi są określenie i przyznanie tych kosztów, co winno być dokonane pod formą postanowienia. Zachodzi tu zupełna analogja z przypadkiem wyznaczenia wynagrodzenia biegłemu sądowemu za jego pracę w postępowaniu egzekucyjnem. Według § 22 instrukcji dla komorników, określenie tego wynagrodzenia należy do komornika, aczkolwiek i w tym przypadku ma zastosowanie swobodna ocena.

3) Wierzyciel, żądający zwrotu kosztów postępowania egzekucyjnego, powinien, stosownie do art. 110 K. P. C., obowiązującego w tem postępowaniu z mocy art. 525 K. P. C., najpóźniej przed ukończeniem postępowania egzekucyjnego zgłosić wniosek o przyznanie mu kosztów egzekucji według norm przepisanych, albo też złożyć komornikowi spis kosztów. W myśl art. 509 § 1 K. P. C. wszelkie wnioski w postępowaniu egzekucyjnem składa się bądź na piśmie, bądź ustnie do protokułu. Wierzyciel zatem może żądać przyznania mu kosztów obrończych już we wniosku o wszczęcie egzekucji, bądź też żądanie to zgłosić odrębnie w toku postępowania egzekucyjnego, lecz przed jego zakończeniem, czy to w formie pisemnej, czy też ustnie — do protokułu komornika.

Sprawy podatkowe. Na żądanie poszczególnych Urzędów Skarbowych w Warszawie Rada Adwok. delegowała w okresie sprawozdawczym do tych Urzędów szereg członków Izby w charakterze rzeczoznawców przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu.

Ponadto Rada Adwokacka przedstawiła Izbie Skarbowej Grodzkiej w Warszawie zawierającą 73 nazwisk listę kandydatów z pośród adwokatów — na członków i zastępców komisyj odwoławczych dla spraw podatku przemysłowego.

Do członków Izby — przedstawicieli adwokatury w komisjach do spraw podatku dochodowego i obrotowego Rada Adwokacka rozesłała w d. 18 marca 1933 r. okólnik, podkreśla-

jący konieczność czynnego ich udziału w pracach tych komisyj. Nadto, celem uzgodnienia postępowania przedstawicieli adwokatury w komisjach podatkowych, Rada uznała potrzebę zwołania zebrania wspomnianych przedstawicieli i wykonanie tego powierzyła członkowi Izby adw. Edwardowi Berensowi (pr. Nr. 22 § 54).

Wobec częstych wypadków zajmowania, przy egzekucji zaległości podatkowych, maszyn do pisania w kancelarjach adwokackich, Rada — wychodząc z założenia, że w dzisiejszych warunkach techniki biurowej maszyna do pisania jest w kancelarji adwokackiej przedmiotem, niezbędnym do wykonywania zawodu, powinna więc być wolna od egzekucji w myśl § 42 lit. f. rozp. Rady Ministrów z d. 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. Ust. N. 62/1932 poz. 580), — zwróciła się do Prezesa Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie z prośbą o wydanie podległym organom egzekucyjnym skarbowym odpowiednich instrukcyj w tym względzie.

Sprawa mianowania adwokatów zarządcami w postępowaniu egzekucyjnem. Z uwagi, że przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego o postępowaniu egzekucyjnem przewidują ustanawianie zarządu przymusowego w toku egzekucji, że pełnienie, z nominacji sądów, obowiązków zarządców przymusowych jest dla adwokatów dopuszczalne — sprawowanie zaś tych obowiązków przez adwokatów przedstawia odpowiednią gwarancję dla stron zainteresowanych, mając nadto na względzie obecny krytyczny stan materjalny całego szeregu adwokatów, wskutek zmniejszających się stale zarobków, Rada Adwokacka uznała potrzebę porozumienia się z właściwymi czynnikami co do wyznaczania adwokatów na zarządców nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnem; wskutek tego Wicedziekan wraz z delegowanym członkiem Rady F. Zadrowskim omówili tę sprawę z Kierownikiem Sądu Grodzkiego w Warszawie, który wypowiedział się w sensie, przychylnym dla życzenia Rady.

Rewizje u adwokatów. W okresie sprawozdawczym zdarzyły się wypadki rewizyj w mieszkaniach i kancelarjach adwo-

katów, dokonywanych przez przedstawicieli policji państwowej bez uprzedniego zawiadomienia Rady Adwokackiej, nieraz nawet pod nieobecność adwokata, a połączonych z przeglądaniem akt prowadzonych przez adwokata spraw klijentów. Rada Adwokacka uznała za niezbędne przedsięwzięcie kroków celem zapobieżenia takim wypadkom na przyszłość, wychodząc z założeń następujących.

Wedle art. 20 prawa o ustroju adwokatury, adwokat obowiązany jest zachować w tajemnicy wiadomości, udzielane mu w związku z wykonywaniem zawodu, i jest to zasadniczy obowiązek zawodowy; z powyższego wynika konieczność przestrzegania zasady, aby, w czasie dokonywania u adwokata rewizji, akta prowadzonych przez niego spraw były przeglądane jedynie w razie istotnej potrzeby, z zachowaniem przytem daleko posuniętej gwarancji co do zachowania tajemnicy zawodowej adwokata; w jaskrawej sprzeczności z powyższem jest przeglądanie akt w kancelarji adwokata w czasie jego nieobecności i bez udziału sędziego śledczego; zresztą, wedle ustalonej poprzedno praktyki, rewizje w kancelarjach adwokackich dokonywane były nie inaczej, jak przez sędziego śledczego — po uprzedniem zawiadomieniu Rady Adwokackiej.

Dziekan interwenjował w tej sprawie u Prokuratora Sądu Okręgowego w Warszawie, który oświadczył, że co do rewizyj, zarządzanych przez władze sądowe, przestrzegana jest i będzie nadal praktyka zawiadamiania o rewizji Rady Adwokackiej, w sposób, umożliwiający jej wydelegowanie przedstawiciela dla asystowania przy rewizji. Jakoż Rada Adwokacka otrzymała następnie kilka takich zawiadomień i w jednym wypadku Dziekan, a w czterech wypadkach delegowani członkowie Rady asystowali przy rewizji. Co się tyczy natomiast rewizyj, dokonywanych z nakazów Urzędu Śledczego m. st. Warszawy, Prokurator Sądu Okręgowego wyjaśnił, że wydanie odpowiednich zarządzeń zależy od Komisarza Rządu, ewentualnie od Ministra Spraw Wewnętrznych, wobec czego Dziekan i Wicedziekan interwenjowali następnie w tej sprawie u Komisarza Rządu oraz w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Obrona w postępowaniu karno - administracyjnem. Z powodu konkretnych wypadków niedopuszczania adwokatów, występujących w charakterze obrońców osób, skazanych w postępowaniu karno-administracyjnem, do przejrzenia akt sprawy — z powołaniem się przytem na wyjaśnienie Ministra Spraw Wewnętrznych, wedle którego z art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem ma wynikać, iż intencją ustawodawcy było wyłączenie obrony adwokackiej w tem postępowaniu, — Rada Adwokacka (pr. Nr. 20 § 30 i Nr. 22 § 24) zwróciła się do Naczelnej Rady Adwokackiej o poczynienie wobec Ministra Sprwiedliwości, ewentualnie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, kroków celem spowodowania wyjaśnienia, że udział adwokatów, w charakterze obrońców, w postępowaniu karno-administracyjnem jest — na mocy obowiązujących przepisów prawa — dopuszczalny.

W złożonym Radzie Naczelnej memorjale Rada Adwokacka zaznaczyła, między innemi, co następuje:

> Fakt, że art. 3 rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnem [1]) wśród wymienionych w nim, jako mających zastosowanie w tem postępowaniu, przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem [2]) nie wymienił działu IV tegoż rozporządzenia, dotyczącego „osób interesowanych i ich pełnomocników", tłomaczy się tem, że w postępowaniu karno-administracyjnem niema osób interesowanych i ich pełnomocników, jest natomiast obwiniony i jego obrońca — podobnie jak w postępowaniu karno-sądowem; z przepisów zaś obowiązującego ustawodawstwa łatwo ustalić różnicę pomiędzy dwiema odrębnemi instytucjami prawa, jakiemi są „pełnomocnicy" i „obrońcy". Więc przedewszystkiem art. 84 K. P. K. ustala ogólną zasadę, iż oskarżony ma prawo korzystać z pomocy obrońcy; orzecznictwo zaś ustaliło, że obrona karna ma charakter publiczno-prawny i obrońca nie jest w zasadzie ani zastępcą, ani pełnomocnikiem oskarżonego (wyrok Sądu Najwyższego Nr. 21/1932); w odróżnieniu od oskarżonego — oskarżyciel prywatny, pokrzywdzony

---

[1]) Dz. Ust. Nr. 38/1928 poz. 365.
[2]) Dz. Ust. Nr. 36/1928 poz. 341.

i powód cywilny w procesie karno-sądowym mogą być zastąpieni przez pełnomocnika, o czem mówi art. 95 K. P. K.

Pozbawienie obwinionego w postępowaniu karno-administracyjnem pomocy adwokata, jako obrońcy, sprzeczne z zasadą słuszności oraz z powołaną wyżej zasadą art. 84 K. P. K., byłoby również w oczywistej sprzeczności z art. 16 prawa o ustroju adwokatury — prawa późniejszego, niż rozp. o postępowaniu karno administracyjnem.

Rozszerzony zakres spraw, podległych postępowaniu karno-administracyjnemu, i powaga represyj, stosowanych w tem postępowaniu, wymaga zarówno w interesie praworządności, jak i w interesie obwinionych umożliwienia adwokatom sprawowania obowiązków obrońców w postępowaniu karno-administracyjnem.

Sprawa wokandy posiedzeń sądowych. Prezes Prokuratorji Generalnej poddał rozważeniu Rady Adwokackiej zagadnienie, czy nie byłoby rzeczą wskazaną podjęcie kroków, aby sądy cywilne wprowadziły system wyznaczania poszczególnych spraw na godziny ściśle określone, przytem w wyznaczonej godzinie sąd rozpatrywałby sprawę bez względu na nieobecność pełnomocników stron — jak to się odbywa w Najwyższym Trybunale Administracyjnym; zdaniem Prezesa system taki uchroniłby delegowanych na rozprawy przedstawicieli Prokuratorji Generalnej od konieczności długotrwałego nieraz wyczekiwania w sądach.

Rada Adwokacka wyszła z założenia, że o dogodności proponowanego systemu mogłaby być mowa jedynie pod warunkiem, że byłoby możliwe ścisłe określanie przez sąd godziny, w której każda sprawa rzeczywiście będzie rozpoznana; jednakże — wobec znacznej liczby spraw, które sądom wypada wyznaczyć do rozpoznania w jednym dniu, i wobec niemożności, zazwyczaj, ustalenia zgóry, czy sprawa pójdzie i ile zajmie czasu — w praktyce nie dałoby się, zdaniem Rady, proponowanego systemu ściśle utrzymać, a tem samem upadłyby wszelkie jego dobre strony. Natomiast zaznaczone przez Prezesa Prokuratorji niedogodności, wynikające z systemu obecnie praktykowanego, dają się do pewnego stopnia łagodzić drogą uprzedniego porozumiewania się rzeczników stron co do godziny przybycia na rozprawę. Jeśli idzie o stosunki między członkami Izby obowiązują w tym względzie zasady, ustalone

w szeregu dawniejszych wyjaśnień Rady Adwokackiej w Warszawie [1]).

Rada Adwokacka postanowiła (pr. Nr. 27 § 48) przypomnieć wspomniane zasady uwadze członków Izby, wyjaśniając zarazem, że powinni je stosować również wobec przedstawicieli Prokuratorji Generalnej.

Powyższe stanowisko Rady Wicedziekan A. Chełmoński przedstawił Prezesowi Prokuratorji w toku odbytej z nim w tym celu konferencji, prosząc, by Prezes zechciał ze swej strony ustalić odpowiednie wskazówki dla delegowanych na rozprawy sądowe przedstawicieli Prokuratorji Generalnej, zwłaszcza, iż adwokaci, występujący w sprawach ze Skarbem Państwa, częstokroć nie wiedzą zawczasu, który z urzędników Prokuratorji zostanie wydelegowany na daną sprawę, co może utrudniać porozumiewanie się. Prezes Prokuratorji uznał słuszność zaproponowanego przez Radę sposobu załatwienia sprawy.

We wrześniu 1933 r. grono członków Izby złożyło Radzie Adwokackiej wniosek o zwrócenie się do Kierownika Sądu Grodzkiego w Warszawie z prośbą, aby polecił sekretarjatom Oddziałów Sądu Grodzkiego oznaczanie w wezwaniach na rozprawę numeru kolejnego danej sprawy na wokandzie posiedzenia sądowego: zdaniem wnioskodawców ułatwi to adwokatom umawianie się co do godziny przybycia na rozprawę, zapobiegając zarazem prośbom o chwilowe wstrzymanie rozpoznania sprawy; wnioskodawcy powołali się na okoliczność, iż kierownicy niektórych oddziałów Sądu Grodzkiego w Warszawie zarządzenie takie wydali, co nie powoduje obciążenia sekretarjatów sądowych.

Rada Adwokacka zwróciła się (pr. Nr. 44 § 35) do Kierownika Sądu Grodzkiego w Warszawie o przychylne rozważenie powyższego wniosku i uwzględnienie go, jeśli nie spowoduje to szczególnych trudności w procedurze kancelaryjnej Sądów Grodzkich.

---

[1]) Patrz np. Sprawozdanie za r. 1926/7 str. 23 i za r. 1927/8 str. 35 oraz komunikat Nr. 38 w sprawie zapisywania się adwokatów na wokandzie sądowej, ogłoszony w „Palestrze" z 1927 r. str. 93.

Legitymacje dla pracowników kancelaryj adwokackich. Sprawa załatwiania przez dependentów adwokackich czynności w kancelarjach sądowych była nieraz przedmiotem rozważań Rady Adwokackiej [1]). W roku sprawozdawczym Rada Adwokacka zajęła się tą kwestją (pr. Nr. 37 § 36 i Nr. 42 § 60) wskutek złożonego przez Kierownika Sądu Grodzkiego w Warszawie Prezesowi Sądu Okręgowego wniosku o potrzebie zaopatrzenia pracowników kancelaryj adwokackich, załatwiających czynności w kancelarjach sądowych, w legitymacje, umożliwiające stwierdzenie tożsamości.

W wyniku porozumienia z Prezesem Sądu Okręgowego w Warszawie Rada Adwokacka postanowiła zobowiązać adwokatów-członków Izby do zaopatrzenia pracowników swych kancelaryj, którym zlecają załatwianie tych czy innych czynności w kancelarjach sądowych, w legitymacje według ustalonego przez Radę wzoru, zaopatrzone w fotografję posiadacza i w podpis adwokata [2]). Dla dogodności członków Izby Rada przygotowała blankiety legitymacyj, które są do nabycia w kancelarji Rady.

Konferencja Dziekanów i Wicedziekanów. Prezydjum Naczelnej Rady Adwokackiej zwołało na dzień 25 czerwca 1933 r. konferencję Dziekanów i Wicedziekanów wszystkich Rad Adwokackich oraz członków Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej dla omówienia spraw: nowelizacji prawa o ustroju adwokatury, taksy adwokackiej oraz przepisów o kosztach sądowych, kwestji zajęć i stanowisk, których nie można łączyć z wykonywaniem zawodu adwokackiego, kwestji składek adwokackich i opłat na fundusz pośmiertny, wreszcie sprawy utworzenia jednolitej instytucji ubezpieczeniowej dla całej adwokatury.

Rada Adwokacka w Warszawie zleciła Dziekanowi i Wicedziekanowi wzięcie udziału w powyższej konferencji, dla rozważenia zaś poszczególnych spraw, objętych porządkiem obrad konferencji, i ustalenia stanowiska, jakie co do nich przedsta-

---

[1]) Patrz np. Sprawozdanie za r. 1927/8 str. 26.

[2]) Patrz Komunikat Nr. 40 z d. 26.X.1933 r. „Palestra" 1933 r. Nr. 12.

wiciele Rady zająć powinni, odbyła w dn. 24 czerwca 1933 r. posiedzenie nadzwyczajne.

Konferencja, o której mowa, jako nie przewidziana w prawie o ustroju adwokatury, nie powzięła żadnych uchwał i miała tylko charakter informacyjny; to też poprzestać tu można na krótkiej notatce o udziale w konferencji przedstawicieli Izby Warszawsk., zwłaszcza że przytaczanie przebiegu odbytej dyskusji, przekroczyłoby zbytnio ramy niniejszego sprawozdania, w którego odpowiednich rozdziałach jest zresztą mowa o stanowisku i poczynaniach Rady Adwokackiej co do niektórych z pośród spraw, dyskusją objętych [1].

O ile idzie o zagadnienie nowelizacji prawa o ustroju adwokatury, przedstawiciele Rady Warszawskiej wypowiedzieli się: 1) za przywróceniem obowiązkowej aplikacji sądowej dla osób, przygotowujących się do zawodu adwokackiego, 2) za zwężeniem punktu 3-go art. 11-go, z wprowadzeniem przytem obowiązku egzaminu adwokackiego dla osób, których dotyczy, 3) za rozszerzeniem i uzupełnieniem — (w sensie możności zamykania również listy aplikantów adwokackich) art. 14-go, 4) przeciwko wprowadzeniu—dla rozstrzygania odwołań od uchwał Rad Adwokackich, odmawiających wpisu na listy adwokatów i aplikantów adwokackich, — kompletów mieszanych, składających się z sędziów Sądu Najwyższego i adwokatów, natomiast ze względów zasadniczych — z punktu widzenia samorządu adwokackiego — za oddaniem tych spraw w drugiej instancji Naczelnej Radzie Adwokackiej, z utrzymaniem ewentualnie kompetencji Sądu Najwyższego w zakresie wyłącznie kasacyjnym.

Stosunki międzyizbowe. Na wspomnianej konferencji Dziekan Bielawski postawił szereg wniosków, zmierzających do utrzymania stałego kontaktu pomiędzy poszczególnemi Radami Adwokackiemi, między innemi, przez wzajemne komunikowanie statystyki, dotyczącej wpisów na listy adwokatów

---

[1]) co do taksy adwokackiej — patrz str. 23.
co do incompatibilitatis — patrz str. 41.
co do ubezpieczenia adwokatury — patrz str. 116 — 119.
co do zamykania list adwokatów — patrz str. 18.

i aplikantów adwokackich, orzeczeń Sądu Najwyższego w tych sprawach, spisu osób, nieprzyjętych do adwokatury z powodu braku kwalifikacyj etycznych, i t. p.

Warto tu też zaznaczyć, że Rada Adwokacka w Katowicach, w chęci ożywienia wzajemnych stosunków między Radami Adwokackiemi, zwróciła się do Rady Adwokackiej w Warszawie z propozycją zorganizowania wymiany prelegentów i wygłaszania przez nich referatów. W odpowiedzi Rada Adwokacka w Warszawie, zaznaczając, że oddawna troszczyła się o utrzymywanie stałego kontaktu pomiędzy poszczególnemi Izbami Adwokackiemi i ich Radami i w tym celu jeszcze w roku 1925 zapoczątkowała wzajemną wymianę sprawozdań rocznych Rad Adwokackich oraz porozumiewanie się w poszczególnych ważniejszych sprawach i że przeto z zadowoleniem wita inicjatywę Rady Adwokackiej w Katowicach, poprosiła o wyjaśnienie, czy idzie o referaty, które miałyby być wygłaszane na posiedzeniach Rady Adwokackiej w sprawach natury ogólnej, dotyczących zakresu działalności Rad — w celu uzgadniania poglądów i ujednostajniania orzecznictwa — czy też o referaty, które Rada Adwokacka miałaby urządzać dla ogółu członków Izby, a w takim razie jakie tematy — według zamierzeń projektodawców — referaty miałyby obejmować. Sprawa została dotąd niewyjaśniona.

Działalność Delegatów Rady. Delegaci Rady w siedzibach Sądów Okręgowych pełnili swe obowiązki w zakresie, przewidzianym przez § 43 regulaminu; nie sposób jednak w sprawozdaniu niniejszem, bo rozszerzyłoby to nadmiernie jego ramy, podawać zestawienia i statystyki szeregu czynności, załatwionych w okresie sprawozdawczym przez poszczególnych delegatów; rola ich, zwłaszcza w większych ośrodkach, wzmaga się.

Zaznaczyć należy, że wśród adwokatury Łódzkiej istnieje tendencja, aby miejscowemu przedstawicielstwu Rady Adwokackiej nadana została jaknajwiększa autonomja — w związku z powiększeniem liczby delegatów na Łódź [1]).

---

[1]) Patrz str. 8.

Warto również zaznaczyć, że z inicjatywy delegata w Kaliszu odbyło się 15 zebrań koleżeńskich, na których wygłaszano referaty i przeprowadzono dyskusję na temat nowych ustaw, a w których brali również udział członkowie miejscowej magistratury.

Wszyscy niemal delegaci w swych sprawozdaniach rocznych podkreślają krytyczny, niestety, stan materjalny miejscowej adwokatury, wskutek stałego obniżania się zarobków.

3. Nadzór nad działalnością zawodową członków Izby oraz ustalanie i krzewienie zasad etyki zawodowej.

a. Rozgraniczenie czynności Rady i Rzeczników Dyscyplinarnych.

Wymieniony wyżej zakres działalności Rady Adwokackiej, przewidziany w art. 3 p. 2 i art. 37 prawa o ustroju adwokatury, pozostaje w ścisłym związku z działalnością rzeczników dyscyplinarnych, której charakter i ramy zakreślają art. 75, 80 i 84 tegoż prawa.

Wypadło przeto ustalić zasady współpracy i współdziałania — z jednoczesnym zarazem podziałem i rozgraniczeniem czynności — z jednej strony Rady Adwokackiej, z drugiej — rzeczników dyscyplinarnych, w charakterze członków Rady powołanych do samodzielnego spełniania, z jej ramienia, szczególnych funkcyj ustawowych.

Wypadło, dalej, unormować tryb działania samych rzeczników dyscyplinarnych, podział czynności między nimi i ich wzajemną współpracę.

Zagadnienia powyższe unormowane zostały w §§ 120—138 uchwalonego przez Radę Adwokacką regulaminu. Działalności kolegjum rzeczników dyscyplinarnych poświęcony jest osobny rozdział niniejszego sprawozdania [1]).

Tutaj zobrazować należy pokrótce czynności Rady Adwo-

---

[1]) patrz str. 49.

kackiej, dokonane w okresie sprawozdawczym w zakresie czuwania nad wykonywaniem przez członków Izby obowiązków obrończych i przestrzeganiem zasad etyki zawodowej.

b. Powody interwencji Rady i sposób załatwiania spraw.

Rozpoznawanie wstępne zarzutów przeciw członkom Izby. W trybie § 120 regulaminu Rada Adwokacka lub jej Prezydjum rozpoznała w okresie sprawozdawczym sto kilkadziesiąt podań lub zawiadomień, skierowanych do Rady przez różne osoby i instytucje, wprawdzie zawierających wyłuszczenie rozmaitych pretensyj pod adresem adwokatów lub aplikantów adwokackich, lecz nie mających cech formalnych skarg. Stąd zachodziła potrzeba rozważenia w każdym wypadku, czy — z uwagi na charakter sprawy oraz na rodzaj pretensji lub zarzutu — sprawa nadaje się do skierowania na drogę postępowania dyscyplinarnego, a więc przekazania (bądź wprost według właściwości, bądź z wyraźnem zleceniem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego) — rzecznikom dyscyplinarnym, czy też może i powinna być załatwiona przez Radę Adwokacką w inny sposób.

W większości wypadków przed wniesieniem spraw tego rodzaju pod obrady Rady Dziekan żądał uprzednio wyjaśnienia od członka Izby, którego sprawa dotyczyła; niekiedy Rada żądała jeszcze wyjaśnień dodatkowych.

Z pośród ogólnej liczby spraw, rozważonych w powyższym trybie, Rada Adwokacka przekazała rzecznikom dyscyplinarnym 64 sprawy; w pozostałych wypadkach, nie znajdując do tego podstawy i uznając wyjaśnienia adwokata za wystarczające, bądź umarzała postępowanie, bądź doprowadzała do zlikwidowania zatargu czy nieporozumienia, bądź — gdy w grę wchodziły pretensje natury materjalnej — do polubownego ich załatwienia.

Wprost na mocy dekretacji Dziekana — z uwagi na charakter sprawy lub wyraźne żądanie skierowania jej na drogę postępowania dyscyplinarnego — rzecznikom dyscyplinarnym

przekazanych zostało w okresie sprawozdawczym zgórą 350 skarg i zawiadomień, które wpłynęły do Rady Adwokackiej.

Pouczenia i wskazówki. W wypadkach, nie zawierających znamion wykroczenia dyscyplinarnego, jednakowoż niepożądanych w łonie korporacji, Rada wzywała zazwyczaj danego członka Izby do stawienia się przed Dziekanem, który udzielał mu stosownych pouczeń i wskazówek.

Częstokroć Dziekan sam załatwiał w ten sposób nadające się do tego kwestje — bez wnoszenia ich pod obrady Prezydjum lub plenum Rady.

Poprzestać tu wypada na powyższym szkicu ogólnym, wyszczególnianie bowiem różnych przypadków i okoliczności spraw, w których bądź Dziekanowi, bądź Radzie Adwokackiej lub jej Prezydjum wypadło interwenjować, rozszerzyłoby zbytnio, a w sposób zgoła niecelowy, ramy niniejszego sprawozdania.

Dochodzenia z urzędu. Niezależnie od wnoszonych do Rady podań i zwiadomień, Rada nieraz sama podejmowała odpowiednie kroki, ilekroć powzięła wiadomość o postępowaniu członków Izby, wymagającem zbadania lub wyjaśnienia. Powodem interwencyj bywały niekiedy informacje, zawarte w prasie.

W trzech przypadkach, otrzymawszy wiadomości o niewłaściwem postępowaniu adwokatów w kilku miastach na prowincji, Rada Adwokacka wydelegowała swych członków celem przeprowadzenia dochodzeń na miejscu, przytem w dwóch wypadkach — w wyniku tych dochodzeń — przekazała rzecznikowi dyscyplinarnemu sprawy przeciwko kilku adwokatom i aplikantom adwok. pod zarzutami: nie zachowania godności stanu i posługiwania się przeciwko kolegom adwokatom środkami niedopuszczalnemi, korzystania z usług naganiaczy, prowadzenia przez aplikanta adwokackiego samodzielnej praktyki, upozorowanej aplikacją w kancelarji patrona.

W związku z częstemi w ostatnich czasach, znajdującemi nieraz oddźwięk w prasie, zarzutami co do uchybień adwokatów przy sprawowaniu obowiązków syndyków mas upadłości, Rada Adwokacka zwróciła się do Prezesa Wydziału Handlo-

wego Sądu Okręgowego w Warszawie z prośbą, aby w razie stwierdzenia uchybień, o których mowa, zawiadamiał Radę Adwokacką.

Postępowania karne przeciwko adwokatom. W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka otrzymała 14 zawiadomień władz sądowych i prokuratorskich o wszczęciu przeciwko członkom Izby postępowania karnego. W poszczególnych przypadkach szło o zarzuty przestępstw z art. 177, 262, 266, 269, 286, 290 K. K. i art. 51 prawa czekowego. W 5 przypadkach Rada Adw. przekazała sprawy niezwłocznie przewodniczącemu kolegjum rzeczników dyscyplinarnych—celem zbadania i ewentualnego wystąpienia do Sądu Dyscyplinarnego z wnioskiem o tymczasowe zawieszenie oskarżonych w czynnościach zawodowych w trybie art. 77 prawa o ustroju adwokatury. W wypadkach pozostałych — po zażądaniu od członków Izby, przeciwko którym postępowanie karne zostało wszczęte, wyjaśnień, a niekiedy po dodatkowem nadto zbadaniu okoliczności sprawy przez delegowanego członka Rady lub właściwego Delegata na prowincji, — Rada, z uwagi na okoliczności sprawy, poprzestała, narazie, na zobowiązaniu danego członka Izby do zawiadomienia Rady o dalszym przebiegu lub wyniku postępowania karnego.

Co do kilku spraw nadeszły już zawiadomienia o umorzeniu dochodzenia karnego; zależnie od rodzaju sprawy, w przypadkach takich Rada przekazywała, mimo, to, sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu, ilekroć nastręczała się kwestja, czy w postępowaniu, które stało się powodem umorzonych w następstwie dochodzeń karnych, nie mieszczą się cechy wykroczeń dyscyplinarnych.

c. Zarządzenia i wyjaśnienia ogólne.

W zakresie nadzoru nad działalnością zawodową członków Izby Rada Adwokacka podała w okresie sprawozdawczym do wiadomości członków Izby następujące wskazówki natury ogólnej.

Sprawa reklamy. Wobec mnożących się ostatniemi czasy wydawnictw informacyjnych o charakterze reklamowym,

zawierających częstokroć w dziale adresowym, między innemi, rubrykę: „Adwokaci", Rada Adwokacka postanowiła (pr. Nr. 11 § 40) przypomnieć członkom Izby, że — stosownie do zasady, ustalonej oddawna przez władze korporacyjne — wszelkie reklamowanie się adwokatów jest niedopuszczalne, a tem samem niedopuszczalnem jest zamieszczanie przez adwokatów swych nazwisk i adresów we wszelkich wydawnictwach, mających cechy reklamy [1]).

Sprawa zorganizowania kancelarji na czas nieobecności. W związku z przepisem art. 23 prawa o ustroju adwokatury, ograniczającego obowiązek adwokatów co do zawiadamiania Rady Adwokackiej o wyjazdach z miejsca siedziby do wypadków, gdy wyjazd następuje na czas ponad sześć tygodni, i wskutek poruszenia przez Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie wynikających stąd trudności przy wyznaczaniu obrońców z urzędu w sprawach karnych, Rada Adwokacka postanowiła przypomnieć członkom Izby o konieczności, w razie wyjazdów, takiego zorganizowania zastępstwa i urządzenia kancelarji na czas nieobecności, by wszystkie sprawy były należycie załatwiane i by, w szczególności, było zapewnione załatwianie we właściwym terminie zastępstwa w obronach z urzędu, o których zawiadomienia mogłyby nadejść w czasie nieobecności adwokata [2]).

Zawiadamianie o wyjazdach. Ponieważ w następstwie Prezes Sądu Okręgowego w Warszawie w pismach do Rady Adwokackiej znowu poruszał parokrotnie niedogodności, w zakresie wyznaczania obrońców z urzędu wypływające z urlopów adwokatów, o których nie był powiadomiony, Rada postanowiła (pr. Nr. 44 § 20) zalecić członkom Izby, by — w interesie własnym — zawczasu zawiadamiali Radę o wyjazdach z miejsca siedziby na czas ponad trzy tygodnie.

---

[1]) Patrz Komunikat Nr. 129, ogłoszony w „Palestrze" 1933 r. Nr. 3/4 str. 244.

[2]) Patrz Komunikat Nr. 130, ogłoszony w „Palestrze" 1933 r. Nr. 3/4 str. 244.

Przestrzeganie odpowiednich przepisów przy wnoszeniu skarg do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Wskutek pisma Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego Rada Adwokacka zwróciła uwagę członków Izby na potrzebę stosowania się — przy wnoszeniu skarg do Najwyższego Trybunału — do przepisu art. 59 lit. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27.X.1932 r. (Dz. Ust. Nr. 94/1932 r. poz. 806), z którego wynika, że skarżący powinien już w skardze wymienić osobę, na której niekorzyść żąda uchylenia zaskarżonego orzeczenia lub zarządzenia władzy pozwanej, i dołączyć do skargi odpisy w takiej ilości, by starczyły nie tylko dla władzy pozwanej, lecz i dla osób przypozwanych, — a zarazem uprzedziła, że z mocy art. 60 powołanego rozporządzenia zaniedbanie tego może skutkować pozostawienie skargi bez rozpoznania [1]).

Porozumiewanie się kolegów — przeciwników w sprawie co do godziny przybycia na rozprawę. Wobec dochodzących do Rady Adwokackiej wiadomości o częstych wypadkach nie stosowania się członków Izby, i to przeważnie adwokatów młodszych, do niejednokrotnych już zaleceń Rady Adwokackiej w Warszawie, zmierzających do wzajemnego przez kolegów-adwokatów ułatwiania sobie spełniania czynności zawodowych, w szczególności porozumiewania się co do godziny przybycia na rozprawę, Rada Adwokacka postanowiła raz jeszcze przypomnieć członkom Izby wspomniane zalecenia

Kancelarje filjalne i lokale poza stałą siedzibą do przyjmowania klijentów. W wykonaniu uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej z dn. 14 stycznia 1933 r.[3]), która — zmieniając częściowo dawniejsze uchwały z dn. 17 marca 1928 r.[4]) i z dn.

---

[1]) Patrz Komunikat Nr. 131, ogłoszony w „Palestrze" 1933 r. Nr. 5 str. 328.

[2]) Patrz str. 31 niniejszego sprawozdania i komunikat Nr. 38, ogłoszony w „Palestrze" 1927 r. str. 93.

[3]) Pełny tekst uchwały został ogłoszony w „Palestrze" 1933 r. Nr. 1/2 str. 73.

[4]) Patrz „Palestra" 1928 r. str. 189 — 190.

14 lutego 1931 r. [1]) — postanowiła uznać za niedopuszczalne otwieranie przez adwokatów kancelaryj filjalnych wogóle, a w szczególności pod postacią posiadania poza stałą siedzibą adwokacką lokali do przyjmowania klijentów, — Rada Adwokacka cofnęła wszystkie zezwolenia, na zasadzie uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej z dn. 14 lutego 1931 r. wydane poszczególnym członkom Izby na posiadanie lokali, o których wyżej mowa, i zarządziła ich zlikwidowanie najpóźniej do dn. 14 kwietnia 1933 r. [2]).

d. Opinje, złożone na żądanie Naczelnej Rady Adwokackiej.

Sprawa zakresu działalności adwokatów, sprawujących urzędy lub mandaty w służbie prawno-publicznej. W związku z obradami powołanej przez Naczelną Radę Adwokacką komisji w sprawie ustalenia zakresu działalności zawodowej adwokatów, Naczelna Rada Adwokacka zażądała od Rady Adwokackiej w Warszawie nadesłania opinji co do fragmentu wskazanego wyżej zagadnienia ogólnego, mianowicie kwestji zakresu działalności zawodowej adwokatów, sprawujących urzędy lub mandaty w służbie prawno-publicznej.

W swej odpowiedzi z dn. 6 października 1932 r. Rada Adwokacka przypomniała przedewszystkiem:

że jeszcze w 1922 r. Rada Adwokacka w Warszawie wystąpiła z wnioskiem do Naczelnej Rady Adwokackiej o uznanie:

> 1) że adwokaci, wybrani na posłów i senatorów, o ile nie piastują urzędu Marszałka Sejmu lub Senatu, zachowują prawo prowadzenia kancelaryj adwokackich i stawania przed wszelkiemi sądami, Najwyższym Trybunałem Administracyjnym oraz przed wszelkiemi urzędami, orzekającemi kolegjalnie; natomiast nie powinni prowadzić spraw w orzekających niekolegjalnie urzędach administracyjnych, w których mogą być zniewoleni do interwenjowania z polecenia kół posel-

---

[1]) Patrz „Palestra" 1931 r. str. 215 — 216.

[2]) Patrz Komunikat Nr. 127, ogłoszony w „Palestrze" 1933 r. Nr. 1/2 str. 77.

skich, przytem zatracałaby się różnica ich działalności z jednej strony, jako posłów, i z drugiej — jako adwokatów;

2) że niedopuszczalne jest używanie przez adwokatów tytułów posła i senatora przy sprawowaniu obowiązków zawodowych;

i że wskutek powyższego wniosku Naczelna Rada Adwokacka w uchwale z dn. 10 marca 1923 r. orzekła:

„czynności adwokata posła bądź senatora, polegają na udzielaniu porad prawnych tudzież na prowadzeniu spraw klijentów i obrony ich we wszystkich instancjach sądowych;

„prowadzenie spraw klijentów i obrona ich przez adwokatów posłów i senatorów przed instancjami administracyjnemi jest niedopuszczalna, z uwagi na specjalne stanowisko, jakie poseł, bądź senator zajmuje w stosunku do władz administracyjnych.

Nawiązując do powyższych ustaleń, Rada Adwokacka w obecnym składzie wypowiedziała opinję: 1) że, zachowując dla adwokatów — posłów i senatorów prawo występowania w imieniu klijentów przed wszelkiemi instancjami sądowemi, Najwyższym Trybunałem Administracyjnym oraz przed urzędami, orzekającemi kolegjalnie, należałoby natomiast wyłączyć prowadzenie wszelkich spraw we wszelkich urzędach administracyjnych, orzekających jednoosobowo, i 2) że należy utrzymać w mocy zakaz używania przez adwokatów, przy sprawowaniu obowiązków zawodowych, tytułów posła, senatora i wogóle tytułów, związanych ze stanowiskami zajmowanemi lub obowiązkami pełnionemi w służbie publiczno-prawnej.

Ponadto Rada Adwokacka wypowiedziała się za jednym z wniosków, zaprojektowanych na posiedzeniu wspomnianej wyżej komisji Naczelnej Rady Adwokackiej, który brzmiał, jak następuje:

„Adwokat — poseł czy senator powinien wstrzymać się od czynności zawodowych, jeśli z okoliczności sprawy wynika, że klijent zamierza mu poruczyć sprawę w pierwszym rzędzie ze względu na jego mandat poselski, czy senacki i związaną z tem możnością wpływania na decyzję władz, powołanych do załatwienia danej sprawy".

e. Wyjaśnienia, udzielone wskutek zapytań, i orzecznictwo na tle konkretnych przypadków.

Już we wstępie do niniejszego sprawozdania zaznaczono, że dział orzecznictwa Rady Adwokackiej w zakresie ustalania — na tle konkretnych przypadków — zasad obowiązków i etyki zawodowej uległ w okresie sprawozdawczym, w porównaniu do poprzednich, znacznemu zwężeniu i że jest to wynikiem nowego unormowania przez prawo o ustroju adwokatury trybu postępowania dyscyplinarnego w łonie samorządu adwokackiego.

Jednakże i w okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka — wskutek zapytań czy to Delegatów Rady, czy poszczególnych członków Izby, czy nawet innych osób, a już zrzadka tylko w uchwałach, powziętych wskutek zarzutów, zgłoszonych pod adresem członków Izby, — wyjaśniła kilka kwestyj, dotyczących dziedziny obowiązków i etyki zawodowej. Wyjaśnienia ważniejsze godzi się tu przytoczyć.

Udział adwokatów w posiedzeniach zwierzchności hipotecznej. Na zapytanie jednego z Delegatów Rada Adwokacka wyjaśniła, że uważa za niedopuszczalne uchylanie się adwokata od udziału w posiedzeniu zwierzchności hipotecznej w hipotece powiatowej, ilekroć do sprawowania tego obowiązku został powołany na zasadzie obowiązujących przepisów [1]).

Czy adwokat może się wymówić od pełnienia obowiązków syndyka tymczasowego masy upadłości. Na takie zapytanie jednego z członków Izby z prowincji Rada Adwokacka wyjaśniła, że aczkolwiek w zasadzie adwokaci mają prawo zrzekać się funkcyj kuratorów i syndyków mas upadłości i sąd nie może zmusić ich do pełnienia tych obowiązków, jednakże powinni korzystać z tego prawa tylko w wypadkach wyjątkowych, istotnie usprawiedliwiających niemożność pełnienia obowiązków, o których mowa.

---

[1]) Przepis art. 551 ros. organizacji sądownictwa, utrzymany w mocy przez art. 271 obowiązującego prawa o ustroju sądów powszechnych.

Powyższe rozstrzygnięcie Rada Adwokacka oparła na przesłankach następujących.

Ani przepisy Kodeksu Handlowego, normujące postępowanie upadłościowe, ani dotychczasowy statut tymcz. Palestry P. P., ani obecne prawo o ustroju adwokatury, nie nakładają na adwokatów obowiązku pełnienia funkcyj kuratorów lub syndyków mas upadłości; pełnienie przeto przez adwokatów tych funkcyj jest wyrazem ich dobrej woli. Dotychczasowa praktyka sądowa stale szła w tym kierunku, a w roku 1930, na żądanie Wiceprezesa Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Warszawie, Rada Adwokacka w Warszawie złożyła temuż Wydziałowi listę adwokatów, którzy oświadczyli gotowość podejmowania się obowiązków kuratorów i syndyków. Wspomniane stanowisko jest zresztą zgodne z zasadniczem pojęciem zawodu adwokackiego, jako zawodu wolnego, znajdującem wyraz w art. 16 ust. 2 prawa o ustroju adwokatury. To też odpowiedź zasadnicza musi wypaść w tym sensie, że adwokat ma prawo zrzec się pełnienia obowiązku kuratora i syndyka tymczasowego masy upadłości.

Przechodząc jednak od tego stanowiska zasadniczego do praktyki, zaznaczyć przedewszystkiem wypada, że chociaż wedle przepisów Kod. Handl. (art. 454, 480) sądy nie mają obowiązku mianowania kuratorami i syndykami adwokatów, jednakże na stanowiska te mianowały dotychczas przeważnie adwokatów [1]. Przyczyną tego jest, że sądy chcą te tak bardzo odpowiedzialne funkcje powierzać właśnie adwokatom, do których, jako takich, mają zaufanie, i którzy ze względu na swoje specjalne wykształcenie prawnicze, wyrobienie praktyczne i wysokie poczucie etyczne, nadają się do pełnienia obowiązków, o których mowa. Wychodząc z założenia, że adwokatura, jako współczynnik wymiaru sprawiedliwości, jest w pierwszym rzędzie powołana do okazywania pomocy sądowi w wykonywaniu jego zadań, należy dojść do wniosku, iż adwokaci, w razie otrzymania nominacji, powinni funkcje kuratorów i syndyków tymczasowych spełniać, przykładając się w ten sposób do udzielenia pomocy sądowi, i usprawiedliwić w zupełności zaufanie, jakiem ich sąd obdarza. W praktyce mogą jednak zachodzić wypadki, gdy adwokat z pewnych ważnych powodów nie jest w stanie podjąć

---

[1]) Należy zaznaczyć, że okólnik Ministra Sprawiedliwości z 1933 r. idzie w kierunku, by kuratorami i syndykami mas upadłości byli mianowani nie wyłącznie adwokaci.

się pełnienia funkcyj kuratora lub syndyka, i wtedy, naturalnie, może skorzystać ze służącego mu prawa zrzeczenia się. (pr. Nr. 11 § 37).

Udzielanie porad jednocześnie upadłemu i jego wierzycielom. Na zapytanie jednego z członków Izby, czy adwokat może udzielać podczas upadłości porad jednocześnie upadłemu i wierzycielowi, Rada Adwokacka uznała, *że* na tak postawione pytanie odpowiedzi udzielić wogóle nie może, od faktycznego bowiem stosunku wierzyciela do upadłego zależy, czy trzeba ich uważać za strony przeciwne, czy też—za strony, działające zgodnie i łącznie we wspólnym interesie.

Zarazem Rada Adwokacka zaznaczyła, że w każdym jednak razie udzielanie porad i wogóle pomocy prawnej jednocześnie upadłemu i wierzycielowi może nastąpić tylko z wiedzą i za zgodą wierzyciela i dłużnika, i tylko o tyle, o ile rzeczywiście niema między nimi sprzeczności interesów i gdy nadto nie zachodzi obawa, że pomoc adwokata może mieć cechy niedozwolonego współdziałania w zmowie pomiędzy dłużnikiem a wierzycielem na szkodę innych wierzycieli. (Pr. Nr. 16 § 17).

Udzielanie porady stronie przeciwnej. Na zapytanie jednego z delegatów Rada Adwokacka wyjaśniła, że gdy adwokat udzielił pomocy prawnej, choćby tylko w postaci porady, nie może udzielić jej następnie stronie przeciwnej, nawet jeśli idzie o wypadki, przytoczone w zapytaniu, mianowicie gdy rzecz dzieje się w miejscowości, w której liczba adwokatów jest niewielka, i gdy jedna ze stron zasięgała porady prawnej kolejno u wszystkich adwokatów miejscowych. (Pr. Nr. 10 § 61).

Występowanie adwokata w sprawie, w której brał udział, jako sędzia. Na zapytanie jednego z delegatów Rada Adwokacka wyjaśniła, że niedopuszczalny jest udział adwokata, b. sędziego, w sprawie, w której poprzednio, jako sędzia grodzki, wydał decyzję incydentalną. (Pr. Nr. 10 § 61).

Kontrola postępowania adwokata, jako syndyka. Wskutek podania jednego z członków Izby, żalącego się na niesłuszne uznanie przez sąd jego postępowania, jako syndyka, za nie-

prawidłowe, Rada Adwokacka uznała, że kwestja słuszności i zasadności zarządzeń syndyka tymczasowego z punktu widzenia przepisów postępowania upadłościowego należy do oceny właściwej władzy sądowej, i krytyka orzeczeń tej władzy wykraczałaby poza zakres kompetencyj Rady. (Pr. Nr. 22 § 32).

Obowiązki radcy prawnego po wygaśnięciu umowy. Na zapytanie pewnej instytucji Rada Adwokacka wyjaśniła, że adwokat - radca prawny instytucji w razie rozwiązania tego stosunku, powinien wydać instytucji z dotyczących jej spraw swych retentów dokumenty i pisma procesowe oraz udzielić informacyj o stanie sprawy. (Pr. Nr. 26 § 24).

Krytyka wyroku w piśmie procesowem. Jeden z prowincjonalnych sądów grodzkich nadesłał Radzie Adwokackiej odpis skargi apelacyjnej adwokata — członka Izby Warszawskiej, z powodu, jakoby zawierała słowa „nieco uszczypliwe i uwłaczające powadze sądu", wobec czego Sąd prosił Radę o zwrócenie danemu adwokatowi uwagi. Ustęp skargi apelacyjnej, do którego mógł się odnosić wspomniany wyżej zarzut sądu, zarzucał „niedokładność w przeprowadzeniu rozprawy oraz mylną ocenę sprawy pod względem faktycznym i prawnym".

Rada Adwokacka uznała, że przez użycie tych wyrazów w skardze apelacyjnej adwokat nie dopuścił się żadnego uchybienia, bo art. 179 K. P. C. przewiduje dla strony możność wytknięcia „obrazy przepisów postępowania", art. 426 K. P. C. mówi o „pogwałceniu istotnych przepisów postępowania". — jako podstawie do skargi kasacyjnej, a art. 793 p. 2 U. P. C. przewiduje — jako takąż podstawę — „pogwałcenie form i formalności postępowania sądowego". (Pr. Nr. 44 § 30).

Skargi w drodze nadzoru na czynności sędziów. Wskutek zawiadomienia Sądu Grodzkiego Rada Adwokacka uznała, że wnoszenie przez adwokata na sędziego skarg w drodze nadzoru, bez uprzedniego upewnienia się o słuszności stawianych zarzutów, jest niewłaściwe. (Pr. Nr. 43 § 39).

Łączenie z adwokaturą innych stanowisk. Na zapytanie jednego z członków Izby Rada Adwokacka wyjaśniła, że sta-

nowisko dyrektora związku przemysłowców i delegata tegoż związku nie może być łączone ze stanowiskiem aplikanta adwokackiego, podpada bowiem pod pojęcie pracy w przemyśle, a więc pod zakaz art. 29 pr. o ustr. adw., który przewiduje jedynie wyjątek co do czynności radcy prawnego, przytem wyjątek ten nie może być tłomaczony w sposób rozszerzający (Pr. Nr. 32 § 21).

* * *

Na zakończenie niniejszego rozdziału zaznaczyć należy, że członkowie Izby niejednokrotnie zwracają się do Rady Adwokackiej z prośbą o udzielenie wskazówek, jak mają się zachować wobec klijenta w konkretnym przypadku.

Nie odmawiając nigdy udzielania członkom Izby wyjaśnień co do zasad etyki i obowiązków obrończych, Rada Adwokacka stoi jednak na stanowisku, że nie może udzielać wskazówek konkretnych, o których wyżej mowa; zależy to bowiem od charakteru sprawy i danego stosunku adwokata do klijenta, od rodzaju wynikłego pomiędzy nimi konfliktu oraz szeregu innych okoliczności faktycznych, które mogą znaleźć ocenę należytą jedynie na podstawie wyjaśnień obu stron. (Pr. Nr. 22 § 39).

Podobnie, Rada Adwokacka uchyla się od wydawania, na żądanie członków Izby, opinij, mających stwierdzać, czy adwokat w konkretnem postępowaniu uchybił lub nie obowiązkom zawodowym, gdyż właściwą drogą do rozstrzygania tego rodzaju zagadnień jest droga postępowania dyscyplinarnego, pozatem zaś wydanie tego rodzaju opinji byłoby niemożliwe na podstawie jednostronnego przedstawienia sprawy przez adwokata. (Pr. Nr. 12 § 48).

f. Zezwolenia na dochodzenie honorarjów na drodze sądowej.

Wzrost liczby spraw tego rodzaju. Liczba podań członków Izby o zezwolenie dochodzenia na drodze sądowej honorarjów, należnych od klijentów, wzrosła w sposób bardzo znaczny,

w porównaniu do lat poprzednich. Jest to, niewątpliwie, wynikiem ogólnego kryzysu materjalnego w społeczeństwie; częstokroć jednak wchodzi w grę i niesumienność osób, korzystających z pomocy prawnej adwokatów.

W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka lub jej Prezydjum rozpoznały ogółem 133 sprawy tego rodzaju.

Sposoby załatwienia. Ilekroć liczyć można było na polubowne załatwienie sporu, Dziekan bądź sam, bądź przez delegowanych członków Rady lub jej delegatów na prowincji, podejmował kroki celem doprowadzenia do porozumienia, co też w ośmiu wypadkach nastąpiło. W nielicznych wypadkach spory za zgodą obu stron, zostały poddane polubownemu orzecznictwu Rady, która rozstrzygnięcie przekazywała komisjom, wyłonionym z pośród członków Rady.

Co do większości spraw nie pozostawało, niestety, nic, innego, jak udzielenie zezwolenia na poszukwanie sądowe; zezwoleń takich udzielono ogółem w 125 wypadkach. Sumy poszukiwanych honorarjów były niekiedy bardzo niewielkie (kilkadziesiąt złotych), przeważnie pozostawały w granicach paru lub kilkuset złotych, rzadko dosięgały kwot znacznie wyższych.

Upoważnienie dla delegatów. Ponieważ znaczna ilość podań, o których wyżej mowa, pochodzi od adwokatów, zamieszkałych na prowincji, Rada Adwokacka uchwałą z dn. 7 listopada 1933 r. postanowiła upoważnić swych delegatów w siedzibach sądów okręgów do samodzielnego załatwiania tego rodzaju spraw w wypadkach poszukiwania honorarjów do wysokości 1000 zł.

g. Podejmowanie się przez adwokatów spraw przeciwko kolegom.

Niestety, wzrosła też bardzo znacznie liczba przypadków, w których członkowie Izby, w myśl ustalonej zasady korporacyjnej [1]), zwracali się do Rady Adwokackiej o zezwolenie na podjęcie się prowadzenia spraw przeciwko kolegom adwokatom.

[1]) Patrz Sprawozdanie za rok 1930/31 str. 50.

W olbrzymiej większości sprawy powyższe dotyczyły poszukiwania należności pieniężnych, wynikających ze stosunków poza zawodowych, nieraz szło nawet o eksmisję z mieszkań. Jest to smutną lecz dobitną ilustracją ciężkiej sytuacji materjalnej, w jakiej znajduje się obecnie znaczna część adwokatów...

Spraw tego rodzaju Rada Adwokacka i jej Prezydjum rozważyła w okresie sprawozdawczym ogółem 166. Częstokroć podejmowane były przytem próby polubownego załatwiania pretensyj.

4. Działalność Kolegjum Rzeczników Dyscyplinarnych.

a. Uwagi ogólne.

Sprawy organizacyjne. Uzupełnieniem działalności Rady Adwokackiej w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przez członków Izby obowiązków obrończych oraz zasad etyki zawodowej była działalność rzeczników dyscyplinarnych, odgrywających zarazem rolę łączników pomiędzy Radą Adwokacką a Sądem Dyscyplinarnym Izby.

Kolegjum rzeczników dyscyplinarnych odbyło w okresie sprawozdawczym szereg ogólnych zebrań, poświęconych omówieniu: dotyczącej działalności rzeczników części regulaminu Rady Adwokackiej, trybu przeprowadzania dochodzeń, komunikowania się z Sądem Dyscyplinarnym, podziału czynności i t. p., oraz ustalenia wzorów różnych postanowień, wniosków, wezwań i innych pism.

Wypadło również rozstrzygnąć szereg kwestyj, dotyczących trybu załatwiania spraw dyscyplinarnych, rozpoczętych jeszcze pod mocą dawnego statutu; niektóre z tych kwestyj wnoszono pod obrady Rady Adwokackiej; pominąć je jednak należy w sprawozdaniu niniejszem, ponieważ, z natury swej, miały tylko przejściowe znaczenie.

Sprawy bieżące. W okresie sprawozdawczym działalność rzeczników dyscyplinarnych w zakresie dochodzeń dyscyplinarnych objąć musiała podlegające obecnie ich właściwości, według nowego prawa o ustr. adw., sprawy dawniejsze — nie ukończone przed d. 1 listopada 1932 r., i sprawy, które wpłynęły w okresie sprawozdawczym.

Udział w posiedzeniach Sądu Dyscyplinarnego. Ponadto przedstawiciele Kolegjum rzeczników dyscyplinarnych brać musieli udział w posiedzeniach jawnych Sądu Dyscyplinarnego Izby [1]).

b. Dane statystyczne.

Zestawienie cyfrowe, dotyczące działalności rzeczników dyscyplinarnych w okresie sprawozdawczym, zawierają podane niżej tablice.

Sprawy do załatwienia.

Powód wszczęcia lub wogóle wpływu sprawy	Sprawy: wynikłe w okresie sprawozdawczym	Sprawy: nieukończone w okresie poprzednim przekazane rzecznikom (art. 128)	Razem
Zawiadomienia sądów i urzędów	52	38	90
Skargi osób prywatnych . . .	335	163	498
Skargi adwokatów	37	21	58
Z urzędu przez władze korporacyjne	35	5	40
Razem . .	459	227	686
niezakończone sprawy b. Sądu Dyscyplinarnego Rady Adwokackiej	—	137	137
rekwizycje władz dyscyplinarnych innych Izb	3	—	3
odwołania od postanowień rzeczników, umarzających dochodzenia	43	—	43
Razem . .	46	137	183
Ogółem . .			869

[1]) Patrz niżej str. 121.

Sprawy załatwione.

Zestawienie ogólne.

SPOSÓB ZAŁATWIENIA		Liczba spraw
Umorzono wprost postanowieniami rzeczników . . .		201
Przekazano Sądowi Dyscyplinarnemu	z wnioskiem o umorzenie	4
	z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego (art. 75 cz. 1) . .	207
	wskutek skargi na postanowienia rzeczników, umarzające dochodzenie (art. 75 cz. 3)	43
	niezakończonych spraw b. Sądu Dyscyplinarnego Rady Adwokackiej	137
Załatwiono rekwizycyj na żądanie władz dyscyplinarnych innych Izb		3
Przekazano Radzie Adwokackiej według właściwości		5
Zreponowano		27
Załatwiono ogółem . . .		627
Pozostało do załatwienia . . .		242

Zestawienie szczegółowe.

Powód wszczęcia sprawy	Umorzono postanowieniami rzeczników	Przekazano Sądowi Dyscyplinarnemu z wnioskiem o umorzenie	z wnioskiem o wszczęcie	wskutek skarg na postanowienia rzeczników	Zreponowano	Przekazano Radzie Adwokackiej	Pozostało do załatwienia
Zawiadomienia sądów i urzędów	8	4	22	—	5	3	49
Skargi osób prywatnych	171	—	149	42	22	2	154
Skargi adwokatów . .	16	—	21	1	—	—	21
Z urzędu przez władze korporacyjne . . .	6	—	15	—	—	—	18
Sprawy przekazane przez b. Sąd. Dysc. Rady Adwokackiej	—	—	137	—	—	—	—

c. Powody dyscyplinarnych dochodzeń rzeczników.

Przytoczone wyżej dane cyfrowe uzupełnić wypada choćby najogólniejszą charakterystyką spraw, które rzecznikom dyscyplinarnym załatwić wypadło.

Zawiadomienia urzędowe o uchybieniach członków Izby które wpłynęły w okresie sprawozdawczym, dotyczyły ogółem 48 adwokatów i 1 aplikanta adwokackiego i pochodziły od urzędów i instytucyj następujących.

Od Sądów.	
Sąd Apelacyjny w Warszawie	1
Sądy Okręgowe:	
w Warszawie	15
w Białymstoku	1
w Łodzi	5
w Piotrkowie	1
w Płocku	1
w Siedlcach	3
w Kaliszu	1
w Sosnowcu	2
Sądy Grodzkie:	
w Warszawie	2
w Żarkach	2
w Częstochowie	1
w Grodzisku	1
Ogółem . . .	36

Od Urzędów.	
Urzędy Prokuratorskie:	
w Warszawie	2
w Białymstoku	1
w Łodzi	2
w Siedlcach	3
w Włocławku	2
Komunalna Kasa Oszczędności pow. Łaskiego	1
Izba Skarbowa Grodzka	1
Przedstawicielstwo Handlowe S. R. R.	1
Urząd Rozjemczy w Będzinie	1
Urząd Skarbowy w Łowiczu	1
Ogółem . . .	15

Powyższe zawiadomienia zawierały, między innemi, następujące zarzuty:

Zawiadomienia sądowe: złożenie do akt sprawy sądowej wyciągu z odpisu aktu notarjalnego, niezgodnego, w istotnych dla wyrokowania momentach, z oryginałem aktu; nakłanianie świadka do stronnych zeznań przed sądem; odstąpienie od obrony podczas wprowadzania sprawy bez uprzedniego porozumienia się z mocodawcą; udzielenie substytucji aplikantowi do prowadzenia sprawy przeciwko osobie, z którą adwokat w sprawie tej konferował; niestawienie się obrońcy na rozprawę pomimo otrzymania zawiadomienia; uchybienie powadze sądu; niewpłacenie pieniędzy na rzecz Skarbu Państwa, złożonych na ręce obrońcy.

Zawiadomienia prokuratorskie: użycie w skardze apelacyjnej wyrazów niewłaściwych; nadużycie wolności słowa; kwestjonowanie na rozprawie sądowej prawdomówności świadka; wystawienie czeków bez pokrycia; uchybienia przy pełnieniu obowiązków syndyków; przywłaszczenie.

Zawiadomienia różnych urzędów: postępowanie, uchybiające godności stanu; uchylanie się od płacenia podatków; lekceważenie obowiązków zawodowych.

Doniesienie osób prywatnych zawierały zarzuty następujące: nie wniesienie sprawy do sądu i wprowadzenie klijenta w błąd co stanu sprawy; niezłożenie na żądanie klijenta obrachunku z zainkasowanych sum i zatrzymanie ich bez usprawiedliwienia powodów; niestawienie się na rozprawę pomimo otrzymania wezwania i bez uprzedniego zrzeczenia się dalszego prowadzenia sprawy; narażenie klijenta na przedawnienie się jego pretensyj; narażenie klijenta na straty materjalne i moralne przez mylne poinformowanie go o treści zawartej umowy; złożenie do sądu pozwu bez podpisu; zaniedbanie obrony w powierzonej sprawie; nieodpowiadanie na listy klijentów; zaniedbanie wniesienia skargi kasacyjnej; posiłkowanie się środkami obrony, nie licującemi z godnością adwokata; zniesławienie w czasie przemówienia przed sądem; złośliwe przetrzymanie dokumentów i narażenie klijenta na przepuszczenie terminu wniesienia sprawy emerytalnej; niedbałe prowadzenie powierzonej sprawy; lekceważenie obowiązków zawodowych; zatrzymanie weksli i tytułu wykonawczego; przyjęcie zastępstwa w sprawie, w której poprzednio adwokat, jako sędzia, brał udział; powoływanie się na swe poprzednie stanowiska, jako mogące mieć wpływ dodatni na wynik sprawy; umyślne, w celach zysku, wprowadzenie w błąd sukcesorów w powierzonej sprawie; nadużycie zaufania klijenta; niewypłacenie klijentowi zainkasowanych z wyroku sum; niewniesienie do sądu sprawy w ciągu 10 miesięcy pomimo otrzymania należności za prowadzenie sprawy; opieszałe prowadzenie sprawy; narażenie klijenta na niebezpieczeństwo utraty należności, przypadającej od osób trzecich; nieprzybycie na rozprawę do sądu pomimo otrzymania honorarjum; zażądanie od klijenta wpłacenia bez żadnej podstawy prawnej kwoty pod pozorem konieczności złożenia kaucji w sądzie i uchylanie się pod różnymi pozorami od zwrócenia tej kwoty; niewykonywanie przyjętych zobowiązań; nadużycie wolności słowa w przemówieniu obrończem; bezprawne współdziałanie syndyka tymczasowego z upadłym; usunięcie klijenta siłą z kancelarji i spowodowanie gorszącego zajścia; dopuszczenie do protestu własnych weksli

wbrew warunkom umowy; działanie na szkodę klijenta przez pobranie prowizji od wyrobionej pożyczki i występowanie przeciwko temuż klijentowi o zwrot pożyczki; niezłożenie skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego; skłonienie klijenta do podpisania oświadczenia, niezgodnego z prawdą; niezłożenie w terminie apelacji; nedotrzymanie zobowiązania, danego klijentowi wobec Dziekana Rady Adwokackiej; niewłaściwe założenie środka odwoławczego i dopuszczenie przez to do uprawomocnienia się niekorzystnego wyroku; przyjęcie sprawy na tle tego samego stosunku prawnego przeciwko dawnemu klijentowi; wystawienie czeków bez pokrycia; ubliżające traktowanie klijenta; podawanie klijentowi w obliczeniu kosztów sądowych i egzekucyjnych, wyższych od rzeczywistych; przyjęcie sprawy pomimo przekonania o jej bezzasadności z pobraniem przytem honorarjum od ludzi niezamożnych.

Skargi adwokatów na kolegów zawierały następujące zarzuty: spowodowanie rozpoznania sprawy pod nieobecność adwokata strony przeciwnej; nieudzielenie informacji o stanie powierzonej sprawy i pozostawienie listów bez odpowiedzi; użycie na rozprawie zwrotów i wyrażeń obraźliwych w stosunku do przeciwnika — adwokata; niezgodne z zasadami etyki adwokackiej postępowanie w stosunkach wzajemnych; nadużycie wolności słowa; stosowanie nielojalnych środków obrony i podkopywanie u klijenta zaufania do jego pełnomocnika; użycie niedopuszczalnych wyrazów pod adresem przeciwnika — adwokata i jego klijenta; zachowanie się w sposób niekoleżeński.

Sprawy przekazane z urzędu przez władze korporacyjne dotyczyły, między innemi, zarzutów następujących: lekceważenie zarządzeń władz korporacyjnych, poważne wykroczenie przeciwko obowiązkom zawodowym i etyce adwokackiej; użycie pod adresem Rady Adwokackiej w piśmie zwrotów obraźliwych i niedopuszczalnych; zdobywanie klijenteli przez naganiaczy; tolerowanie pozornej aplikacji; niepłacenie składek na rzecz Izby.

d. Orzecznictwo.

Na zakończenie godzi się przytoczyć przykładowo choćby parę tez z postanowień rzeczników, umarzających dochodzenie (w trybie art. 75 cz. 3).

1. Adwokat nie ponosi żadnej odpowiedzialności za wykonanie przez klijenta warunków układu chociażby zawartego w jego kancelarji i na tle prowadzonej przez niego sprawy (P. 3.IV.1933. U. 2065/32).

2. Chociaż lokata kapitałów nie wchodzi w zakres zwykłych czynności adwokata, jednakże w wypadkach, gdy klijent mieszka na prowincji i gdy lokata pieniędzy wymaga pomocy prawnej, jak np. sporządzenie aktu kaucji hipotecznej i t. p., adwokat może czyności tej się podjąć (P. 23.III.1933 Nr. U. 52/33).

3. Aczkolwiek tradycją jest, że syndykami tymczasowymi masy upadłości zostają zazwyczaj adwokaci, jednakże formalne przepisy prawne nie dają podstawy do dopatrzenia się przewinienia w postępowaniu adwokata, który na zebraniu wierzycieli, jako pełnomocnik jednego z nich, popierał kandydaturę nie adwokata na stanowisko syndyka tymczasowego. (P. 19.XII.1932 Nr. U. 1966/32).

5. Prowadzenie listy adwokatów i aplikantów adwokackich.

WSPOMNIENIE POZGONNE.

Rozdział sprawozdania, poświęcony liście członków naszej Izby, rozpocząć się godzi od uczczenia pamięci tych, z którymi rozstaliśmy się na zawsze.

W okresie sprawozdawczym z pośród członków Izby Adwokackiej Warszawskiej zmarli:

Adwokaci:

1. Łabęcki Wacław (dn. 20 listopada 1932 r.).
2. Kon Józef (dn. 29 grudnia 1932 r.).
3. Wiślicki Bronisław (dn. 31 stycznia 1933 r.).

4. Langleben Adolf (dn. 27 lutego 1933 r.).
5. Momentowicz Bolesław (dn. 10 kwietnia 1933 r.).
6. Górski Jan (dn. 12 kwietnia 1933 r.).
7. Sterling Kazimierz (dn. 26 kwietnia 1933 r.).
8. Krukowski Henryk (dn. 3 maja 1933 r.).
9. Szadkowski Juljan (dn. 13 czerwca 1933 r.).
10. Obiezierski Mirosław (dn. 15 czerwca 1933 r.).
11. Grzegorzewski Władysław (dn. 13 czerwca 1933 r.).
12. Endelman Maurycy (dn. 3 lipca 1933 r.).
13. Gralewski Józef (dn. 6 lipca 1933 r.).
14. Stożkowski Tomasz (dn. 31 sierpnia 1933 r.).
15. Nowicki Jan (dn. 24 września 1933 r.).
16. Oberfeld Rudolf (dn. 12 października 1933 r.).
17. Macierakowski Antoni (dn. 8 listopada 1933 r.).

Aplikanci adwokaccy:

1. Spirytus Szymon (dn. 1 stycznia 1933 r.).
2. Gąsiorowski Kazimierz (1933 r.).
3. Baum Marek (dn. 13 maja 1933 r.).

Z pośród wymienionych wyżej zmarłych członków Izby — adwokatów Kazimierz Sterling, Juljan Szadkowski, Maurycy Endelman, Jan Nowicki i Tomasz Stożkowski sprawowali różne obowiązki we władzach korporacyjnych.

Jan Nowicki od 1921 r. do 1924 r. był członkiem Rady Adwokackiej w Warszawie i przez cały ten czas zajmował stanowisko jej sekretarza; od 1928 do 1932 r. zasiadał w Naczelnej Radzie Adwokackiej, sprawując przytem obowiązki członka Sądu Dyscyplinarnego drugiej instancji oraz Senatu Dyscyplinarnego dla spraw adwokackich przy Sądzie Najwyższym, a w 1932 r. był nadto skarbnikiem Naczelnej Rady Adwokackiej.

Kazimierz Sterling, wybrany do Naczelnej Rady Adwokackiej w 1929 r., pozostawał w niej do 1931 r.; w listopadzie 1932 r. wybrany został do pierwszego — na zasadzie nowego prawa o ustroju adwokatury — Sądu Dyscyplinarnego Izby Warszawskiej i obowiązki te sprawował aż do śmierci.

Juljan Józef Szadkowski był członkiem Naczelnej Rady Adwokackiej od 1930 r. do 1932 r.

Tomasz S t o ż k o w s k i reprezentował adwokaturę Łódzką w Naczelnej Radzie Adwokackiej, jako jej członek, w latach 1922 — 1924.

Maurycy E n d e l m a n zasiadał w Naczelnej Radzie Adwokackiej od 1931 r. aż do zgonu (1933 r.).

Nad mogiłami K. Sterlinga, J. Szadkowskiego i J. Nowickiego—Dziekan B. Bielawski, a nad mogiłą M. Endelmana— w zastępstwie Dziekana członek Rady W. Brokman żegnali zmarłych Kolegów w imieniu Rady Adwokackiej, podnosząc ich zasługi.

Godzi się zaznaczyć, że w „Palestrze" i w „Gazecie Sądowej Warszawskiej" ukazały się następujące wspomnienia pośmiertne, poświęcone pamięci zmarłych w okresie sprawozdawczym członków Izby:

Kazimierza Sterlinga: „Palestra" 1933 r. Nr. 6/7, str. 429 i „Gazeta Sądowa Warszawska" 1933 r. Nr. 18 ,str. 284.

Józefa Szadkowskiego — „Palestra" 1933 r. Nr. 6/7 str. 433 i „Gazeta Sądowa Warszawska" 1933 r. Nr. 25, str. 398.

Mirosława Obiezierskiego — „Gazeta Sądowa Warszawska" 1933 r. Nr. 25, str. 398.

Maurycego Endelmana — „Gazeta Sądowa Warszawska" 1933 r. Nr. 28, str. 446.

Jana Nowickiego — „Gazeta Sądowa Warszawska" 1933 r. Nr. 40, str. 638.

A. LISTA ADWOKATÓW

a. S p r a w y o w p i s n a l i s t ę a d w o k a t ó w.

Podania o wpis na listę. Rada Adwokacka miała do załatwienia w okresie sprawozdawczym ogółem 395 podań o wpis na listę adwokatów, a mianowicie:

1) W t r y b i e §§ 71 — 75 r e g u l a m i n u — 208 spraw aplikantów adwokackich, którzy ukończyli aplikację adwokacką, zostali dopuszczeni do egzaminu adwokackiego i egzamin złożyli.

We wszystkich tych sprawach Rada postanowiła wpis na listę adwokatów.

2) W trybie §§ 60 — 70 regulaminu — 187 spraw (dotyczących osób, nie będących aplikantami adwokackimi Izby, oraz aplikantów adwokackich, którzy prosili o wpis na listę bez egzaminu — na zasadze art. 11 p. 3, powołując się na odbytą przed wpisem na listę aplikantów adwokackich, służbę państwową), a mianowicie:

niezałatwionych spraw z okresu poprzedniego . .	37
nowych podań, które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	150
Ogółem . .	187

Sposób załatwienia. Z powyższej liczby 187 spraw

Rada Adwokacka załatwiła	148
Petenci wycofali	4
Pozostało do załatwienia	35

W 148 sprawach załatwionych zapadły decyzje:

postanawiające wpis petenta na listę	92
uzależniające wpis na listę od złożenia egzaminu	1
odmawiające wpisu na listę	55

Z wskazanej wyżej liczby 92 decyzyj, postanawiających wpis na listę, 13 nie zostało dotąd wykonanych — z powodu nie złożenia jeszcze przez osoby, których decyzje dotyczą, ślubowania lub nie załatwienia takich czy innych formalności dodatkowych [1]).

Zażalenia petentów do Sądu Najwyższego. Odwołań do Sądu Najwyższego (w trybie art. 13) na odmowne decyzje Rady Adwokackiej wpłynęło w okresie sprawozdawczym 25 [2]).

Z liczby powyższej Sąd Najwyższy rozstrzygnął już w okresie sprawozdawczym 14 spraw, w 6-ciu sprawach [3]) oddalając odwołanie, a w 8-miu uchylając odmowne uchwały Rady Adwokackiej i nakazując wpis petentów na listę adwokatów.

---

[1]) Patrz § 77 regulaminu.

[2]) Powyższa liczba obejmuje wszystkie odwołania, wniesione za pośrednictwem Rady Adwokackiej, a z odwołań, wniesionych wprost do Sądu Najwyższego, t tylko o których Sąd zawiadomił [Radę w okresie sprawozdawczym.

[3]) Jedno z tych odwołań dotyczyło odmawiającej wpisu na listę adwokatów uchwały Rady Adwokackiej z poprzedniego okresu sprawozdawczego (przed 1 listopada 1932 r.)

Pozatem w jednej sprawie Sąd Najwyższy oddalił odwołanie, jako przedwczesne (patrz str. 60).

Rozstrzygnięte już przez Sąd Najwyższy sprawy z zażaleń na uchwały Rady Adwokackiej dotyczyły zastosowania i wykładni następujących przepisów prawa o ustr. adwokatury.

Artykuły prawa o ustr. adw. zastosowane lub tłomaczone	Orzeczenie Sądu Najwyższego			Nr. akt Rady Adwokackiej
	Data	Nr. sprawy	Sposób rostrzygnięcia	
art. 9 p. 2	1. II.33	K. Adw. 3/32	zażalenie oddalono	173/32
„ 9 p. 2 (w związku z art. 22)	25. IV.33	„ „ 76/33	„ „	61/33
art. 9 p. 2 (w związku z art. 10)	26. V.33	„ „ 32/33	„ „	363/32
art. 9 (wogóle)	6. VI 33	„ „ 16/33	„ „	197/31
art. 11 p. 3.	26. V 33	K. Adw. 18/33	postan. wpis na listę	240/32
„ „	5. V.33	„ „ 28/33	„ „	151/32
„ „	17.VII.33	„ „ 67/33	„ „	339/32
„ „	5. V.33	„ „ 27/33	zażalenie oddalono	209/31
art. 11 p. 3 (w związku z art. 119 cz. 2)	5. V.33	K. Adw. 29/33	postan. wpis na listę	181/32
„ „	6. VI.33	„ „ 34/33	„ „	167/30
art. 13 cz. 2	17.VII.33	K. Adw. 59/33	zażal. oddalono[1]) jako przedwczesne	284/32
art. 22 (w związku z art. 21)	6. X.33	K. Adw. 96/33	postan. wpis na listę	175/32
art. 107 (w związku z art. 108 i 120)	6. VI.33	K. Adw. 31/33	zażalen. oddalono	371/32
art. 118	19. VI.33	K. Adw. 44/33	postan. wpis na listę	368/32
art. 122 cz. 2 (w związku z art. 118)	25. IX.33	K. Adw. 108/33	postan. wpis na listę	23/33

[1]) Zażalenie dotyczyło nie rozstrzygnięcia sprawy przez Radę Adwokacką w ciągu 3-ch miesięcy. Sąd Najwyższy uznał, że były do tego podstawy.

b. Wpisy i wykreślenia z listy.

Zestawienie ogólne. Przyrost adwokatów Izby Warszawskiej dosięgnął w okresie sprawozdawczym poważnej liczby 260 osób, a mianowicie:

wpisano na listę .	299 osób[1])
wykreślono z listy	39 "
przyrost. . . .	260 osób

Wpis na listę adwokatów we wskazanej wyżej ogólnej liczbie 299 przypadków nastąpił, w okresie sprawozdawczym, w wykonaniu postanowień:

Rady Adwokackiej, zapadłych jeszcze w poprzednim okresie sprawozdawczym	2
Naczelnej Rady Adwokackiej, zapadłych w poprzednim okresie, a zmieniających ówczesne odmowne uchwały Rady Adwokackiej	1
Rady Adwokackiej, zapadłych w okresie sprawozdawczym	288
Sądu Najwyższego, zapadłych w okresie sprawozdawczym, a uchylających odmowne uchwały Rady	8
Razem . . .	299

Jeśli uwzględnić 13 spraw, w których uchwały o wpisie na listę już zapadły, a jedynie ze względów formalnych nie zostały jeszcze wykonane[2]), przyrost faktyczny liczby adwokatów w okresie sprawozdawczym wyrazi się liczbą 273.

Dane szczegółowe. Zamieszczone niżej tablice zawierają zestawienie różnego rodzaju przypadków wpisów na listę i wykreśleń z listy adwokatów w okresie sprawozdawczym.

---

[1]) W tem kobiet 22.

[2]) Patrz str. 59

Wpisano na listę.

W trybie	Po złożeniu egzaminu adwokackiego przed komisjami egzaminacyjnemi przy Radzie Adwokackiej w Warszawie	Liczba wpisanych
art. 9 p. 5 i 6 i art. 108	aplikantów adwokackich Izby Warszawskiej .	208[1])
—	urzędnika państwowego	1
	Ogółem : .	209
	Bez egzaminu.	
art. 22	adwokatów innych Izb[2])	26
art. 10 cz. 1	b. sędziów sądów powszechnych	45
	b. prokuratorów i podprokuratorów . . .	3
	b. sędziów wojskowych	2
art. 11 p. 1	profesorów i docentów nauk prawniczych .	1
art. 11 p. 2	b. urzędników Prokuratorji Generalnej . .	2
art. 11 p. 3	b. urzędników państwowych[3])	8
	aplikantów adwokackich Izby Warsz.[4]) . .	3
	Ogółem . .	90

[1]) W tej liczbie 12 kobiet.

[2]) Mianowicie:

Z Izby Lwowskiej . .	15
„ „ Krakowskiej . .	7
„ „ Lubelskiej . .	1
„ „ Wileńskiej . .	1
„ „ Toruńskiej . .	1
„ „ Katowickiej . .	1

[3]) W tej liczbie 1 b. adwokata przysięgłego i 1 b. pomocnika adwokata przysięgłego.

[4]) Którzy przed wciągnięciem na listę aplikantów adwokackich odbywali służbę państwową, przewidzianą w art. 11 p. 3; wpis ich na listę adwokatów bez egzaminu nastąpił na mocy postanowień Sądu Najwyższego.

Wykreślono z listy.

Powód wykreślenia	Liczba wykreślonych
Śmierć	16
Niezdolność do pracy (wykreślenie połączone z wypłatą za pomogi)	3
Własne żądanie	5
Objęcie stanowiska sędziego	1
Objęcie stanowiska notarjusza	2
Wyrok Sądu Dyscyplinarnego	1
Przeniesienie siedziby do innej Izby[1])	6
Włączenie dotychczasowego obszaru Sądu Okręgowego w Suwałkach do okręgu Sądu Apelacyjnego w Wilnie[2])	5
Ogółem	39

c. Stan liczebny.

W dniu 31 października 1933 r. lista adwokatów okręgu Izby Warszawskiej obejmowała ogółem **1781** osób, (w czem 78

---

[1]) Mianowicie:

do Izby Katowickiej	1
„ „ Lubelskiej	2
„ „ Lwowskiej	1
„ „ Toruńskiej	1
„ „ Wileńskiej	1

[2]) Patrz rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 5 sierpnia 1933 r. (Dz. Ust. Nr. 62/1933 r. poz. 463).

W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 27 października 1933 r. „w sprawie zniesienia Sądu Apelacyjnego w Toruniu, zmiany granic okręgów Sądów Apelacyjnych w Poznaniu i Warszawie, zniesienia Sądu Okręgowego we Włocławku oraz zmiany granic okręgów Sądów Okręgowych w Łodzi i Toruniu" (Dz. Ust. Nr. 85/1933 poz. 634), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1934 r., i wobec przepisów art. 2 i 31 prawa o ustroju adwokatury, z dniem 1 stycznia 1934 r. adwokaci, mający siedzibę w okręgu Sądu Okręgowego w Kaliszu w liczbie 42, i okręgu Sądu Okręgowego we Włocławku (z wyjątkiem jedynie okręgu Sądu Grodzkiego w Kutnie) — w liczbie 29 przestaną być członkami Izby Adwokackiej Warszawskiej i podlegać będą włączeniu do Izby Poznańskiej.

kobiet), których pełny spis imienny zawiera lista urzędowa, wydana przez Radę Adwokacką osobno — stosownie do art. 45 prawa o ustroju adwokatury i § 49 regulaminu.

Zaznaczyć należy, że w Nr. 16 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości z dn. 31 sierpnia 1933 r. ogłoszony został spis adwokatów na całym obszarze Rzeczypospolitej według stanu z dn. 1 lipca 1933 r. — z podziałem na okręgi poszczególnych Izb Adwokackich.

B. LISTA APLIKANTÓW ADWOKACKICH.

a. Sprawy o wpis na listę aplikantów.

Podania o wpis na listę. Co do wpisów na listę aplikantów adwokackich Rada Adwokacka miała do załatwienia w okresie sprawozdawczym :

niezałatwionych podań z okresu poprzedniego . .	41
nowych podań, które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	366
Razem . .	407

Z powyższej liczby

Rada załatwiła podań

przychylnie	312	
odmownie	4	316
petenci wycofali podań		3
pozostało do załatwienia		88

Zażalenia petentów do Sądu Najwyższego. Na dwie decyzje odmowne wpłynęły (w trybie art. 13 i 102) zażalenia do Sądu Najwyższego, który jedną sprawę już rozpoznał, zaskarżoną decyzję uchylił i nakazał wpis petenta na listę.

b. Wpisy i wykreślenia.

Zestawienie ogólne. Przyrost aplikantów adwokackich w Izbie Warszawskiej w ciągu okresu sprawozdawczego wyniósł 90 osób, a mianowicie:

Wpisano	314
Wykreślono	224
Przyrost	90

Zestawienie szczegółowe zawierają następujące tablice:

Wpisano na listę.

Kogo wpisano	Liczba wpisanych	w tem kobiet
b. aplikantów sądowych . . .	228	19
aplikantów adwokac. innych Izb	1	—
b, urzędników państwowych .	4	—
magistrów prawa (bez aplikacji sądowej)	81	11
Ogółem . . .	314	30

Wykreślono z listy.

Powód wykreślenia	Liczba wykreślonych	w tem kobiet
Śmierć	3	—
Wciągnięcie na listę adwokatów	221	12
Własne żądanie	8	2
Wobec włączenia dotychczasowego obszaru Sądu Okręgowego w Suwałkach do okręgu Sądu Apelacyjnego w Wilnie	1	—
Przejście do sądownictwa . .	1	—
Ogółem . . .	225	14

c. Stan liczebny.

W dniu 31 października 1933 r. lista aplikantów adwokackich okręgu Izby Warszawskiej obejmowała ogółem **586** osób (w czem 101 kobiet).

Wykaz liczebny rozsiedlenia adwokatów i aplikantów adwokackich w okręgu Izby Warszawskiej.

Siedziby Sądu Okręgowego	Inne miasta w Okręgu tegoż Sądu	Na 1 listopada 1932 r.		Na 1 listopada 1933 r.	
		adwokatów	apl. adw.	adwokatów	apl. adw.
Warszawa		1025	359	1203	427
	Góra Kalwarja	1	—	1	—
	Grodzisk	—	—	1	—
	Grójec	1	—	2	—
	Jabłonna	—	—	2	—
	Łowicz	2	—	4	—
	Mińsk Mazowiecki . .	1	—	1	—
	Mogielnica	—	—	1	—
	Otwock	3	—	3	—
	Piaseczno	—	—	1	—
	Pruszków	—	—	1	—
	Skierniewice	2	1	2	1
	Warka	—	—	1	—
	Wołomin	1	—	1	1
	Żyrardów	3	1	3	—
Ogółem w okręgu Sądu Okr. w Warszawie .		1039	361	1227	429
Białystok		22	5	26	17
	Bielsk Podlaski . . .	1	—	2	1
	Siemiatycze	2	—	2	—
	Sokółka	2	—	2	—
	Szczuczyn Białostocki .	1	—	1	—
Ogółem w okr. Sądu Okr. w Białymstoku .		28	5	33	18
Kalisz		25	5	31	3
	Koło	3	1	2	1
	Konin	2	1	2	2
	Sieradz	1	—	2	—
	Słupca	1	—	1	—
	Turek	—	—	1	—
	Wieluń	2	—	2	—
	Zduńska Wola	1	—	2	—
Ogółem w okręgu Sądu Okr. w Kaliszu . .		35	7	43	6
Łomża		11	—	11	1
	Czyżew	2	—	1	—
	Grajewo	1	—	2	—
	Maków	—	—	2	—
	Ostrołęka	2	—	2	—
	Ostrów Łomżyński . .	2	—	2	—
Ogółem w okręgu Sądu Okr. w Łomży . .		18	—	20	1

Siedziby Sądu Okręgowego	Inne miasta w Okręgu tegoż Sądu	Na 1 listopada 1932 r.		Na 1 listopada 1933 r.	
		adwokatów	apl. adw.	adwokatów	apl. adw.
Łódź		185	79	215	81
	Brzeziny	1	—	2	—
	Łęczyca	2	—	3	—
	Łask	1	—	1	—
	Ozorków	1	—	1	1
	Pabjanice	1	2	3	3
	Zgierz	1	—	3	1
Ogółem w okręgu Sądu Okr. w Łodzi . . .		192	81	228	86
Mława		7	1	7	—
	Ciechanów	1	—	4	—
	Nasielsk	1	—	1	—
	Pułtusk	2	—	3	1
	Przasnysz	2	—	2	—
Ogółem w okręgu Sądu Okr. w Mławie . .		13	1	17	1
Piotrków		15	7	16	6
	Bełchatów	1	—	1	—
	Częstochowa	26	7	30	7
	Radomsko	4	—	5	—
	Rawa Mazowiecka . .	3	—	3	—
	Tomaszów Mazowiecki .	2	1	4	3
Ogółem w okr. Sądu Okr. w Piotrkowie .		51	15	59	16
Płock		13	1	13	2
	Gostynin	2	1	2	1
	Płońsk	3	—	3	—
	Rypin	2	—	2	—
	Sierpc	2	—	2	—
Ogółem w okręgu Sądu Okr. w Płocku . .		22	2	22	3
Siedlce		14	4	15	4
	Biała Podlaska	6	—	6	2
	Garwolin	2	—	2	—
	Łuków Siedlecki . . .	1	—	1	—
	Międzyrzec	1	—	1	—
	Radzyń	2	—	2	—
	Sobolew	—	—	1	—
	Sokołów Podlaski . . .	2	—	3	—
	Sokoły	1	—	1	—
	Węgrów	1	—	1	—
Ogółem w okr. Sądu Okr. w Siedlcach . .		30	4	33	6

Siedziby Sądu Okręgowego	Inne miasta w Okręgu tegoż Sądu	Na 1 listopada 1932 r.		Na 1 listopada 1933 r.	
		adwokatów	apl. adw.	adwokatów	apl. adw.
Sosnowiec		32	13	37	10
	Będzin	9	2	10	4
	Czeladź	1	—	1	—
	Dąbrowa Górnicza . .	5	2	6	3
	Olkusz	4	1	6	1
	Zawiercie	6	—	5	1
Ogółem w okr. Sądu Okr. w Sosnowcu . .		57	18	65	20
Włocławek		17	2	20	1
	Aleksandrów Kujawski .	3	—	3	—
	Chodecz	1	—	1	—
	Kutno	4	—	5	—
	Lipno	4	—	4	—
	Radziejów Kujawski . .	1	—	1	—
Ogółem w okr. Sądu Okr. we Włocławku .		30	2	34	1

C. ROZSIEDLENIE ADWOKATÓW I APLIKANTÓW ADWOKACKICH W OKRĘGU IZBY.

a. Ruch w okresie sprawozdawczym.

Wybór siedziby przez nowych adwokatów. Z ogólnej liczby 299 osób, wpisanych na listę adwokatów w okresie sprawozdawczym, obrało siedzibę:

w Warszawie . . 201 w tem kobiet 19

na prowincji . . 98 „ „ „ 3

Z ogólnej liczby 98 adwokatów, wpisanych w okresie sprawozdawczym na listę z siedzibą na prowincji, na poszczególne miasta przypada:

Siedziby Sądów Okręgowych		Inne miasta	
Łódź	34	Aleksandrów Kujawski .	1
		Będzin	2
		Biała Podlaska	2
		Bielsk Podlaski	1
Białystok	6	Brzeziny Łódzkie	1
		Ciechanów	2
		Częstochowa	4
		Dąbrowa Górnicza . . .	2
Kalisz	6	Garwolin	1
		Grajewo	1
		Grójec	1
		Jabłonna	2
Piotrków Tryb.	3	Kutno	2
		Łęczyca	1
		Łowicz	1
		Maków Mazowiecki . . .	1
Płock	2	Olkusz	1
		Pabjanice	1
		Radomsko	1
		Sierpc	1
		Sobolew	1
Sosnowiec	7	Tomaszów Mazowiecki . .	2
		Turek	1
		Warka	1
Włocławek	3	Zgierz	3
Ogółem	61	Ogółem	37

Zmiany siedziby adwokatów w obrębie Izby. W okresie sprawozdawczym nastąpiły podane niżej zmiany siedziby przez 18 adwokatów w okręgu Izby:

Z Warszawy	do Ciechanowa .	1	**Do Warszawy**	z Czyżewa . .	1
	„ Mińska Maz. .	1		„ Garwolina .	1
	„ Makowa . . .	1		„ Białej Podl. .	1
	„ Sieradza . .	1			
	„ Mogielnicy . .	1			
	„ Łowicza . .	1			
	„ Piaseczna . .	1			
Z Łodzi	do Łęczycy . . .	1	**Do Łodzi**	z Łęczycy . .	1

z Białej Podl.	do Siedlec . .	1	z Kutna	do Pruszkowa .	1
z Sosnowca	do Olkusza . .	1	ze Zgierza	do Pabjanic . .	1
z Będzina	do Sosnowca . .	1	z Otwocka	do Sokołowa .	1

Wybór miejscowości przez aplikantów, wpisanych na listę w okresie sprawozdawczym, przedstawia się, jak następuje:

w Warszawie . . . . 233 (w czem kobiet 26)
na prowincji . . . . 81 (w czem kobiet 4)

b. Zestawienie zmian rozsiedlenia, wyników w ciągu okresu sprawozdawczego.

Wskutek nowych wpisów i wykreśleń z list.

Siedziba	LISTA					
	Adwokatów			Aplik. adwok.		
	Wpisano	Wykreśl.	Przyrost	Wpisano	Wykreśl.	Przyrost
w Warszawie	201	19	182	233	146	87
na prowincji	98	20	78	81	78	3

Wskutek zmian siedziby w obrębie Izby.

	Adwok.	Apl. adw.
z Warszawy na prowincję przeniosło siedzibę	7	—
z prowincji do Warszawy	3	—

Ostateczny wzrost liczby członków Izby w ciągu okresu sprawozdawczego, wedle stanu na d. 1 listopada 1933 r., wyraża się w liczbach następujących:

Przybyło	w Warszawie	na prowincji	Razem
adwokatów	178	82	260
aplikantów adwokackich	87	3	90
Ogółem .	265	85	350

c. Stan rozsiedlenia.

Ogólny stan rozsiedlenia adwokatów i aplikantów adwokackich w okręgu Izby Warszawskiej w dniu 1 listopada 1933 r. daje tablica poniższa:

OGÓŁEM: Adwokatów . . 1781 Aplik. adwok. . 586	w Warszawie	na prowincji	Rozsiedlenie na prowincji		
			Łódź	inne siedziby Sąd. Okr.	pozostałe miejscowości
adwokatów . . .	1203	578	215	170	193
aplik. adwok. . .	427	159	81	44	34

Szczegółowy cyfrowy wykaz rozsiedlenia członków Izby Warszawskiej w poszczególnych miejscowościach jej okręgu w dn. 1 listopada 1933 r., w porównaniu ze stanem w dn. 1 listopada 1932 r., podany jest w tablicy, zamieszczonej na str. 66 — 68.

D. STATYSTYKA PORÓWNAWCZA.

Ponieważ w okresie sprawozdawczym poraz pierwszy miały zastosowanie nowe przepisy prawa o ustr. adw. o przyjmowaniu do adwokatury b. sądowników (art. 10) i b. urzędników państwowych (art. 11 p. 3) oraz trybu przenoszenia przez adwokatów siedziby z jednej Izby do drugiej (art. 22 cz. 2) ciekawem okazać się może zestawienie, podane na str. 72 (od góry).

Podane na str. 73 zestawienie wzrostu liczebnego członków Izby za ostatnie 10-lecie uwzględnia z jednej strony napływ nowych adwokatów i aplikantów, z drugiej—ich ubytek z tych czy innych powodów (co do aplikantów, między innemi, — wykreślenie z listy aplikantów adw. z powodu wpisania na listę adwokatów), tak że cyfry wzrostu rocznego są cyframi netto.

Wpisano na listę adwokatów:	15.III 1927 do 15.III 1928	15.III 1930 do 1.III 1931	1.III.1931 do 1.III 1932	1.III. 1932 do 31.X 1932	1.XI 1932 do 1.XI 1932
adwokatów innych Izb . . .	13	6	5	2	26
b. sędziów i prokuratorów sądów powszechnych	8	19	47	44	48
b. sędziów i prokuratorów sądów wojskowych	4	5	4	—	2
b. urzędników państwowych .	—	—	—	—	8
b. urzędników Prokuratorji Generalnej	10	4	3	5	2

Następne zestawienie wykazuje, w jakim stopniu ciągłe zwiększanie się liczby adwokatów Izby Warszawskiej wynika z jednej strony — z ciągłego zwiększania się liczby aplikantów adwokackich, a z drugiej — z dopływu kandydatów, nie przechodzących aplikacji adwokackiej (adwokaci innych Izb, b. sądownicy, b. urzędnicy i t. p.).

Wpisano na listę:				
W okresie sprawozdawczym	Aplikantów adwokackich	Adwokatów		
		z pośród		Ogółem
		aplikantów adw.	innych	
1925/26	74	46	3	49
1926/27	38	47	36	83
1927/28	128	42	44	86
1928/29	181	70	25	95
1929/30	165	121	35	156
1930/31	158	123	37	160
1931/32	177	158	63	221
1.III-1.X.1932	148	94	52	146
1932/33	314	208	91	299

Zestawienie stanu liczebnego członków Izby Warszawskiej za ostatnie 10-lecie.

Na dzień	Liczba adwokatów			Liczba aplikantów adwokackich		
	w Warszawie	na prowincji	Ogółem	w Warszawie	na prowincji	Ogółem
15 marca 1924 r.	498	192	690	53	22	75
15 „ 1925 r.	496	195	691	81	29	110
15 „ 1926 r.	528	202	730	98	40	138
10 „ 1927 r.	560	238	798	140	46	186
15 „ 1927 r.	613	253	866	203	67	270
15 lutego 1929 r.	659	279	938	272	107	379
18 „ 1930 r.	764	309	1073	293	118	411
1 marca 1931 r.	845	362	1207	334	102	436
1 listopada 1932 r.	1025	496	1521	359	137	496
1 „ 1933 r.	1023	578	1781	427	159	586

Zestawienie wzrostu liczby członków Izby Adwokackiej Warszawskiej w ciągu ostatniego 10-lecia.

W okresie sprawozdawczym	Przyrost					
	Adwokatów			Aplikantów adwokackich		
	w W-wie	na prow.	Ogółem	w W-ie	na prow.	Ogółem
1924/25	ubyło 2	3	1	28	7	35
1925/26	32	7	39	17	11	28
1926/27	32	36	68	42	6	48
1927/28	53	15	68	63	21	84
1928/29	46	26	72	69	40	109
1929/30	105	30	135	21	11	32
1930/31	81	53	134	41	ubyło 16	25
1931/32	105	80	185	ubyło 6	15	9
1.III-1.XI.32	80	49	129	35	16	51
1932/33	182	78	260	87	3	90

W zestawieniu za ostatnie 7 lat wybór siedziby przez nowoprzyjmowanych do Izby Warszawskiej adwokatów przedstawia się, jak następuje:

W okresie sprawozdawczym	Wpisano na listę adwokatów		
	Wogóle	z siedzibą	
		w Warszawie	na prowincji
1927/28	86	64	22
1928/28	95	63	32
1929/30	156	117	39
1930/31	150	94	66
1931/32	184	192	92
1.III 1932 1.X 1932	146	93	53
1932/33	299	201	98

E. UDZIAŁ DELEGATÓW RADY W POSIEDZENIACH SĄDU NAJWYŻSZEGO W SPRAWACH O WPIS NA LISTĘ.

W kwestjach, związanych z trybem rozpoznawania przez Sąd Najwyższy zażaleń na odmowę wpisu na listy adwokatów i aplikantów adwokackich oraz z udziałem w posiedzeniach Sądu Najwyższego w tych sprawach przedstawicieli Rady Adwokackiej (art. 13), delegowany członek Rady Z. Blenau odbył konferencję z Prezesem Izby II oraz Pierwszym Prokuratorem Sądu Najwyższego. W wyniku tej konferencji Rada Adwokacka uchwaliła (Pr. Nr. 7 § 47) delegować, w zasadzie, swych przedstawicieli na powyższe posiedzenia. Na str. 75 podano wykaz członków Rady, którzy występowali przed Sądem Najwyższym we wspomnianych sprawach.

W poszczególnych przypadkach, przesyłając Sądowi Najwyższemu akta spraw, Rada Adwokacka — w związku z treścią zażalenia — przesyłała zarazem nieraz Sądowi Najwyższemu wyjaśnienie na piśmie.

Wychodząc z założenia, że zakreślony w art. 13 termin trzymiesięczny w wielu wypadkach może być za krótki dla należytego przez Radę zbadania i rozważenia spraw o wpis na

Data posiedzenia	Ilość spraw na wokandzie	Delegat Rady Adwokackiej
8. III. 1933 r.	1	Dziekan B. Bielawski
1. II. 1933 r.	1	Z. Blenau
8. IV. 1933 r.	3	Wicedziekan A. Chełmoński
26. V. 1933 r.	2	S. Urbanowicz
6. VI. 1933 r.	4	L. Nowodworski
19. VI. 1933 r.	5	Z. Nagórski
17.VII. 1933 r.	5	N. Grodziński
1. IX. 1933 r.	1	Wicedziekan A. Chełmoński
25. IX. 1933 r.	3	Wicedziekan A. Chełmoński
6. X. 1933 r.	1	J. Podkomorski
20. X. 1933 r.	2	B. Zdanowicz
27. X. 1933 r.	2	I. Baumberg
17. XI. 1933 r.	4	J. Stopnicki i W. Mińkiewicz

listę, Rada Adwokacka zajęła stanowisko, że termin ten nie ma bynajmniej charakteru zawitego i bieg jego ulega przerwie przez zakomunikowanie petentowi odpowiednich decyzyj przedstanowczych [1]).

F. ORZECZNICTWO RADY ADWOKACKIEJ W SPRAWACH, ZWIĄZANYCH Z PROWADZENIEM LISTY ADWOKATÓW I APLIKANTÓW ADWOKACKICH.

Wiele powziętych w okresie sprawozdawczym uchwał Rady Adwokackiej, związanych z prowadzeniem listy adwokatów i aplikantów adwokackich, zawiera wykładnię nowych przepisów prawa o ustroju adwokatury: 1) co do warunków, wymaganych od kandydatów do stanu adwokackiego (art. 9, 10, 11, 29, 118), i 2) co do zaliczania na poczet aplikacji adwokackiej poprzedniej służby sądowej lub administracyjnej (art. 104 i 119).

Odwołania od uchwał Rady Adwokackiej w pierwszej kategorji spraw (mianowicie od uchwał, odmawiających wpisu na listę) rozstrzyga Sąd Najwyższy (art. 13), w drugiej — Naczelna Rada Adwokacka (art. 43 cz. 2 i 3).

[1]) Sąd Najwyższy uznał słuszność tego stanowiska (8.IV.1933 r. Nr. K. Adw. 40/33).

W szeregu wydanych już, w trybie art. 13, orzeczeń Sąd Najwyższy co do niektórych nastręczających się kwestyj nie podzielił stanowiska Rady, znajdującego wyraz w zaskarżonych przez petentów jej uchwałach; podkreślić wszakże należy, że dotychczas Sąd Najwyższy utrzymał w mocy wszystkie niemal uchwały Rady Adwokackiej w Warszawie, w których odmowa wpisu opierała się nie na takiej czy innej wykładni przepisów ustawy, lecz na stwierdzeniu, że petent nie odpowiada wymaganiom art. 9 p. 2 (nieskazitelność charakteru).

Podane niżej zestawienie orzecznictwa Rady nie wyczerpuje, rzecz prosta, rozmaitych przypadków i kwestyj, które Radzie wypadło rozstrzygać, ujmuje natomiast kwestje najbardziej aktualne i mające ogólniejsze znaczenie. Ponieważ — dla celów sprawozdawczych — w zestawieniu orzecznictwa Rady przytoczono również rozstrzygnięcia, co do których orzecznictwo Sądu Najwyższego poszło w odmiennym kierunku, przeto w odsyłaczach podano odpowiednie tezy z orzeczeń Sądu Najwyższego.

a. Warunki przyjęcia do adwokatury.

Art. 9 punkt 2. Stosownie do wymagania art. 43 prawa o ustr. adw., by każda uchwała Rady Adwokackiej zawierała uzasadnienie faktyczne i prawne, uzasadnienie takie zawierają również uchwały, odmawiające wpisu na listę na podstawie p. 2 art. 9.

W poszczególnych uchwałach tego rodzaju podstawą uznania, iż petent nie odpowiada wymaganiom etyczno-moralnym, były, między innemi, ustalenia następujące:

1. Okoliczność, że petent nie reagował na zarzuty natury etycznej, publicznie pod jego adresem wysunięte (Sprawa Nr. 173/1932) [1]).

2. Karalność dyscyplinarna petenta, jako członka innej Izby Adwokackiej, z której wynikało, iż petent systematycznie zaniedbywał swe obowiązki względem klijentów, między innemi na tle pieniężnym, oraz tłomaczenia się petenta, że

[1]) Sąd Najwyższy stanowisko to podzielił (1.II 1933 Nr. K. Adw. 3/32,

wszystkie jego wykroczenia „były wyrazem głupoty i lenistwa", co, zdaniem Rady, nie tylko go nie tłomaczy, lecz, przeciwnie, świadczy o braku szacunku dla samego siebie i zrozumienia godności stanu, do którego należy (U. 21.II.1933 r. Nr. 406/1932 pr. Nr. 12 § 10).

3. Wykreślenie petenta z listy adwokatów na zasadzie prawomocnego wyroku Sądu Dyscyplinarnego, któremu petent zarzuca nieprawidłowość niesłusznie i na niewłaściwej drodze (U. 2.V.1933 pr. Nr. 25 § 24).

4. Skazanie petenta, w czasie gdy pozostawał na służbie sądowej, wyrokiem dyscyplinarnym, wprawdzie nie na wydalenie ze służby, a tylko na przeniesienie na inne miejsce służbowe, ale za czyny, w których Rada Adwokacka dopatrzyła się uchybień natury etycznej (pośredniczenie za wynagrodzeniem w sprzedażach nieruchomości i zaciąganie pożyczek pieniężnych w warunkach, mogących obniżyć powagę sędziego i zachwiać wiarę ludności w niezawisłość sędziowską). (U. 7.II.1933 r. pr. 10 § 6)[1]).

5. Skazanie petenta (ubiegającego się o wpis na listę aplikantów adwokackich) — w czasie, gdy był aplikantem sądowym, — wyrokiem dyscyplinarnym na wydalenie ze służby państwowej za postępowanie niehonorowe, (U. 12.X 1932 r. Pr. Nr. 42 § 10).

6. Fakt, że petent, jako adwokat innej Izby, przed uzyskaniem wpisu na listę adwokatów Izby Warszawskiej, przeniósł do jej okręgu swą siedzibę z pogwałceniem obowiązujących przepisów, nie podporządkował się zapadłym w związku z tem uchwałom władz korporacyjnych zarówno Izby, do której należy, jak i Izby, do której okręgu samowolnie przeniósł swą siedzibę, a nadto publicznie — na posiedzeniu sądowem odezwał się lekceważąco o władzy korporacyjnej.

---

[1]) Na tle tej sprawy Sąd Najwyższy orzekł, że fakty, ustalone w postępowaniu dyscyplinarnem, mogą stanowić podstawę do odmowy wpisu na listę adwokatów niezależnie od stopnia kary, orzeczonej wyrokiem Sądu Dyscyplinarnego; nie idzie tu bowiem o jakieś dalsze konsekwencje karne wyroku dyscyplinarnego, a o środek dowodowy, stwierdzający okoliczności, służące za podstawę do uznania braku nieskazitelnego charakteru (26.V.1933 r. Nr. K. adw. 32/33).

W sprawie powyższej Rada Adwokacka wyszła z założeń następujących:

Adwokat, z natury swego zawodu powołany do obrony zasad prawa i porządku publicznego, obowiązany, wedle art. 12 prawa o ustr. adw., do ślubowania, że obowiązki swe spełniać będzie zgodnie z prawem, powinien zasad tych strzedz przedewszystkiem w zakresie przepisów prawnych, dotyczących samej organizacji adwokatury. Zupełne niezrozumienie czy też zlekceważenie tych zasad, czemu petent dał wyraz opisanem wyżej postępowaniem, świadczącem zarazem o zupełnym braku należytego poczucia godności własnej, jest dowodem, iż nie posiada on tych cech charakteru, jakich wymaga art. 9 punkt 2 prawa o ustr. adw. — stanowiący jeden z najistotniejszych warunków wpisu na listę adwokatów, że nie zdaje sobie sprawy z najistotniejszych obowiązków adwokata, że przez brak poszanowania dla władz korporacyjnych wykazuje niezrozumienie godności stanu [1]. (U. 23.V.1933 r. Pr. Nr. 28 § 30).

Art. 9 punkt 4. W jednej z uchwał Rada uznała, że ukończenie przez petenta wydziału ekonomicznego Instytutu Handlowego w Kijowie nie może być uznane za równoznaczne z wymaganym przez p. 4 art. 9 prawa o ustroju adwokatury ukończeniem wydziału prawnego uniwersytetu (U. 5.IX.193 r. Nr. 50/23 Pr. Nr. 36 § 38).

Art. 10 cz. 1. Przepis art. 10 cz. 1, dotyczący przechodzenia do adwokatury byłych sędziów, Rada Adwokacka tłomaczyła, jak następuje:

1. Przez służbę na stanowisku sędziego w rozumieniu art. 10 uważać należy wyłącznie służbę w sądownictwie polskiem [2]. (U. 9.V.1933 r. Pr. Nr. 26 § 5).

2. Pełnienie czynności podprokuratorskich na stanowisku asystenta w korpusie sądowym wojskowym nie stanowi podstawy do zastosowania art. 10. (U. 2.XII.1932 r. Pr. Nr. 5 § 20. U. 7.II.1933 r. Pr. Nr. 10 § 10).

---

[1] Podzielając powyższe przesłanki, Sąd Najwyższy oddalił zażalenie petenta na uchwałę Rady Adwokackiej (25.IX.1933 r. Nr. K. Adw. 76/33).

[2] Takie same stanowisko zajął Sąd Najwyższy (29.IV.1933 r. Nr. K. Adw. 37/33 i 5.V.1933 r. Nr. K. Adw. 58/33).

3. Do wymaganego przez art. 10 cz. 1 dwuletniego okresu służby na stanowisku sędziego nie podlega zaliczaniu służba, pełniona — przed nominacją na sędziego — na stanowisku asesora sądowego [1]). (U. 7.II 1933 r. Pr. Nr. 10 § 7).

4. Zarówno art. 10, jak i art. 11, jako stanowiące wyjątek od zasady oóglnej art. 9-go, nie mogą ulegać wykładni rozszerzającej. Ponieważ zaś art. 10 nic nie wspomina o asesorach sądowych, a art. 11 ust. 3 ich nie dotyczy, przeto asesorzy sądowi nie podlegają wciągnięciu na listę adwokatów w trybie art. 10 i 11 (U. 27.VI 1933 r. Pr. Nr. 34 § 1) [2]).

Art. 11 p. 3. Co do stosowania przepisu art. 11 p. 3. przewidującego ulgi — przy wpisie na listę adwokatów — dla określonej w nim kategorji urzędników państwowych, uchwały Rady Adwokackiej zawierają tezy następujące:

1. Pod państwową służbą referendarską, przewidzianą w art. 11 p. 3, rozumieć można tylko służbę, podpadającą pod postanowienia ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. Ust. Ur. 21/1922 r. poz. 16), opartą na stosunku publiczno-prawnym (art. 1 i 4 ustawy z dn. 17 lutego 1922 r.); przepis art. 11 p. 3 nie dotyczy więc pracowników kontraktowych. (U. 20.XII.1932 r. Pr. Nr. 5 §§ 15, 18 i 19).

2. Przepis art. 11 p. 3 ma na myśli jedynie osoby, które odpowiadają warunkom, wymaganym dla objęcia stanowiska sędziego w Państwie Polskiem — według przepisów ustawy o ustroju sądów powszechnych. (U. 24.I.1933 r. Pr. Nr. 8 § 21).

3. Służba na stanowisku urzędnika prowizorycznego nie podpada pod przepis art. 11 p. 3. (U. 27.VI 1933 r. Pr. Nr. 34 § 21).

4. Dla zastosowania postanowień art. 11 p. 3 niezbędnem

---

[1]) Wskutek odwołania petenta od powyższej decyzji Sąd Najwyższy przekazał rozstrzygnięcie nastręczającego się pytania prawnego kompletowi siedmiu, aczkolwiek poprzednio w jednym z orzeczeń (8.IV.1933 r. Nr. K. Adw. 8/33) uznał, że dwa lata służby, odbyte częściowo na stanowisku sędziego, a częściowo na stanowisku asesora sądowego dają prawo do ulgi z p. 3 art. 11.

[2]) Patrz zacytowane wyżej orzeczenie Sądu Najwyższego 8.IV 1933 r. Nr. K Adw. 8/33.

jest, aby państwowa służba referendarska była odbywana „na stanowisku o charakterze prawniczym"; nie wystarcza przeto, aby kandydat wykonywał te lub inne czynności o charakterze prawniczym, lecz — jak powiedziano w ustawie — samo zajmowane stanowisko ma być stanowiskiem o charakterze prawniczym. Za posiadające taki charakter nie mogą być uznawane wszystkie stanowiska, na których potrzebna jest znajomość poszczególnych ustaw i umiejętność ich stosowania, jest to bowiem niezbędne na wszystkich prawie stanowiskach administracyjnych [1]). (U. 20.XII 1932 r. Pr. Nr. 5 §15; U. 17.I 1933 r. pr. Nr. 7 § 48).

5. Ocena, czy dane stanowisko jest stanowiskiem o charakterze prawniczym w rozumieniu art. 11 p. 3, należy do Rady Adwokackiej; samo stwierdzenie takiego charakteru stanowiska w wydanem petentowi zaświadczeniu urzędu, w którym pracował, (zwłaszcza bez wzskazania nawet, jakie mianowicie czynności petent spełniał) nie może mieć decydującego znaczenia" [2]). (U. 20.XII.1932 r. Pr. Nr. 5 § 15 U. 17.I.1933 Pr. Nr. 7 § 48.; U. 21.III.1933 r. Pr. Nr. 18 §5.).

6. Praca w Banku Gospodarstwa Krajowego nie może być uważana za referendarską służbę w rozumieniu art. 11 p. 3 prawa o ustroju adwokatury. (U. 10.L.1933 Pr. 6 § 4).

7. To samo — co do stanowiska referenta prawno-administracyjnego w Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego. (U. 17.I.1933 r. Pr. Nr.7 § 11). i pracy w P.K.O. (pr. Nr. 5 § 44).

8. Państwowa służba referendarska, odbyta przed ukończeniem studjów prawniczych uniwersyteckich, nie może być podstawą do zastosowania przepisu art. 11 p. 3. (U. 10.I.1933 r. Pr. Nr. 6 § 5, U. 16.V.1933 r. Pr. Nr. 27 § 29).

---

[1]) Sąd Najwyższy uznał, że państwowa służba referendarska powinna być uznana na stanowiskach o charakterze prawniczym, jeśli polega na badaniu, opracowywaniu lub wyjaśnianiu przepisów prawnych, albo na stosowaniu ich i dokonywaniu wynikających z nich czynności prawnych w przypadkach i okolicznościach, w jakich stosuje te przepisy sędzia, prokurator lub referendarski urzędnik Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (5.V.1933 r. Nr. K. Adw 28/33 i 29/33).

[2]) Pogląd ten podzielił Sąd Najwyższy, uznając, że rozstrzyganie kwestji, czy państwowa służba referendarska posiada na danem stano-

9. Przepis art. 11 p. 3 może mieć zastosowanie tylko do petentów, którzy państwową służbę na stanowiskach o charakterze prawniczym odbyli po uprzedniem uzyskaniu warunków, wymaganych dla objęcia stanowiska sędziego (art. 82 prawa o ustroju sądów powszechnych) [1]).

(U. 20.XII.1932 r. Nr. 135/1930 pr. Nr. 5 § 15. U. 17.I.1933 Pr. Nr. 7. § 14. U. 17.I.1933 Pr. Nr. 7 § 48. U. 31.I.1933 r. Pr. Nr. 9 § 26. U. 21.III.1933 r. Pr. Nr. 18 §5).

10. Państwowa służba referendarska, o której mowa w art. 11 p. 3, nie może stanowić podstawy do zastosowania tego przepisu, jeśli była wykonywana jednocześnie z odbywaniem aplikacji sądowej, stanowiącej podstawę do uzyskania warunków dla objęcia stanowiska sędziego [2]).

11. Przepis art. 11 p. 3 nie ma zastosowania do osób, które były wpisane na listę aplikantów adwokackich w chwili wejścia w życie prawa o ustroju adwokatury i do których przeto mają zastosowanie art. 9 i 108 w związku z art. 119 cz. 1 [3]). (U. 20.XII.1932 Pr. Nr. 5 § 15, 17, 18. 19 Pr. Nr. 7 § 10).

Wykładnia art. 22. Orzecznictwo, dotyczące kwestji prze-

---

wisku charakter prawniczy, uprawniający osobę, która tę służbę pełniła, do wpisu na listę adwokatów, należy do kompetencji Rad Adwokackich (art. 37) i Sądu Najwyższego (art. 13) — w wyniku oceny w każdym poszczególnym przypadku rzeczowego materjału, charakteryzującego zajmowane przez petenta stanowisko i rodzaj faktycznie pełnionej przez niego państwowej służby referendarskiej (6.VI.1933 r. Nr. K. Adw. 34/33).

[1]) Sąd Najwyższy uznał, że kolejność uzyskiwania warunków z p. 3, art. 11, a mianowicie najpierw warunków do objęcia stanowiska sędziego, a potem odbycia służby referendarskiej, nie ma żadnego znaczenia, ustawa bowiem kolejności takiej nie określiła, a ustaliła jedynie sumę kwalifikacyj, zwalniających od aplikacji adwokackiej i egzaminu adwokackiego (5.V.1933 r. Nr. K. Adw. 29/33).

[2]) Stanowisko to podzielił Sąd Najwyższy (5.V.1933 r. Nr. K. Adw. 54/33).

[3]) Sąd Najwyższy stanowiska tego nie podzielił, wprost przeciwnie, uznał, że ustawa nie wyłącza z pod działania p. 3 art. 11 osób, posiadających wyszczególnione w tym przepisie kwalifikacje, a będących w czasie wejścia w życie prawa o ustroju adwokatury aplikantami adwokackimi (5.V.1933 r. Nr. K. Adw. 29/33).

noszenia przez adwokatów siedziby z jednej Izby do drugiej, wiąże się ściśle z orzecznictwem, dotyczącem wpisu na listę, ile że takie przeniesienie siedziby, wymaga zawsze wpisu na listę według miejsca nowej siedziby, przytem z powołania w art. 22-gim art. 13-go wynika, że właściwa Rada Adwokacka może badać, czy przenoszący siedzibę odpowiada warunkom art. 9-go.

W jednej z uchwał Rada Adwokacka zaznaczyła:

z art. 22 prawa o ustroju adwokatury wynika, że adwokat, zamierzający przenieść swą siedzibę do innej Izby, powinien conajmniej w ciągu dwuch miesięcy odbywać rzeczywistą praktykę adwokacką w swej poprzedniej siedzibie[1]);

w żadnym zaś razie art. 22 nie może być środkiem do obejścia przepisów, regulujących wpis na listę adwokatów przez właściwą Radę Adwokacką (U. 17.I.1933 r. Pr. Nr. 7 § 40).

Wykładnia art. 29. Oddalając podanie o wpis na listę adwokatów petenta, zajmującego stanowisko dyrektora banku, który w podaniu oświadczył, że zawodu adwokackiego nie będzie dokonywał, dopóki pozostawać będzie na wspomnianem stanowisku, Rada Adwokacka oparła odmowę na następujących przesłankach.

1. Pełnienie funkcyj dyrektora Banku podpada pod pojęcie pracy w przemyśle i handlu, gdyż czynności bankowe z natury swej obejmują cały szereg spraw, należących do zakresu handlu, handlowy zaś charakter bankowych operacyj finansowych jest niewątpliwy.

Do istotnych obowiązków adwokata należy, niewątpliwie, wykonywanie swego zawodu (art. 15 prawa o ustr. adw.), gdyż słowo „adwokat" nie jest tytułem, dającym jakieś potencjalne uprawnienia czy też przywileje, a oznacza zawód, podobnie, jak tytuł lekarza, architekta i t. p. — w przeciwieństwie do tytułów naukowych (dr. praw, magister praw, inżynier, dr. medycyny).

---

[1]) Sąd Najwyższy nie podzielił jednak tego stanowiska, uznając, iż kwestja faktycznego wykonywania zawodu adwokackiego w siedzibie, którą adwokat ma opuścić, nie ma decydującego wpływu na stosowanie art. 22 (6. X. 1933. K. Adw. 96/33).

Art. 29 prawa o ustroju adwokatury rozumieć przeto należy w ten sposób, iż nie może być wpisany na listę adwokatów ten, kto jest zatrudniony w handlu i przemyśle. Inna wykładnia art. 29 przekreślałaby zupełnie jego znaczenie, dając możność zainteresowanym przerzucania się z zawodu adwokackiego do pracy w przemyśle i handlu i z powrotem; słuszność zaś powyższego stanowiska znajduje potwierdzenie pośrednie w treści ustępu 2 art. 79 prawa o ustr. adw. Skoro z oświadczenia petenta wynika, iż nie będzie on narazie wykonywał zawodu adwokata, Rada Adwokacka, wpisując go na listę adwokatów, stworzyłaby sprzeczny z duchem prawa o ustroju adwokatury typ „tytularnego adwokata". O wpis na listę adwokatów petent będzie się mógł ubiegać dopiero z chwilą opuszczenia zajmowanego obecnie stanowiska.

W innej uchwale, dotyczącej stałego funkcjonarjusza państwowego, ubiegającego się o wpis na listę aplikantów adwokackich, Rada Adwokacka orzekła:

2. W myśl art. 29 pr. o ustr. adw. z zawodem adwokata nie wolno łączyć stanowiska stałego funkcjonarjusza w służbie państwowej, na zasadzie zaś § 95 regulaminu Rady Adwokackiej w Warszawie aplikanci adwokaccy mogą zajmować posady urzędowe lub prywatne nie inaczej, jak za specjalnem zezwoleniem Rady; oświadczenie przeto petenta, iż z chwilą wpisania go na listę aplikantów nie omieszka poczynić starań o zmianę charakteru służbowego, nie może być uznane za dostateczne do wpisania go na listę aplikantów adw., gdyż Rada Adwok. nie ma możności przesądzić, czy projektowana przez petenta zmiana charakteru jego służby będzie mogła być uznana za niekolidującą z przepisami art. 29. (U. 4.VII.1933 Pr. Nr. 35 § 4).

Wykładnia art. 118. Wykładni art. 118 dotyczą tezy następujące.

1. Art. 118 dotyczy wyłącznie osób, które, będąc już w Państwie Polskiem adwokatami, zostały skreślone z listy wskutek przejścia do służby państwowej; nie może więc mieć zastosowania do osób, które figurowały na liście adwokatów

tylko przed wskrzeszeniem Państwa Polskiego. (U. 21.I.1933 r. Pr. Nr. 9 § 8).

2. Z postanowienia art. 118 wynika a contrario, że kto był adwokatem w Państwie Polskiem i został skreślony z listy z innych powodów, aniżeli przejście do służby państwowej, nie korzysta z ulg, przewidzianych w art. 118, — to znaczy nie jest, w zasadzie, zwolniony od aplikacji i egzaminu adwokackiego.

Wniosek ten znajduje usprawiedliwienie w fakcie, że były adwokat, który po wystąpieniu z adwokatury przez czas dłuższy był czynny na zgoła odrębnych polach działalności, wyszedł z praktyki, nie mógł śledzić stale postępujących i bardzo istotnych zmian ustawodawczych i z tego powodu nie może być poczytywany za dostatecznie przygotowanego do wykonywania z powrotem zawodu adwokackiego [1]).

b. Zaliczanie stażu.

Znacznie mniej kwestyj nastręczały przepisy art. 104 i 119. Oto niektóre z orzeczeń Rady Adwokackiej na tle tych przepisów.

Wykładnia art. 104.

1. Art. 104, przewidujący zaliczanie na poczet aplikacji adwokackiej referendarskiej służby administracyjnej, nie może się odnosić do służby na stanowiskach pracowników kontraktowych. (U. 16.V.1933 Pr. Nr. 27 § 30).

2. Mówiąc o referendarskiej służbie administracyjnej, art. 104 ma na myśli służbę państwową, a nie samorządową;

---

[1]) Sąd Najwyższy uznał, że w razie ubiegania się o ponowny wpis na listę adwokatów osób, które poprzednio były już adwokatami, Rada Adwokacka — poza rozważeniem, czy osoby te odpowiadają warunkom, wymienionym w punktach 1 — 4 art. 9, powinna nadto rozstrzygnąć, czy i z jakich powodów były adwokat może być uznany za posiadającego takie przygotowanie do zawodu adwokackiego, jakie się przez aplikację, odbytą według przepisów prawa o ustroju adwokatury, nabywa i przez złożenie, według tychże przepisów, egzaminu stwierdza, i w konsekwencji albo uwzględnić podanie o wpis na listę adwokatów albo je oddalić. (25.IX.1933 r. Nr. K. Adw. 108/33).

służba więc w Magistracie nie może być zaliczona na poczet aplikacji adwokackiej. (U. 16.V.1933 Pr. Nr. 27 § 29).

3. Pojęcie „referendarskiej służby administracyjnej" może się odnosić do państwowej służby, a nie samorządowej, gdyż: a) nomenklatura i pojęcie referendarskiej służby przewidziane są jedynie w przepisach o państwowej służbie administracyjnej i nie są znane przepisom o pracy w samorządzie; b) pojęcie referendarskiej służby wynika ze stosunku prawno-publicznego pracownika do pracodawcy, jak to wyjaśniły zgodnie i Sąd Najwyższy i Najwyższy Trybunał Administracyjny; pracownik zaś samorządowy pozostaje w stosunku prawno-prywatnym do samorządu; c) z porównania art. 104 z innymi przepisami prawa o ustroju adwokatury wynika, iż ustawodawca miał w nim na widoku jedynie państwową służbę administracyjną. (U. 4.VII. 1933 r. Pr. Nr. 35 § 4).

4. Wedle art. 104 zaliczenie referendarskiej służby administracyjnej i aplikacji sądowej na poczet aplikacji adwokackiej nie może przekraczać łącznie dwuch lat. (U. 30.V.1933 r. Pr. Nr. 29 § 16).

Wykładnia art. 114.

1. Na mocy art. 119 na poczet aplikacji adwokackiej zalicza się czas służby na stanowisku aplikanta sądowego, t. zn. okres aplikacji faktycznej, natomiast niema podstaw do zaliczania pracy pozasądowej, chociażby zaliczalnej lub nawet zaliczonej na poczet aplikacji sądowej. (U. 9.V 1933 r. Pr. Nr. 26 § 10).

2. Wprawdzie wedle art. 119 cz. 2 prawa o ustroju adwokatury aplikantom sądowym, w przeciągu jednego roku od daty wejścia w życie nowego prawa o ustroju adwokatury ubiegającym się o wpis na listę aplikantów adwokackich, należy zaliczyć czas służby na stanowisku aplikanta sądowego; jednak wspomniany przepis należy rozumieć w tym sensie, iż zaliczeniu na poczet aplikacji adwokackiej podlegać może nie wszelka służba, odbyta na stanowisku aplikanta sądowego, lecz jedynie służba, odbyta w sposób nieprzerwany i ciągły w okresie, poprzedzającym bezpośrednio moment przejścia na stanowisko aplikanta adwokackiego.

Za taką wykładnią art. 119 cz. 2 — zdaniem Rady Adwokackiej — przemawia wzgląd, iż przewidziane w tym artykule zaliczenia okresu aplikacji sądowej na poczet aplikacji adwokackiej następuje dlatego, iż ustawodawca potraktował tu aplikację sądową, jako równoznaczne aplikacji adwokackiej stadjum przygotowania do zawodu adwokackiego; z natury **jednak rzeczy jedynie ciągłość odbywania aplikacji w przepisanym okresie może być rękojmią należytego przygotowania się do samodzielnego wykonywania zawodu adwokackiego;** stąd uznać należy za niedopuszczalne przewlekłe przerwy w odbywaniu aplikacji, połączone zwłaszcza z zupełnem na czas dłuższy oderwaniem się od zajęć i obowiązków, z odbywaniem aplikacji związanych, z oddaniem się natomiast zajęciom lub obowiązkom innym.

Już pod mocą statutu tymcz. Palestry P. P. Rada Adwokacka w Warszawie stała na stanowisku, że w razie takiej czy innej przerwy w aplikacji adwokackiej Rada, zależnie od okoliczności, może postanowić, czy czas aplikacji, odbytej przed tą przerwą, można i w jakim stopniu uwzględnić, czy też wcale go nie zaliczyć [1]).

Temi samemi zasadami należy się kierować pod mocą nowego prawa o ustroju adwokatury, i to zarówno co do aplikacji adwokackiej, jak i co do zaliczalnej na poczet aplikacji adwokackiej aplikacji sądowej (art. 103, 104 i 119 prawa o ustr. adw.).[2])

(U. 7. II. 1933 r. Pr. Nr. 10 § 55).

6. Kierowanie wykształceniem zawodowem aplikantów adwokackich.

A. PRZYGOTOWANIE DO ZAWODU.

a. Patroni.

Zezwolenia na podejmowanie się obowiązków patronów. Odpowiednia praca w kancelarji patrona może być, zdaniem Rady Adwokackiej, najlepszą szkołą dla przyszłych adwoka-

---

[1]) Patrz Sprawozdanie za r. 1930/31 str. 75—76.

[2]) Naczelna Rada Adwokacka (do której petent odwołał się w trybie art. 43 na uchwałę Rady Adwokackiej, odmawiającą zaliczenia na poczet aplikacji adwokackiej całego czasu odbytej aplikacji sądowej) w postanowieniu Wydziału Wykonawczego uznała stanowisko Rady Adwokackiej za słuszne.

tów, zwłaszcza wobec zupełnego zniesienia obowiązku uprzedniego odbycia aplikacji sądowej; należyte unormowanie tej sprawy jest przeto najważniejszem bodaj zagadnieniem w zakresie kierowania wykształceniem zawodowem aplikantów adwokackich, co — z mocy art. 3 p. 5 i art. 37 prawa o ustroju adwokatury — należy do obowiązków i uprawnień Rady Adwokackiej. Wychodząc z powyższego założenia, Rada Adwokacka w uchwalonym regulaminie unormowała sprawę udzielania członkom Izby zezwoleń na podejmowanie się tak nierozerwalnie łączących się z kwestją wychowania i wykształcenia aplikantów adwokackich obowiązków patrona (§ 85 regulaminu)—nie wprowadzając zresztą w tym względzie żadnej nowości, przeciwie, utrzymując w mocy zasady, z inicjatywy Rady Adwokackiej Warszawskiej ustalone uchwałą Naczelnej Rady Adwokackiej z dn. 25 czerwca 1932 r. [1]).

Potrzebę nadzoru władzy korporacyjnej w zakresie, o którym wyżej mowa, Rada Adwokacka uważa za kwestję do tyla ważną, że gdy Sąd Najwyższy w jednem ze swych orzeczeń (dotyczącem uchwały Rady Adwokackiej, odmawiającej wpisu na listę aplikantów petentowi, który, jako swego patrona, wskazał adwokata, nie posiadającego odpowiedniego zezwolenia Rady), opierając się na brzmieniu art. 100 prawa o ustroju adwokatury, zakwestjonował moc prawną wspomnianego § 85 regulaminu Rady Adwokackiej w Warszawie, — Rada [2]) wystąpiła do Naczelnej Rady Adwokackiej z wnioskiem o podjęcie kroków w kierunku odpowiedniego uzupełnienia przepisów ustawy o ustroju adwokatury w sposób, któryby wyłączył możliwość wątpliwości co do uprawnień Rady w omawianej kwestji.

W praktyce zdarzały się wypadki, że do podań o wpis na listę aplikantów adwokackich dołączane były oświadczenia o gotowości podjęcia się obowiązków patrona, pochodzące od adwokatów, którzy nie uzyskali na to zezwolenia w trybie § 85 regulaminu; powodowało to pozostawianie podań bez biegu

---

[1]) Patrz Sprawozdanie za okres 1.III — 31.X 1932 r. str. 59 oraz „Palestra" 1932 r., str. 152.

[2]) Pr. prez. Nr. 43 § 10.

do czasu uzupełnienia wspomnianego braku, stwarzając zarazem dla Rady konieczność informowania o nim petenta. Rada Adwokacka uważała to za rzecz ze wszech miar niepożądaną, wychodząc z założenia, że sprawy zezwoleń na sprawowanie obowiązków patrona powinny być załatwiane w Radzie bezpośrednio przez członków Izby, którzy zezwolenie takie pragną otrzymać — bez potrzeby jakiegobądź w tem udziału osób, względem których obowiązki patrona mają być wykonywane, i bez stwarzania dla Rady Adwokackiej konieczności zawiadamiania tych osób o takiej czy innej decyzji.

Z powyższych względów Rada Adwokacka uchwałą z d. 9 maja 1933 r. (Pr. Nr. 26 § 15) postanowiła wyjaśnić adwokatom — członkom Izby, aby deklaracje, stwierdzające gotowość podjęcia się obowiązków patrona wobec osób, ubiegających się o wpis na listę aplikantów adwokackich, wydawali nie inaczej, jak po **uprzedniem** uzyskaniu, w trybie § 85 regulaminu, zezwolenia Rady na podjęcie się obowiązków patrona. Zarazem, wobec nastręczających się w tej mierze kwestyj, Rada Adwokacka wyjaśniła, że adwokat powinien uzyskiwać, w trybie § 85 regulaminu, ponowne zezwolenie na podjęcie się obowiązków patrona, ilekroć chce przyjąć do swej kancelarji nowego aplikanta adwokackiego [1]).

Na tle przepisów art. 30 i 100 prawa o ustroju adwokatury wynikła kwestja przy udzielaniu zezwoleń na podjęcie się obowiązków patronów adwokatom — byłym sędziom. Komitet Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej w uchwale z dn. 11 marca 1933 r., zakomunikowanej Radzie Adwokackiej w Warszawie, wyjaśnił, że odbyta przed wpisaniem na listę adwokatów służba sądowa nie podlega zaliczeniu, w granicach art. 30, na poczet pięciolecia, wymaganego przez art. 100 dla możności podjęcia się obowiązków patrona. Stosując się do powyższego wyjaśnienia, Rada Adwokacka zmieniła poprzednią swoją praktykę w tym względzie. W następstwie jednak Naczelna Rada Adwokacka uchwałą z d. 22 października 1933

[1]) Patrz Komunikat 132, ogłoszony w „Palestrze" 1933 r. Nr. 6/7 str. 434.

r. (Nr. spr. 347/P) zreasumowała wspomnianą uchwałę Komitetu Wykonawczego, wyjaśniając, że, z mocy art. 30 i 100 prawa o ustr. adw., do pięciolecia od chwili wpisania na listę wymaganego do uzyskania prawa na przyjęcie aplikanta adwokackiego, adwokatom, wpisanym na listę na zasadzie art. 10 lub 11 tegoż prawa, należy zaliczać do okresu, biegnącego od chwili wpisania na listę, czas ich służby państwowej.

Zrzeczenie się obowiązków patrona. Rada Adwokacka rozstrzygnęła również szereg kwestyj, nastręczających się na tle przepisu § 90 regulaminu, dotyczącego zrzekania się przez adwokatów przyjętych poprzednio obowiązków patrona. Tak naprzykład, oddalając podanie patrona o zwolnienie go od tego obowiązku, uzasadnione okolicznością, iż aplikant adwokacki poraz drugi wykazał przygotowanie niedostateczne na egzaminie adwokackim, Rada Adwokacka uznała, że fakt nie złożenia przez aplikanta po raz drugi egzaminu adwokackiego sam przez się nie stanowi dostatecznej przyczyny do zwolnienia jego patrona od dalszego sprawowania tego obowiązku, odpowiedzialność bowiem za należyte przygotowanie aplikanta do zawodu ponosi, do pewnego stopnia, patron, pod którego kierunkiem aplikant odbywał praktykę; przytem, wedle przepisów regulaminu (§ 93 i 110), aplikant do czasu złożenia egzaminu, chociażby okres aplikacji już upłynął, podlega nadal przepisom o obowiązkach aplikanckich, w szczególności obowiązany jest pracować nadal w kancelarji patrona, skutki zaś nie złożenia egzaminu adwokackiego określają art. 109 prawa o ustr. adw. i § 110 regulaminu. (Pr. Nr. 29 § 36).

W wypadkach cofnięcia deklaracji o podjęciu się obowiązków patrona względem osób, ubiegających się o wpis na listę, uzasadnionego wynikłym następnie zamiarem przyjęcia do kancelarji innego kandydata, Rada Adwokacka uznała, że adwokat, wydając osobie, ubiegającej się o wpis na listę, deklarację, w której bez zastrzeżeń wyraża zgodę na podjęcie się względem niej obowiązków patrona, powinien zawczasu powziąć stanowczą w tym względzie decyzję, i jedynie ważne okoliczności mogą być podstawą, upoważniającą adwokata do cofnięcia wydanej w ten sposób deklaracji (Pr. Nr. 30 § 37).

Obowiązki patrona. Obowiązki patronów unormowane zostały przepisami §§ 86—90 regulaminu, uwzględniającemi szereg zasad, ustalonych orzecznictwem Rady Adwokackiej w Warszawie z doby poprzedniej.

Dane statystyczne. W okresie sprawozdawczym Rada Adwokacka rozpoznała ogółem 387 spraw o zezwolenie na podjęcie się obowiązków patrona, bądź wobec pierwszego, bądź wobec drugiego aplikanta. Sposób załatwienia tych spraw przedstawia poniższa tabliczka.

Rodzaj sprawy	Wpłynęło podań	Zezwolenia	
		udzielono	odmówiono
Zezwolenia na jednego aplikanta	247	211	36
„ na drugiego aplikanta	140	74	66

Na uchwały odmowne wpłynęło 10 odwołań do Naczelnej Rady Adwokackiej; we wszystkich rozstrzygniętych już sprawach Rada Naczelna pozostawiła odwołania bez uwzględnienia.

Wykaz liczebny adwokatów, adwokatów patronów i aplikantów adwokackich.

Miejscowość	Ogólna liczba		
	adwokatów	adw. patr.	aplik. adw.
Warszawa	1203	373	427
Łódż	215	68	81
Inne siedziby Sądów Okręg. .	170	44	44
Inne miejscowości	193	32	34
Ogółem w całej Izbie	1781	517	586

Podana niżej tablica wykazuje, jaka liczba adwokatów, w jakich miejscowościach i względem ilu aplikantów pełni obowiązki patronów.

Miejscowość	Ogólna liczba		
	po 1-ym apl. adw.	po 2-ch apl. adw.	po 3-ch apl. adw.
Warszawa	321	50	2
Łódź	55	13	—
Inne siedziby Sądów Okręg. .	44	—	—
Inne miejscowości	30	2	—
Ogółem w całej Izbie . . .	450	65	2

Dane powyższe uzupełnić należy wzmianką, że wobec wielkiego wzrostu liczby adwokatów w ciągu ostatnich paru lat, b. wielu z nich nie posiada jeszcze pięcioletniego okresu praktyki, wymaganego przez art. 100 dla pełnienia obowiązków patrona.

b. Organizacja aplikantów adwokackich Seminarja.

Potrzeba reformy. Już na wstępie do niniejszego sprawozdania zaznaczono, że — wobec zniesienia obowiązku dla kandydatów do stanu adwokackiego odbywania aplikacji sądowej i przedłużenia w związku z tem okresu aplikacji adwokackiej do lat pięciu oraz wobec ciągłego wzrostu liczby aplikantów adwokackich — Rada Adwokacka stanęła przed zadaniem zreformowania dotychczasowego systemu prowadzonych pod ogólnem kierownictwem Rady seminarjów i zajęć praktycznych dla aplikantów adwokackich Izby.

Potrzebę powyższą Rada miała na widoku przy uchwaleniu odpowiednich przepisów regulaminu, dotyczących organizacji aplikantów adwokackich w łonie Izby oraz seminarjów i zajęć praktycznych dla nich (§§ 98—104). Sprawą urzeczywistnienia zamierzeń zajęła się stworzona przez Radę „Komisja aplikacji adwokackiej" [1]; wymagało to, oczywiście, dłuższego czasu.

Na posiedzeniu w d. 19 września 1933 r. (Pr. Nr. 38 § 53) Rada Adwokacka zatwierdziła podane niżej wnioski komisji.

1. Zajęcia seminaryjne powinny być zorganizowane pod kątem widzenia normalnej aplikacji pięcioletniej.

2. Aplikant będzie mógł być dopuszczony do egzaminu adwokackiego po przedstawieniu zaświadczeń od kierowników wszystkich obowiązujących grup zajęć seminaryjnych o wykonaniu prac w seminarjum z wynikiem dostatecznym.

3. Tworzą się następujące grupy prac seminaryjnych:
   a. Prawo cywilne (łącznie z handlowem), materjalne i procesowe, oraz ustrój sądów — grupa I.
   b. Prawo cywilne (łącznie z handlowem), materjalne i procesowe, oraz ustrój sądów — grupa II.
   c. Prawo karne materjalne i procesowe oraz organizacja adwokatury.
   d. Prawo administracyjne.

4. Zajęcia w każdej z grup trwają jeden rok. Kolejność odbycia zajęć w każdej z grup pozostawia się wyborowi aplikanta.

5. Uczestnicy każdej z grup dzielą się na dwa równoległe oddziały. Celem ułatwienia udziału w seminarjach aplikantom, wstępującym w ciągu roku, praca w oddziale drugim rozpoczyna się po trzech miesiącach od rozpoczęcia zajęć w oddziale pierwszym.

6. Zajęcia prowadzone będą wedle określonego programu. Nie wyłącza to prowadzenia seminarjów wyższych dla pogłębienia zagadnień specjalnych. Udział w seminarjach wyższych nie miałby charakteru obowiązkowego.

7. Aplikantom, którzy brali udział w zajęciach seminaryjnych wedle systemu dotychczasowego, zaliczone będą odnośne grupy; będą mogli być dopuszczeni do egzaminu nawet, jeśli roczny okres prac seminaryjnych, wedle zasad obecnie projektowanych, nie upłynął.

---

[1]) Patrz str. 9 niniejszego sprawozdania.

W związku z powyższem w październiku 1933 r. Rada Adwokacka rozesłała do wszystkich aplikantów adwokackich, zamieszkałych w Warszawie, kwestjonarjusz celem ustalenia danych, niezbędnych dla racjonalnego podziału aplikantów na grupy i oddziały. Nowy system wprowadzony ma być w życie od początku 1934 r.

Seminarja odbyte w okresie sprawozdawczym. Narazie, w okresie sprawozdawczym, seminarja były prowadzone w trzech grupach, zosobna dla działów prawa: cywilnego, karnego i administracyjnego.

W zakresie prawa cywilnego odbyły się wykłady, odczyty i konferencje, dotyczące następujących tematów: cel i metoda prac seminaryjnych z prawa prywatnego (Wicedziekan A. Chełmoński); rejestr handlowy (Wicedziekan A. Chełmoński); o darowiznach i testamentach (adw. Aleksander Czerski); prawo spadkowe (adw. Aleksander Czerski); prawo hipoteczne (członek Rady Z. Blenau); prawo pracy (adw. Józef Bloch); postępowanie cywilne (adw. Stanisław Goldsztein i adw. Roman Kuratowski); prawo wekslowe i czekowe (adw. Wacław Goldman i adw. Władysław Szatensztajn); prawo upadłościowe (członek Rady N. Grodziński); postępowanie o zapobieganiu upadłości (adw. Jan Klarner); prawo o zapobieganiu upadłości i prawo upadłościowe (adw. Henryk W. Kon); prawo o zobowiązaniach (adw. Stanisław Neufeld); art. 1382 i nast. Kod. Cyw. (adw. Stanisław Neufeld).

W seminarjum prawa karnego zajęcia praktyczne — na tle obowiązującego prawa formalnego i materjalnego — prowadził adw. Antoni Landau. Pozatem kierownik ogólny tego działu — członek Naczelnej Rady Adwokackiej Jan Nowodworski miał prelekcję z dziedziny prawa o ustroju adwokatury.

W zakresie prawa administracyjnego omówione były działy następujące: pojęcie swobodnego uznania władz administracyjnych (adw. Aleksander Kroński); organizacja samorządu terytorjalnego i źródła przepisów, dotyczących samorządu (adw. Aleksander Kroński); ustawodawstwo socjalne (ubezpieczenia społeczne) (adw. Józef Kliński); prze-

pisy, dotyczące stowarzyszeń i związków zawodowych, prawa koalicji oraz ustawodawstwo wyjątkowe (adw. J. Kliński); zasady sądownictwa administracyjnego ze szczególnem uwzględnieniem postępowania przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym (adw. J. Kliński); źródła prawne ustawodawstwa budowlanego i przemysłowego, (adw. J. Kliński); ustawodawstwo agrarne (reforma rolna) i przepisy o przenoszeniu własności majątków ziemskich, przepisy o komasacji i regulacji serwitutów z uwzględnieniem przepisów prawnych o organizacji włościan (adw. Jan Morawski); organizacja władz ziemskich i postępowanie przed niemi; przepisy dotyczące instytucji kredytu rolnego (adw. J. Morawski); przepisy dotyczące prawa obywatelstwa państwa polskiego (adw. Szymon Rundstein); ustawodawstwo podatkowo-skarbowe oraz podatki komunalne (adw. Władysław Szatensztajn); ustawodawstwo leśne i wodne (członek Rady Adwokackiej Stefan Urbanowicz); przepisy, dotyczące ograniczenia prawa własności i wywłaszczenia na cele użyteczności publicznej (S. Urbanowicz); pojęcie administracji, przepisy o administracji w Konstytucji i inne źródła prawa administracyjnego, organizacja władz administracyjnych, politycznych i policyjnych (S. Urbanowicz); zasady ogólnego postępowania administracyjnego i postępowanie przymusowe w adminstracji (S. Urbanowicz).

Seminarja na prowincji. Z zadowoleniem zaznaczyć należy fakt zorganizowania w roku bieżącym seminarjum dla aplikantów adwokackich w Białymstoku, w którem zajęcia prowadzą adwokaci i sędziowie, a na które uczęszczają aplikanci sądowi i adwokaccy.

c. Obowiązki i uprawnienia aplikantów adwokackich.

Obowiązki zostały unormowane w odpowiednim dziale uchwalonego przez Radę regulaminu (§§ 93—97) — z uwzględnieniem ważniejszych zasad, ustalonych poprzedniem orzecznictwem Rady.

Uprawnienia. W praktyce wynikła kwestja, czy — wedle art. 107 prawa o ustroju adwokatury — aplikant adwokacki,

mający powyżej roku a mniej niż trzy lata aplikacji, ma prawo zastępować swego patrona przed Wydziałami Odwoławczemi Sądów Okręgowych.

Rada Adwokacka odpowiedziała na powyższe pytanie przecząco z zasad niżej przytoczonych.

Art. 107 uzależnia możność występowania aplikantów w zastępstwie patrona od rodzaju sądu, przed którym sprawa się toczy, a nie od rodzaju sprawy. Chociażby chodziło o sprawę, która w pierwszej instancji była rozpoznawana przez Sąd Grodzki, obrona w tej sprawie przed Wydziałem Odwoławczym byłaby zawsze stawaniem przed Sądem Okręgowym, to też może być, w zastępstwie patronów, wnoszona tylko przez aplikantów, którzy mają conajmniej trzy lata aplikacji. Obok literalnego brzmienia art. 107 ust. 2, za wykładnią taką przemawia również cała konstrukcja uprawnień aplikantów adwokackich co do zastępowania patrona przed sądami, wyłączająca aplikantów adwokackich bezwarunkowo od stawania przed Sądami Apelacyjnemi i wyższemi, chociażby chodziło o sprawy, w których aplikanci mogli stawać przed Sądami Grodzkimi.

Uważając jednak, że kwestja powyższa powinna być rozstrzygnięta w sposób jednolity dla wszystkich Izb Adwokackich, Rada Adwokacka, na zasadzie art. 48 p.3, zwróciła się do Naczelnej Rady Adwokackiej, która w uchwale Komitetu Wykonawczego z d. 10 czerwca 1933 r. stanowisko Rady Adwokackiej podzieliła [1].

Również z inicjatywy Rady Adwokackiej w Warszawie i zgodnie z jej opinją, Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej uznał, że ograniczenia, zawarte w art. 107 prawa o ustr adw. w przedmiocie zastępowania patronów przez aplikantów, nie mają zastosowania do zastępstwa przed sądami rozjemczemi dla spraw Zakładu Ubezpieczeń i że w tych sądach aplikanci adwokaccy mogą zastępować swych patronów niezależnie od terminu odbytego stage'u [2].

Opinję swą — na użytek Rady Naczelnej — Rada Adwokacka oparła na następujących przesłankach.

Sądy Rozjemcze dla spraw Zakładu Ubezpieczeń od wypadków, oparte na § 98 ustawy z d. 28 grudnia 1887 r.

---

[1]) Patrz komunikat Nr. 136 „Palestra" 1933 r. Nr. 9/10 str. 601.

[2]) Patrz komunikat Nr. 135 — „Palestra" 1933 r. Nr. 9/10 str. 600.

w brzmieniu, ustalonem art. 22 ustawy z d. 7 lipca 1921 r. (Dz. Pr. Nr. 65/1921 r. poz. 413), są instytucjami samodzielnemi, nie związanemi organizacyjnie z żadnym innym urzędem lub sądem, pozatem jedynie że: 1) podlegają prezesowi Sądu Apelacyjnego — w myśl § 32 rozporządzenia Ministrów Pracy i Opieki Społecznej z d. 28 maja 1923 r. (Dz. U. Nr. 94/1923 r. poz. 749), opartego na powołanym wyżej § 32 ustawy, i 2) że czynności kancelaryjne Sądu Rozjemczego załatwia Sąd Okręgowy, w którego okręgu Sąd Rozjemczy ma swą siedzibę — w myśl § 31 wskazanego wyżej rozporządzenia, przytem za czynności te Sąd Rozjemczy płaci Sądowi Okręgowemu.

Zresztą Sądy Rozjemcze mają własną swą siedzibę i okręgi ich nie pokrywają się z okręgami Sądów Okręgowych; przewodniczącym Sądu Rozjemczego może być każdy urzędnik sędziowski, mianowany przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej (§ 38 ustawy i § 2 rozporządzenia); postępowanie przed Sądem Rozjemczym reguluje wskazane wyżej rozporządzenie z d. 28 maja 1923 r. i rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 27 września 1927 r.

Skoro tedy Sądy Rozjemcze są instytucjami, niezależnemi od sądów powszechnych, i nawet organizacyjnie nie są z niemi związane, powstaje pytanie, czy ustanowione w art. 107 prawa o ustroju adwokatury ograniczenia, dotyczące stawania aplikantów adwokackich w sądach, mają wogóle zastosowanie do Sądów Rozjemczych, o których mowa; pytanie to rozstrzygnąć należy w tym sensie, że możność występowania aplikantów adwokackich przed temi Sądami Rozjemczemi nietylko nie jest uzależniona od ukończenia trzech lat aplikacji, ale zbędnem jest nawet wymaganie ukończenia roku aplikacji — od czego uzależniona jest możność występowania przed sądami grodzkimi i sądami pracy.

Zajęcia poboczne. Rada Adwokacka lub jej Prezydjum rozpoznała szereg podań aplikantów adwokackich o zezwolenie na zajmowanie różnych zajęć i stanowisk płatnych, przytem, biorąc pod uwagę ciężką sytuację materjalną większości petentów, ilekroć charakter zajęcia lub stanowiska nie stał na przeszkodzie, udzielała zezwolenia.

B. EGZAMINY.

Sprawy o dopuszczenie do egzaminu. W trybie §§71—74 regulaminu Rada Adwokacka rozpoznała szereg spraw o dopuszczenie aplikantów adwokackich do egzaminu adwokackie-

go. Liczba załatwionych w okresie sprawozdawczym podań tego rodzaju przekracza znacznie liczbę kandydatów, którzy egzamin składali [1]), bo w niektórych przypadkach, z tych czy innych względów, podania zostały rozstrzygnięte odmownie; z drugiej zaś strony nie wszyscy petenci, których podania zostały uwzględnione, przystąpili do egzaminu w ciągu okresu sprawozdawczego.

Sesje egzaminacyjne. W okresie sprawozdawczym odbyły się trzy sesje komisyj egzaminacyjnych; z uwagi na dużą liczbę kandydatów przed każdą sesją tworzone były dwie komisje egzaminacyjne, z których każda zasiadała jednocześnie w dwuch podkomisjach: jedna podkomisja przeprowadzała egzamin z dziedziny prawa prywatnego, druga z dziedziny prawa publicznego; w razie potrzeby kandydaci byli egzaminowani dodatkowo przed pełną komisją, a w każdym wypadku wynik egzaminu oceniany był przez pełną komisję.

Przed każdą sesją egzaminacyjną Dziekan zwoływał wspólne posiedzenie wszystkich członków obu komisyj egzaminacyjnych (delegatów z ramienia sądownictwa i adwokatury) dla omówienia szeregu kwestyj, związanych z przeprowadzeniem egzaminu ustnego.

Skład komisyj egzaminacyjnych był następujący:

KOMISJA I

Przewodniczący: Dziekan **B. Bielawski**

CZŁONKOWIE	podczas sesji		
	20—21 stycznia 1933 r.	5–6 maja 1933 r.	27—28 paźdz. 1933 r.
Delegowani Sędziowie Sądu Apelacyjnego:	St. Dreling R. Kawczak	St. Dobromęski E. Szmit	W. Leśkiewicz K. Żarski
Wydelegowani członkowie Rady Adwokackiej:	W. Brokman N. Grodziński Z. Nagórski L. Nowodworski	W. Brokman N. Grodziński L. Nowodworski	N. Grodziński L. Nowodworski M. Szaciński S. Urbanowicz
Zaproszeni z poza Rady członkowie Izby:	A. Landau	J. Kliński A. Landau K. Morawski	A. Landau J. Morawski M. Niedzielski

[1]) Patrz niżej na str. 98 statystyczne zestawienie.

KOMISJA II

Przewodniczący: Wicedziekan **A. Chełmoński**

CZŁONKOWIE	podczas sesji		
	20—21 stycznia 1933 r.	5—6 maja 1933 r.	27—28 paźdz. 1933 r.
Delegowani Sędziowie Sądu Apelacyjnego:	N. Hermanowski R. Żółtowski	J. Kozakowski St. Wyszkowski	W. Chodecki Z. Ruszkowski
Wydelegowani członkowie Rady Adwokackiej:	Cz. Białaszewicz Z. Blenau	Z. Blenau Z. Nagórski S. Urbanowicz	Z. Blenau W. Mińkiewicz F. Zadrowski
Zaproszeni z poza Rady członkowie Izby:	M. Ettinger J. Kliński M. Niedzielski	M. Ettinger J. Nowodworski	M. Ettinger J. Kliński J. Nowodworski

Wyniki egzaminów.

Data sesji egzaminacyjnej	Przystąpiło do egzaminów	Wycofało się podczas egzaminów	Wyniki egzaminów			
			dodatnie		Ogółem zdało	ujemne
			dobre	dostateczne		nie zdało
Styczeń 1933	98	4	8	63	71	23
Kwiecień/maj	78	1	7	56	63	14
październik	99	2	7	68	75	23
Razem:	275	7	22	187	209	60

Dane powyższe dotyczą aplikantów adwokackich Izby oraz jednego b. urzędnika państwowego, którego wpis na listę adwokatów Rada Adwokacka uzależniła od złożenia egzaminu, a który złożył egzamin z wynikiem pomyślnym podczas sesji październikowej 1933 r.

Uroczyste ślubowanie. W dn. 28 stycznia, 13 maja i 8 listopada 1933 r. odbyły się (stosownie do § 79 regulaminu) uroczyste posiedzenia Rady Adwokackiej w gmachu Sądu Apelacyjnego w Warszawie, w czasie których członkowie Izby, wpisywani na listę adwokatów w wyniku każdej sesji egzami-

nacyjnej, składali zbiorowo ślubowanie. Na każdem z tych posiedzeń młodych kolegów witał Dziekan Bolesław Bielawski przemówieniami okolicznościowemi, w których poruszał szczytne zadania, ale zarazem ciernie i niebezpieczeństwa zawodu obrończego.

7. Pomoc prawna dla ubogiej ludności.

Ogólne zubożenie społeczeństwa sprawia, że coraz częstsze są wypadki uciekania się do bezpłatnej pomocy prawnej — pod dwiema postaciami, w których pomoc ta okazywana jest przez organizację adwokatury, mianowicie: obron z urzędu i bezpłatnych konsultacyj prawnych.

A. OBRONA Z URZĘDU.

a. Wyjaśnienia Rady Adwokackiej w różnych kwestjach.

Rozszerzenie zakresu. Jeśli idzie o obronę z urzędu w sprawach cywilnych osób, korzystających z prawa ubogich, nastąpiło znaczne rozszerzenie jej zakresu; gdy bowiem pod rządem dawnej Ustawy postępowania cywilnego i statutu tymczasowego Palestry Naczelna Rada Adwokacka wyjaśniła [1]), że adwokaci, z mocy ustaw obowiązujących (art. 13 i 25 statutu tymczasowego w związku z odnośnemi przepisami U. P. C.), nie mają obowiązku prowadzenia z urzędu spraw cywilnych w Sądach Grodzkich i Wydziałach Odwoławczych Sądów Okręgowych — obecnie stan prawny uległ zmianie — wobec przepisu art. 3 p. 6, 16 i 19 prawa o ustroju adwokatury w związku z przepisem art. 116 § 3 nowego K. P. C., który — jako zamieszczony w części ogólnej i z uwagi na ogólną jego treść — dotyczy również postępowania przed Sądami Grodzkiemi.

Opierając się na powyższych przepisach, Rada Adwokacka, na zapytanie delegata w Piotrkowie D. Kleyny, wyjaśniła (Pr. Nr. 14 § 39), że ilekroć postanowienie Sądu, przyznające

---

[1]) Patrz „Palestra" 1925 r. str. 811 i 1929 r. str. 390.

prawo ubogich, uznaje potrzebę wyznaczenia obrońcy z urzędu, władze korporacyjne obowiązane są obrońcę wyznaczyć, chociażby szło o prowadzenie sprawy w Sądzie Grodzkim; przytem co do postanowienia art. 116 § 3 K. P. C., iż Sąd w wypadkach takich zwrócić się ma do Rady Adwokackiej o wyznaczenie adwokata, Rada uznała, że — ze względów natury praktycznej, celem uniknięcia zbędnych formalności — za takie zwrócenie się można uważać odnośne postanowienie Sądu, chociażby nie było zakomunikowane Radzie Adwokackiej przez Sąd, ilekroć wydane zostało w wierzytelnym odpisie petentowi celem przedstawienia Radzie.

Przypadki, w których wypadło wyznaczyć obrońcę z urzędu do spraw Sądu Grodzkiego w Warszawie, były dość częste, jak to widać z podanego niżej zestawienia cyfrowego.

Tryb zwalniania. Uległ również zmianie tryb zwalniania wyznaczonych obrońców; gdy bowiem wedle statutu tymczasowego Palestry (art. 24 lit.j) zwalnianie od obrony z urzędu, z powodu rzeczywistej bezzasadności sprawy lub z powodów innych, należało do atrybucyj Rady Adwokackiej, art. 116 cz. 2 prawa o ust. adw. przekazuje rzecz tę sądom.

Rada Adwokacka tłomaczyła przepis art. 116 cz. w tym kierunku, że nie pozbawia on jej jednak prawa zwalniania, z tych czy innych powodów, wyznaczonego przez nią obrońcę z wyznaczeniem na miejsce zwolnionego obrońcy innego, a ma zastosowanie tylko do przypadków zwolnienia ostatecznego (Pr. Nr. 2 § 21), naprzykład z powodu oczywistej bezzasadności sprawy i t. p.

Stosownie do powyższego Rada Adwokacka pozostawiła bez uwzględnienia szereg podań członków Izby o zwolnienie, wyjaśniając petentom, że zwrócić się powinni do Sądu, na którego żądanie zostali wyznaczeni.

Zakres obowiązku wyznaczonego obrońcy. Na tle konkretnych przypadków Rada Adwokacka wyjaśniła w tym względzie, że:

Obrońca z urzędu niema obowiązku wyjazdu poza miejsce swej siedziby dla asystowania przy badaniu świadków w drodze rekwizycji przez Sąd Grodzki; potrzeba zaś wyznacze-

nia obrońcy z pośród adwokatów, zamieszkałych w miejscowości, gdzie badanie świadków się odbywa, dla asystowania przy tem badaniu, może zachodzić tylko w wyjątkowych przypadkach. (Pr. Nr. 22 § 42 i Nr. 29, § 36).

Adwokat nie jest obowiązany do pełnienia obowiązku obrońcy z urzędu poza miejscem swej siedziby adwokackiej; wniosek powyższy znajduje uzasadnienie w przepisach art. 16 p. 3, 19 i 21 prawa o ustroju adwokatury; zobowiązywanie adwokatów do pełnienia funkcyj obrońców z urzędu poza miejscem ich siedziby stanowiłoby nadmierne obciążenie adwokatów. (Pr. Nr. 27 § 36).

Obrony karne z urzędu. Pozostawiając bez rozpoznania podanie członka Izby, wyznaczonego do założenia skargi kasacyjnej w sprawie karnej, Rada Adwokacka wyjaśniła:

w myśl art. 89 i 506 K.P.K. obrońca z urzędu w sprawie karnej, w szczególności obrońca z urzędu do złożenia wywodu kasacji, jest wyznaczany przez Prezesa Sądu, zatem zwolnienie od tego obowiązku może nastąpić tylko w tej samej drodze; wobec tego zwolnienie wyznaczonego obrońcy od dalszej obrony może nastąpić tylko ze strony Prezesa Sądu lub ze strony klijenta, w razie jego zgody na to wyraźnej lub milczącej — gdy obrońca uprzedził klijenta o zamiarze zaniechania kasacji, a klijent nie zgłosił przeciwnego żądania. (Pr. Nr. 37 § 35) [1]).

Zastępstwo w obronach karnych z urzędu. W związku z orzecznictwem Sądu Najwyższego w tym względzie [2]) i na

---

1) Porównaj orzeczenie Sądu Najwyższego (ogłoszone w Zbiorze Orzeczeń S. N. Izba II 1932 r. poz. 131 i w „Palestrze" 1933 r. str. 95), wyjaśniające że obrońca, powołany przez Sąd do napisania wywodu kasacji, ma obowiązek złożenia tego wywodu tylko wówczas, gdy po zapoznaniu się ze sprawą dojdzie do wniosku, że rzeczywiście zachodzą w sprawie tego rodzaju uchybienia, które mogą stanowić podstawę dla zarzutów kasacji; rozstrzygnięcie tej kwestji musi być pozostawione wyłącznie wyznaczonemu obrońcy.

Patrz również orzeczenie Sądu Najwyższego, ogłoszone w Zbiorze Orzeczeń S. N. Izba II 1930 r. poz. 78 i 1932 r. poz. 30.

2) Patrz cytowane już wyżej orzeczenie Sądu Najwyższego, Izba II — Zb. Orzeczeń 1932 r. poz. 30.

Patrz również Sprawozdanie za r. 1930/31 str. 90—91.

zasadzie porozumienia Dziekana z Prezesem Sądu Okręgowego w Warszawie, uległ w okresie sprawozdawczym zmianie tryb wyznaczania zastępców w obronach z urzędu w sprawach karnych: adwokat, wyznaczony obrońcą z urzędu, a nie mogący obowiązku tego wykonać, powinien, jak dotąd zresztą, zwrócić się z odpowiedniem podaniem do Rady Adwokackiej, wpłacając jednocześnie ustanowioną opłatę za zastępstwo; o potrzebie wyznaczenia zastępcy Rada Adwokacka odpowiedniem pismem zawiadamia Prezesa Sądu Okręgowego z jednoczesnem wskazaniem proponowanego zastępcy—do zatwierdzenia przez Prezesa; obowiązkiem wskazanego zastępcy, którego Rada jednocześnie zawiadamia, jest załatwienie sprawy w kancelarji Prezesa Sądu Okręgowego, otrzymanie tam stosownego zaświadczenia i stawienie się z niem na rozprawę w sprawie, w której ma być obrońcą, bez żadnego już osobnego wezwania.

b. Dane statystyczne

Obrony w sprawach cywilnych. W okresie sprawozdawczym Dziekan wyznaczył obrońców z urzędu:

do Sądów Grodzkich	30
„ Sądu Okręgowego	377
„ Sądu Apelacyjnego	211
„ Sądu Najwyższego	36
„ Najwyższego Trybunału Administr.	224
Ogółem	878

Delegaci Rady Adwokackiej wyznaczyli (§ 43 lit. d. regulaminu) obrońców z urzędów do spraw cywilnych:

w Białej Podlaskiej	29
„ Białymstoku	45
„ Częstochowie	dokładnych danych brak)
„ Kaliszu	121
„ Łodzi	230
„ Łomży	56
„ Mławie	36
„ Piotrkowie	133
„ Płocku	65
„ Siedlcach	36
„ Sosnowcu	291
„ Suwałkach	(danych brak)
„ Włocławku	98

Zestawienie porównawcze. Podane wyżej liczby wykazują znaczny wzrost w porównaniu do ubiegłych lat, jak to wynika z poniższego zestawienia.

Okres sprawozdawczy	Wyznaczono obrońców z urzędu:		
	Do spraw cywilnych w różnych sądach		Do Najw. Tryb. Adm.
	przez Dziekana	przez Delegatów Rady	przez Dziekana
1930/31	450	około 750	96
1931/32	490	„ 860	238
1932/33	694	„ 1140	224

Obrony w sprawach karnych. Statystyką, dotyczącą pełnienia przez członków Izby obowiązków obrońców z urzędu w sprawach karnych w różnych sądach, Rada Adwokacka nie rozporządza, ile że wyznaczanie obrońców odbywa się wprost przez Sądy.

Warto jednak przytoczyć niektóre dane, zawarte w tym względzie w sprawozdaniach poszczególnych delegatów Rady na prowincji.

Delegat w Kaliszu wyznaczył zastępców do obrony nieletnich w miejscowym Sądzie Grodzkim na 42 posiedzenia, na których sądzono przeciętnie po 20 spraw.

W Częstochowie obron z urzędu w miejscowych sądach (w sprawach cywilnych i karnych) było ogółem w okresie sprawozdawczym zgórą 200.

W Białej Podlaskiej obrońców z urzędu w sprawach karnych wyznaczono około 100.

Delegat z Włocławka zaznacza, że bezpłatna pomoc adwokatów w sprawach karnych jest bardzo częsta.

B. KONSULTACJA.

Konsultacja w Warszawie. Chociaż w toku obrad Rady Adwokackiej Dziekan rzucił myśl reorganizacji konsultacji dla niezamożnej ludności, prowadzonej przez Radę Adwokacką od

długiego już lat szeregu przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, jednakże w okresie sprawozdawczym żadne istotne zmiany nie zaszły, można się więc ograniczyć do podania danych statystycznych.

Dni przyjęć w konsultacji (trzy a latem raz w tygodniu) było ogółem 132, przytem każdorazowo dyżur pełniło dwuch adwokatów i dwuch aplikantów adwokackich; przeciętna liczba osób, zgłaszających się o porady, wynosiła 43; porad udzielono ogółem 4.481 (o 201 więcej niż w roku 1931/32); przeważały sprawy mieszkaniowe (około 40%), o należności z tytułu najmu pracy (około 20%) i sprawy karne (około 15%).

Konsultacje na prowincji. Według sprawozdań, złożonych Radzie Adwokackiej przez jej delegatów, miejscowe konsultacje dla ubogiej ludności działały w sposób następujący.

W Białej Podlaskiej konsultacja zachowuje swój poprzedni charakter — udzielania porad i załatwiania spraw ubogiej klijenteli przez miejscowych adwokatów bezpłatnie we własnych kancelarjach.

W Białymstoku konsultacja została w roku bieżącym zreorganizowana przez znaczne zwiększenie liczby godzin stałych dyżurów, które pełnią adwokaci w asystencji aplikantów (przytem wprowadzono kary pieniężne za nieprzybycie wyznaczonego adwokata na dyżur); ilość interesantów zwiększyła się kilkakrotnie w porównaniu z latami ubiegłemi.

W Częstochowie bezpłatne porady niezamożnej ludności udzielane są w poszczególnych kancelarjach adwokackich.

W Kaliszu biuro konsultacji znajduje się przy miejscowym Sądzie Okręgowym; w okresie sprawozdawczym udzielono około 100 porad; ponadto niezamożna ludność otrzymywała w wielu wypadkach bezpłatne porady w poszczególnych kancelarjach adwokackich.

W Łodzi konsultacja udzieliła w roku sprawozdawczym 667 porad.

W Piotrkowie konsultacja funkcjonuje w gmachu Sądu Okręgowego raz na tydzień; udzielono 836 porad, prze-

ważnie w sprawach eksmisyjnych, rozłożenia długów na raty i działów spadkowych.

W Płocku porad bezpłatnych udzielał delegat Rady, nie wyznaczając miejscowym adwokatom dyżurów wobec niewielkiej liczby zgłaszających się interesantów.

W Siedlcach dyżury odbywają się raz na tydzień, liczba zgłaszających się interesantów była nieznaczna.

W Sosnowcu dyżury odbywają się dwa razy w tygodniu; pełnią je adwokaci i aplikanci adwokaccy, prowadząc rejestr zgłaszających się; porad udzielono 774 (prawie dwa razy więcej, niż w roku poprzednim). W sprawozdaniu swem delegat podkreśla, że istnienie konsultacji powoduje zwiększenie się liczby spraw na prawie ubogich.

We Włocławku działalność konsultacji w okresie sprawozdawczym uległa zawieszeniu; w sprawozdaniu swem delegat wyjaśnia, że przyczyną tego był wielki wzrost świadczeń bezpłatnych, które miejscowi adwokaci ponoszą na rzecz niezamożnej ludności, a przedewszystkiem ogromny wzrost liczby obron z urzędu w sprawach cywilnych na prawie ubogich; sprawy takie wynoszą 25% ogółu spraw, które wpłynęły do miejscowego Sądu Okręgowego po wprowadzeniu nowego Kodeksu Postępowania Cywilnego.

Zaznaczyć wreszcie należy, że Rada Adwokacka (pr. prez. Nr. 34 § 9) udzieliła zezwolenia kilku adwokatom, zamieszkałym w Otwocku, na prowadzenie przy wydziale opieki społecznej miejscowego Magistratu biura bezpłatnej konsultacji prawnej dla niezamożnej ludności.

8. Bibljoteka.

Kierownictwo. Nadzór nad bibljoteką Izby z ramienia Rady Adwokackiej pełnił członek Rady Wacław Mińkiewicz; bezpośredni zarząd sprawował apl. adw. Jerzy Korytkowski.

Wzorem lat poprzednich bibljoteka była otwarta codziennie od 10-ej do 14 min. 30; w soboty do 13 min. 30; podczas feryj letnich — w lipcu i sierpniu — dwa razy w tygodniu.

Zasoby. Zasoby bibljoteczne przedstawiają się w sposób następujący:

Dział	Ilość tomów	
	na 1.XI 1932 r.	na 1.XI 1933 r.
1. Bibljoteka zasadnicza	3865	4110
2. Bibljoteka czasopism	1887	1962
3. Bibljoteki podręczne w Sądach: Najwyższym, Apelacyjnym i Okręgowym . . .	125	145

Na przyrost złożyły się zakupy i dary.

Zakupy. W okresie sprawozdawczym zakupiono około 120 tomów, uwzględniając przedewszystkiem nowości prawnicze polskie. Nabyto więc, między innemi, wydawnictwa komentarzy do nowego Kodeksu Karnego i Kodeksu postępowania cywilnego w opracowaniu Jamontta, Rappaporta, Makarewicza, Makowskiego, Peipera, Glazera, Mogilnickiego, Allerhanda, Gołąba i Wusatowskiego i t. d.

Z dzieł, traktujących o adwokaturze, nabyto Lohsinga „Oesterreichisches Anwaltsrecht", Weisera „Rechtsanwaltsordnung", Friedlaenderów „Kommentar zur Rechtsanwaltsordnung" i szereg pomniejszych, starając się w ten sposób choć częściowo uzupełnić dotychczasowe braki zbiorów bibljotecznych w tej dziedzinie.

Wśród szeregu nowości prawniczych niemieckich nabyto kapitalne dzieło Fehra „Das Recht in der Dichtung".

Bibljoteczki podręczne w sądach zaopatrzono w wydawnictwa nowych kodeksów.

Dary. W okresie sprawozdawczym bibljoteka otrzymała od rodziny ś. p. mecenasa Aleksandra Kraushara następujące jego prace: „Palestra warszawska 1866—1876", „Zamek Królewski w Warszawie", „Dawne pałace warszawskie", „Pierwsza książka prawnicza polska w wieku XVI", „Rozwój dziejo-

pisarstwa nowoczesnego polskiego" i „Odwieczny spór o granice między dobrami Bolesław a miastem Olkuszem".

Następnie ofiarowali: adw. Jakób Kirszrot kilkadziesiąt tomów dzieł prawniczych (między innemi komplet Dzien. Pr. Królestwa Polskiego); adw. Aleksander Czerski — szereg wydawnictw komentarzy kodeksów i ustaw (między innemi komentarz Tagancewa do kodeksu karnego z 1903 r.); adw. Stanisław Roliński rzeczy następujące: Waśkowski — „Organizacja adwokatury" (w jęz. rosyjskim), Montesquieu „ De l'Esprit de lois", listę członków kasy zapomogowej i „Kopij statiej" Sądu Okręgowego w Warszawie za 1881 rok.

Własne swe prace ofiarowali następujący członkowie Izby: Mieczysław Baumgart i Henryk Habel („Nawyższy Trybunał Administracyjny"), Leopold Blumental-Belmont („O potrzebie ekspertyzy psychologicznej" i Trzy odczyty"), Jerzy Czerwiński („XXX-lecie pracy naukowej prof. dr. Zygmunta Cybichowskiego"), Ludwik Domański („O małżeństwie" i „Odpowedź na uwagi prof. Lutostańskiego z powodu pracy L. Domańskiego „O małżeństwie"), Zygmunt Epstein („Plan i człowiek"), D. Fajgenberg („Lichwa"), Jakób Kiszrot („Prawa Żydów w Królestwie Polskiem"), Wiktor Kościński („Les assurances sociales des travailleurs intellectuels" i „Tezy do nowelizacji rozp. Prez. Rzeczp. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych"), Aleksander Kroński („Kodeks sądów polubownych" i „Teorja samorządu terytorjalnego"), Marceli Lewy („Darowizna"), Jan Jakób Litauer („Rektyfikacja wyroków w polskiej procedurze cywilnej" i „Drugi Dodatek do wydawnictwa Prawo Cywilne"), Zygmunt Nagórski („Obrona w procesie brzeskim", „Prawo o ustroju sądów powszechnych", „Ustawa francuska o poszukiwaniu ojcostwa" i „Wyodrębnienie adwokatów przy najwyższych instancjach sądowych"), Aleksander Mogilnicki („Kodeks postępowania karnego-komentarz", Kodeks karny - komentarz" i „Prawo o wykroczeniach"), Szymon Rundstein („Die Grenzen der Rechtserkenntnis", „Die allgemeinen Rechtsgrundsätze des Völkerrechts und die Fragen der Staatsangöherigkeit" i „Dirrito in-

ternacionale publico e filozofia del diritta"), Zygmunt R y m o w i c z („Prawo Cywilne Ziem Wschodnich"), Józef S t a r y s z a k („Zbiór przepisów prawa administracyjnego w zastosowaniu do potrzeb rolnika"), Sławomir S t e c k i („Likwidacja spółki akcyjnej"), Stanisław T y l b o r („Orzecznictwo władz zagranicznych w sprawach małżeńskich obywateli polskich" i „Uwagi o projekcie polskiego prawa małżeńskiego"), Bronisław W e r t h e i m („Pojęcie i wolność strajku w świetle prawa"), Wacław Z y l b e r („Wynagrodzenie szkód, spowodowanych przez działalność władz publicznych według prawa niemieckiego").

Z poza członków Izby własne prace ofiarowali pp. Aleksander S z c z y g i e l s k i („Umowa komisu") i Rafał L e m k i n („Amnestja 1932", „La réforme du droit pénal en Chine" „La réforme du droit pénal en Tchécoslovaquie").

Rada Adwokacka wyraża wszystkim ofiarodawcom podziękowanie, a zarazem tradycyjnym już zwyczajem zwraca się do wszystkich autorów - adwokatów z pośbą, by zawsze nadsyłali do bibljoteki Izby po jednym egzemplarzu swych prac.

Czasopisma. W okresie sprawozdawczym powiększono wydatnie ilość prenumerowanych czasopism, przez zaabonowanie następujących: „Archiwum kryminonologiczne", „Nowy proces cywilny", „Orzecznictwo Sądów Najwyższych w sprawach administracyjnych i podatkowych", „Miesięcznik prawa handlowego i wekslowego", „La France Judiciaire", Anwaltsblatt" „Berliner Anwaltsblatt", Internationale Anwaltsblatt", „Oesterreichische Anwaltszeitung" i „Entscheidungen der Ehregerichtshof".

Ogólna ilość prenumerowanych obecnie czasopism przedstawia się, jak następuje:

Czasopisma	Ilość w roku 1931/32	Ilość w roku 1932/33
polskie	26	32
francuskie	5	6
niemieckie	2	7
Ogółem	33	45

Bezpłatnie bibljoteka otrzymywała: „Palestrę“, „Czasopismo adwokatów Polskich“ z dodatkiem „Dział Województw Zachodnich“, „Notarjat - hipotekę“, „Nową Palestrę“ i „Przegląd Notarjalny“.

Duplikaty. Wskutek wniosku miejscowego Delegata Rada Adwokacka zdecydowała przesłać do księgozbioru adwokatury w Częstochowie kilkadziesiąt tomów posiadanych w bibljotece duplikatów.

Czytelnictwo. Poniższe zestawienie cyfrowe daje obraz wzrostu czytelnictwa w bibljotece.

w roku 1928/29	wypożyczono	książek	335
„ „ 1929/30	„	„	634
„ „ 1930/31	„	„	697
„ „ 1931/32	„	„	765
od 1.III—1.XI 1932 r.	„	„	402
w roku 1932/33	„	„	796

Czytelnictwo na miejscu w okresie sprawozdawczym wyrażało się przeciętną cyfrą dzienną 7,2, wobec cyfry 5,6 w okresie poprzednim.

Zestawienie wydatków.

1. Zakup książek:		
polskich	745,75	
zagranicznych	226,00	971,75
2. Prenumerata czasopism:		
polskich	600.45	
zagranicznych	595,85	1196,30
3. Oprawa książek i roczników czasopism . .	236,80	236,80
4. Różne wydatki: wynagrodzenie woźnego, utrzymanie lokalu, portorja, druki i t. p. . .	649,54	649,54
Razem		3054,39

9. Zarząd funduszami i mieniem Izby.

a. Wykonanie budżetu.

Zmiana okresu budżetowego. Wobec zmiany ustroju adwokatury i połączonej z tem zmiany roku gospodarczego ostatnie sprawozdanie finansowe obejmowało czas od 1 marca do 31 października 1932 r., aczkolwiek preliminarz budżetowy obejmował czas od 1 marca 1932 r. do 1 marca 1933 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie z dnia 30. listopada 1932 r. [1]) uchwaliło preliminarz budżetu dodatkowego za czas od 1 marca 1933 r. do 31 października 1933 r. Sprawozdanie niniejsze obejmuje czas od 1 listopada 1932 r. do 31 października 1933 r., a więc wykonanie reszty budżetu za rok 1932/33 (za czas od 1 listopada 1932 do 1 marca 1933) oraz budżetu dodatkowego za czas od 1 marca 1933 do 31 października 1933 r.

Ogólny wynik. Skutkiem przejściowego charakteru budżetu istniały obawy co do ścisłości przewidywań preliminarza. Obawy te okazały się płonne, ponieważ budżet za czas sprawozdawczy w globalnej sumie wykonano z nadwyżką 10.141,62 zł.

Poszczególne pozycje. Przekroczone zostały na zasadzie uchwalonego przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie prawa „virement" jedynie niektóre pozycje, a mianowicie: 1) preliminowana na składkę dla Naczelnej Rady Adwokackiej suma 13.000 zł. została przekroczona o 5500 zł., z powodu, że Naczelna Rada Adwokacka przy podziale swych wydatków pomiędzy Izbami Adwokackiemi nałożyła na Izbę Warszawską sumę wyższą ,niż była preliminowana; 2) koszty inkasa przekroczyły sumę preliminowaną o 5.217.50 zł. z powodu, że wpłaty bezpośrednie członków Izby do kasy Rady lub na konto w P.K.O. były minimalne; 3) wydatki na świadczenia socjalne przekroczyły sumę preliminowaną o 1.054.50 zł. z powodu wprowadzenia od 1 kwietnia 1933 r. nowego świadczenia w postaci opłat na fundusz pracy; 4) wynagrodzenie personelu biurowego prze-

---

[1]) Protokuł ogłoszony w „Palestrze" 1932 r. str. 328—330.

kroczyło preliminarz o 907 zł. z powodu konieczności zaangażowania płatnego sekretarza Sądu Dyscyplinarnego oraz urzędniczki do buchalterji, 5) na utrzymanie lokalu wydano o 647,30 zł. więcej, niż preliminowano, z powodu wynikłej w tym względzie konieczności.

b. Fundusz zapomóg pośmiertnych.

Komisja zapomogowa. Powołana uchwałą Rady, na zasadzie § 13 statutu funduszu, Komisja Zapomóg Pośmiertnych [1]) odbywała posiedzenia co dwa tygodnie z wyjątkiem feryj, przewidzianych w regulaminie Rady Adwokackiej.

Praca Komisji była szczególnie trudna z powodu przeciągającej się sprawy reformy systemu wzajemnej pomocy koleżeńskiej oraz nader nieregularnego opłacania składek na fundusz przez członków Izby, zwłaszcza zamieszkałych na prowincji.

Ogółem Komisja odbyła w okresie sprawodawczym 17 posiedzeń, na których załatwiła 641 spraw według zestawienia, podanego na str. 112.

Wypłacone zapomogi. W roku sprawozdawczym ilość wypadków śmierci wyniosła — 16, a wypadków wykreślenia z listy adwokatów z powodu trwałej niezdolności do wykonywania zawodu z jednoczesnem przyznaniem zapomogi z tego tytułu — 2.

Na zasadzie uchwały Rady Adwokackiej z d. 7 czerwca 1932 r. (Pr. Nr. 9/576 § 35), powziętej na mocy upoważnienia Walnego Zgromadzenia z d. 2 kwietnia 1932 r. [2]), Komisja Zapomogowa postanowiła pobrać składki tylko za 16 wypadków i zwolnić członków Izby od płacenia składek za 2 wypadki wykreślenia z listy z powodu niezdolności do pracy [3]).

Tytułem zapomóg wypłacono ogółem sumę 361.524.70 zł.

---

[1]) Co do składu Komisji — patrz str. 10 niniejszego sprawozdania.
[2]) Patrz, „Palestra" 1932 r.
[3]) Adwokatów Edwarda Lindau'a i Jana Agapowa.

Rodzaj spraw	Załatwiono		
	przychylnie	odmownie	Razem
o wypłacenie zapomóg pośmiertnych . .	109	2	111
o udzielenie pożyczek	16	10	26
o odroczenie spłat pożyczek	28	7	35
o udzielenie jednorazowej zapomogi . .	2	3	5
o przyznanie stałej zapomogi	2	2	4
o powiększenie wysokości stałej zapomogi	—	2	2
o rozłożenie zaległości składek na raty	81	5	86
o odroczenie płacenia zaległości . . .	19	4	23
o rozłożenie na raty jednorazowego wpisu	40	12	52
o zwolnienie od obowiązku płacenia składek	—	2	2
o umorzenie składek i innych należności nieściągalnych	2	1	3
o zmniejszenie wysokości jednorazowego wpisu	10	2	12
o zaliczenie do grup	209	—	209
o zmianę grupy płatników	—	5	5
o zwolnienie od obowiązku należenia do funduszu zapomóg pośmiertnych . .	51	2	53
o wykreślenie z listy wskutek inwalidności	2	1	3
o reasumpcję uchwał	10	—	10
Razem . .	581	61	642

— mimo, że wpływy ze składek pośmiertnych wynosiły w okresie sprawozdawczym tylko sumę 279.980 zł.; niedobór pokryto z funduszu rezerwowego — na mocy upoważnienia Rady Adwokackiej z tem, że wpływy z tytułu zaległych składek przelane zostaną do funduszu rezerwowego aż do wyrównania tego funduszu do poprzedniej wysokości.

Zwolnienie od udziału w funduszu. Na zasadzie art. 27 prawa o ustr. adw. zwolniono od obowiązku uczestniczenia w funduszu zapomóg pośmiertnych 51 członków Izby. W poszczególnych przypadkach Komisja Zapomogowa na mocy upoważnienia Rady Adwokackiej, uchwaliła zwrócić kolegom, zwolnionym od obowiązku uczestniczenia w funduszu, część uiszczonego przez nich wpisu jednorazowego oraz składek — w zależności od czasu, w ciągu którego uczestniczyli w funduszu, ryzyka śmierci w tym czasie, stopnia zamożności i t. p. okoliczności.

Radzie Adwokackiej wypadło, w trybie § 13 statutu funduszu zapomóg pośmiertnych, rozstrzygnąć szereg odwołań od orzeczeń komisji, zwłaszcza w sprawach zaliczania nowoprzyjętych członków Izby do tej czy innej grupy pod względem wysokości składki oraz rozkładania na raty jednorazowego wpisu lub zaległych składek.

Prócz załatwienia powyżej wyszczególnionych spraw Komisja Zapomogowa powzięła wiele uchwał przedstanowczych celem zebrania niezbędnego materjału oraz usunięcia przeszkód natury formalnej dla ostatecznego załatwienia spraw. Nadto Komisja Zapomogowa złożyła szereg wniosków do Rady Adwokackiej o pociągnięcie do odpowiedzialności dyscyplinarnej tych członków, którzy mimo upomnienia nie zastosowali się do uchwał Komisji Zapomogowej, wzywających do uregulowania zaległości.

c. Ściąganie składek.

Wobec stale wzrastających zaległości, należnych od członków Izby, Rada Adwokacka uchwałą z dnia 21 lutego 1933 roku powołała do życia, jako organ pomocniczy Komisji Zapomóg Pośmiertnych w zakresie ściągania zaległych składek, Wydział Wykonawczy Komisji Zapomogowej na obszar m. st. Warszawy, oraz powołała do pomocy Komisji Zapomogowej w zakresie prowadzenia spraw sądowych i egzekucyjnych kilku członków Izby; uchwałą zaś z dnia 20 czerwca 1933 r. wezwała delegatów Rady Adwokackiej na pro-

wincji do wyzyskania wszelkich środków dla ściągnięcia zaległości i powołała dla niektórych okręgów prowincjonalnych miejscowe wydziały wykonawcze; dla innych okręgów prace organizacyjne są w toku [1]).

Wzrost zaległości tłumaczy się nietylko wielkim wzrostem liczby członków Izby i potrzebą w związku z tem reorganizacji inkasa składek, nietylko ciężkiem położeniem materjalnem, w jakiem znajduje się poważna część członków Izby, ale przedewszystkiem będącą w toku sprawą reformy systemu wzajemnej pomocy koleżeńskiej. Oczekiwanie na tę reformę wywołało wielką niechęć członków Izby do uiszczania składek, tem więcej, że zalegający ze składkami, spodziewali się bądź to skreślenia, bądź też częściowego zmniejszenia zaległości z okazji reformy. Prócz powyższych przyczyn w bardzo wielu wypadkach, niestety, stwierdzić należy lekceważenie sobie finansowych zobowiązań korporacyjnych oraz świadome uchylanie się od płacenia składek nawet takich członków Izby, którzy z łatwością mogliby regularnie składki opłacać. Wbrew nieraz wypowiadanym opinjom, dotychczasowe obciążenie członków Izby z tytułu uczestnictwa w funduszu zapomóg pośmiertnych uważać należy za niezbyt uciążliwe, ponieważ np. w okresie sprawczdawczym obciążenie wynosiło od 13.33 zł. do 33.33 zł. miesięcznie, czyli przeciętnie około 25 zł. miesięcznie.

W 30 przypadkach nieusprawiedliwionego, mimo przypomnień i wezwań, zalegania w uiszczeniu składek Rada Adwokacka, na wniosek Komisji Zapomogowej, przekazała sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu celem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

d. Pożyczki.

Komisji Zapomóg Pośmiertnych, powołanej na podstawie § 13 statutu funduszu zapomóg pośmiertnych, Rada Adwokacka przekazała również załatwianie, w zakresie § 38 regulaminu, spraw, dotyczących udzielania członkom Izby pożyczek z ogólnego funduszu zapomogowego.

---

[1]) Patrz str. 10 i 11 niniejszego sprawozdania.

Ogółem wpłynęło 26 podań o przyznanie pożyczek, z których 16 Komisja załatwiła przychylnie.

Ze względu na nader niezadawalający wpływ składek ogólnych i na fundusz pośmiertny i wywołaną tem konieczność czerpania funduszów na wypłatę zapomóg pośmiertnych z zasobów rezerwowych, Komisja udzielała pożyczek tylko w wypadkach wyjątkowych, w których odmowa godziłaby w egzystencję poszczególnych członków Izby lub ich rodzin.

Niestety, poważna część członków Izby, którzy otrzymali pożyczki, nie zwraca ich w terminach przewidzianych.

Nieterminowe spłacanie pożyczek, jak również nieregularne uiszczanie składek ogólnych i na fundusz zapomóg pośmiertnych, uniemożliwiło Komisji przyjście z pomocą członkom Izby, którzy się o to zwracali.

e. Zapomogi.

Tytułem zapomóg stałych dla ubogich rodzin zmarłych adwokatów wypłacono w okresie sprawozdawczym 13 osobom ogółem 7.000.— zł. w granicach od 30 do 100 zł. miesięcznie. Z tych 13 osób zmarły dwie. Tytułem jednorazowej zapomogi wypłacono jednej osobie 50.— zł., a na koszty pogrzebu dwuch osób zmarłych, które pobierały zapomogi stałe, — ogółem 400 zł.

f. Lokal Rady.

W związku z powierzeniem specjalnemu wydziałowi kancelarji Rady prowadzenia biurowości Sądu Dyscyplinarnego Izby [1]) Rada Adwokacka oddała jeden pokój w swym lokalu do dyspozycji Prezesa Sądu Dyscyplinarnego — na pomieszczenie jego gabinetu.

Celem zmniejszenia kosztów utrzymania część lokalu — na godziny wieczorne — oddana była do użytku, za stałą opłatą miesięczną, następującym zrzeszeniom adwokackim i prawniczym: Stowarzyszenie Prawników Polskich, Stowa-

---

[1]) Patrz str. 14.

rzyszenie Adwokatów, Klub Adwokatów, Narodowe Zrzeszenie Adwokatów. Ogólny wpływ z tego źródła wynosił w okresie sprawozdawczym około 7.000 zł.

Ponadto lokal Rady Adw. od czasu do czasu udzielany był bezpłatnie organizacjom adwokackim (między innemi Związkowi Adwokatów Polskich) oraz organizacjom aplikantów adwokackich i sądowych dla celów odczytowych i naukowych.

10. Sprawa reformy wzajemnego ubezpieczenia.

Sprawa reformy dotychczasowego systemu zabezpieczenia rodzin adwokatów — członków Izby na wypadek ich śmierci, lub ich samych — na wypadek niezdolności do pracy, poruszona jeszcze w 1926 r., stale była odtąd przedmiotem rozważań i Rady Adwokackiej w Warszawie, i Walnych Zgromadzeń Izby Warszawskiej [1], i różnych zrzeszeń adwokackich; omawiano ją również na łamach „Palestry".

Jest to najlepszym dowodem, jak bardzo sprawa jest żywotna.

Z obowiązku sprawozdawczego należy, zwłaszcza, że idzie o sprawę tak ważną, przedstawić czynności, w okresie sprawozdawczym wykonane w tej kwestji przez Radę Adwokacką.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Izby, odbyte w dn. 2 kwietnia 1932 r. w sprawie zmiany statutu zapomóg pośmiertnych [2], uchwaliło wniesione w tej sprawie pod obrady zgromadzenia trzy wnioski członków Izby (jeden — grupy adwokatów z Warszawy [3], drugi z Łodzi, trzeci — z Sosnowca) o zmianę obowiązującego statutu zapomóg pośmiertnych [4], jak również wniosek Rady Adwokackiej co do zmiany § 9 tegoż statutu, przekazać — do wspólnego rozpoznania — specjalnej komisji, w składzie delegatów Rady Adwokackiej i de-

---

[1] Patrz sprawozdanie za rok 1926/27 str. 33, za rok 1927/28 str. 67, za rok 1928/29 str. 36, za rok 1930/31 str. 98.

[2] Protokuł — patrz „Palestra" 1932 str. 206.

[3] Patrz „Palestra" 1933 str. 203.

[4] Tekst — patrz — „Palestra" 1931 str. 223.

legatów każdej z grup wnioskodawców, zlecając komisji opracowanie wniosków ostatecznych.

W związku ze zmianą ustroju adwokatury załatwienie sprawy uległo zwłoce, a Walne Zgromadzenie Izby z dn. 30 listopada 1932 r.[1]) postanowiło przekazać dodatkowo wskazanej wyżej komisji złożony mu nowy wniosek (adw. Kończyńskiego i innych) w sprawie zmian obowiązującego statutu zapomóg pośmiertnych, a zarazem uchwaliło zwołać na koniec kwietnia 1933 r. nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Izby dla rozważenia tej sprawy.

Jak już wyżej zaznaczono, Rada Adwokacka w obecnym składzie zajęła się daną sprawą zaraz po swem ukonstytuowaniu się, powołując komisję, przewidzianą uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 2 kwietnia 1932 r.[2]).

Z uwagi na znaczenie sprawy i trudność należytego jej rozwiązania, tudzież w związku z uznaną przez komisję potrzebą zasięgania opinji biegłego — w dziedzinie ubezpieczeń na wypadek śmierci, prace komisji przeciągnęły się i zostały ukończone dopiero w czerwcu 1933 r., wskutek czego nie mógł być zachowany określony uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 30 listopada 1932 r. termin zwołania Walnego Zgromadzenia nadzwyczajnego. Wobec zaś konieczności rozważenia jeszcze przez Radę Adwokacką projektu, opracowanego przez komisję, oraz wobec nadchodzących feryj letnich i wyjazdu wielu członków Izby na wypoczynek, wypadło zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia odroczyć aż do jesieni. O powyższych powodach zwłoki Rada Adwokacka zawiadomiła członków Izby w drodze komunikatu Nr. 124.

Powołana przez Radę Komisja w wyniku szeregu posiedzeń i po zasięgnięciu opinji, jako biegłego, Zygmunta Konopki — Kierownika Działu Ubezpieczeń w P. K. O., ustaliła projekt nowego statutu zapomóg pośmiertnych, który wraz z uzasadnieniem ogłoszony został w Nr. 9—10 „Palestry" 1933 r. (str. 571); projekt ten był wyrazem poglądu większości Komi-

---

[1]) Protokuł — patrz „Palestra" z 1932 r. str. 328.

[2]) Patrz str. 11 niniejszego sprawozdania.

sji; członek Komisji adw. Aleksander Kroński zgłosił swe zdanie odrębne, którego treść i uzasadnienie zostały ogłoszone w „Palestrze" 1933 r. Nr. 6/7, str. 389 i Nr. 9/10, str. 592.

Rada Adwokacka rozważała wspomniany wyżej projekt Komisji na posiedzeniach w dn. 13 i 26 września 1933 r., nie uznała jednak za możliwe projektu tego zaakceptować, natomiast postanowiła (pr. Nr. 39 § 16) opracować — celem wniesienia na nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Izby, zwołane w tej sprawie na d. 4 listopada 1933 r. [1]) własny projekt zmian obowiązującego statutu zapomóg pośmiertnych, zlecając redakcję — na zasadach przez Radę ustalonych — członkowi Rady J. Podkomorskiemu; opracowany w wykonaniu tego tekst był przedmiotem rozważań Rady na posiedzeniach w dn. 10 października (pr. Nr. 41 §4) i w d. 24 października (pr. Nr. 44 § 21) 1933 r.; na tem ostatniem posiedzeniu Rada uchwaliła projekt w ostatecznem brzmieniu, które zostało, w postaci osobnej odbitki, rozesłane wszystkim członkom Izby, a nadto ogłoszone w „Palestrze" (Nr. 11 z 1933 r. str. 664).

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Izby z dn. 4 listopada 1933 r., uchwalając nowy statut zapomóg pośmiertnych w brzmieniu projektu Komisji, odbiegającem znacznie od zasad statutu dotychczasowego, uczyniło posunięcie decydujące w toczącej się już od dłuższego czasu sprawie reformy wzajemnej pomocy w łonie Izby.

Ponieważ nowy statut, wedle jego § 39, wejść ma w życie z dn. 1 stycznia 1934 r., a §§ 10 i 12 statutu przewidują wybór przez Walne Zgromadzenie części członków Rady Nadzorczej i Zarządu Funduszu, Rada Adwokacka na porządku dziennym Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Izby, zwołanego na d. 25 listopada 1933 r., zamieściła również sprawę powyższych wyborów [2]).

Zaznaczyć jednak należy, że w dniu 15 b. m. wpłynął wniosek 30 członków Izby o poddanie sprawy zmiany statutu pod ponowne głosowanie na najbliższem Walnem Zgromadzeniu, ewentualnie o zwołanie w tym celu Nadzwyczajnego Wal-

---

[1]) Patrz „Palestra" 1933 r. str. 672.

[2]) Patrz Komunikat 141.

nego Zgromadzenia. Ponieważ wniosek ten odpowiadał wymaganiom formalnym art. 34 p. 5 i art. 36 cz. 2 prawa o ustr. adw., Rada Adwokacka postanowiła wnieść go na Walne Zgromadzenie w d. 25 listopada 1933 r.[1]). Stawia to wprowadzenie nowego statutu w życie pod znakiem zapytania.

W chwili oddawania niniejszego sprawozdania do druku Rada Adwokacka otrzymała zawiadomienie, że Komitet Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej w d. 18 listopada 1933 r. postanowił polecić Radzie Adwokackiej w Warszawie wstrzymać wykonanie uchwały nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Adwokatów Izby Warszawskiej z d. 4 listopada 1933, zatwierdzającej nowy statut zapomóg pośmiertnych, i skreślić z porządku dziennego zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, zwołanego na d. 25 listopada 1932 r., wybory do Rady Nadzorczej i Zarządu Funduszu zapomóg pośmiertnych.

Sprawa ujednostajnienia wzajemnej pomocy we wszystkich Izbach. W toku dyskusji na konferencji Dziekanów i Wicedziekanów w d. 25 czerwca 1933 r. [2]) poruszone było, między innemi, zagadnienie unifikacji systemu wzajemnego ubezpieczenia we wszystkich Izbach Adwokackich; następnie Naczelna Rada Adwokacka zwróciła się do Rady Adwokackiej w Warszawie o wypowiedzenie opinji w tej sprawie. Ponieważ było to jeszcze przed wspomnianą wyżej uchwałą Walnego Zgromadzenia z d. 4 listopada 1933 r.,—wobec ścierających się wśród członków Izby zdań, czy zorganizowanie wzajemnej pomocy oprzeć należy na zasadach, zbliżonych do ubezpieczenia, czy też na zasadzie świadczeń o charakterze czysto koleżeńskim, Rada Adwokacka zakomunikowała Radzie Naczelnej, że nie ma możności wypowiedzenia się w sprawie projektowanej unifikacji, dopóki Walne Zgromadzenie Izby Warszawskiej nie rozstrzygnie, który z dwóch wskazanych systemów przyjąć ostatecznie należy.

---

[1]) Patrz Komunikat 142.

[2]) Patrz str. 32.

III. Działalność Sądu Dyscyplinarnego Izby.

Prawo o ustroju adwokatury nie przewiduje składania przez Sąd Dyscyplinarny Izby Walnym Zgromadzeniom Adwokatów sprawozdań ze swej działalności. Ale działalność Sądu Dyscyplinarnego, acz istniejącego odrębnie, jest tak ściśle związana z działalnością Rady Adwokackiej, że nie sposób pominąć jej w sprawozdaniu niniejszem.

To też Rada Adwokacka — w porozumieniu z Prezesem Sądu Dyscyplinarnego i na podstawie otrzymanych od niego w tym celu danych — podaje niżej do wiadomości członków Izby ogólny obraz działalności Sądu Dyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym.

Należy zresztą zaznaczyć, że Rada Adwokacka utrzymymywała kontakt z Sądem Dyscyplinarnym nietylko przez swych rzeczników dyscyplinarnych — w postaci wniosków, składanych przez nich Sądowi, w wyniku przeprowadzonych dochodzeń dyscyplinarnych, oraz przez stały ich udział w posiedzeniach Sądu, — ale nadto w drodze, przewidzianego zresztą § 117-ym uchwalonego przez Radę regulaminu, porozumiewania się Prezydjum Rady z Prezydjum Sądu, ilekroć zachodziła tego potrzeba.

W okresie sprawozdawczym takie wspólne konferencje odbyły się w sprawach: 1) powierzenia kancelarji Rady Adwokackiej prowadzenia biurowości Sądu, 2) trybu wykonywania wyroków dyscyplinarnych (w związku z opracowywaniem odnośnej części regulaminu Rady Adwokackiej), 3) obliczania kosztów postępowania dyscyplinarnego (art. 82 prawa o ustr. adw.), 4) zwrotu kosztów świadkom, wzywanym na posiedzenia Sądu Dyscyplinarnego i t. p.

1. Dane ogólne.

Skład Sądu Dyscyplinarnego. W wyniku wyborów, dokonanych przez Walne Zgromadzenie Izby w dn. 5 listopada 1932 r., skład Sądu Dyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym był następujący:

1. Bloch Józef
2. Chomiczewski Stefan
3. Hartman Kazimierz
4. Jarosz Mieczysław
5. Konic Henryk
6. Mogilnicki Aleksander
7. Morawski Jan
8. Niedzielski Marjan
9. Śliwowski Józef
10. Sterling Kazimierz
11. Szadurski Wacław
12. Szczepański Stanisław
13. Szumański Wacław
14. Szurlej Stanisław

Sąd Dyscyplinarny w powyższym składzie ukonstytuował się na pierwszem swem zebraniu w dn. 1 grudnia 1932 r.[1]), wybierając:

na Prezesa — Henryka Konica.
na Zastępcę Prezesa — Stanisława Szczepańskiego.

W okresie sprawozdawczym zmarł członek Sądu Kazimierz Sterling.

W wyniku dokonanego losowania (art. 5 i 126 prawa o ustr. adw.) ze składu Sądu ustępują z d. 1 grudnia 1933 r.: 1) Józef Bloch, 2) Aleksander Mogilnicki, 3) Józef Śliwowski i 4) Wacław Szadurski.

Regulamin Sądu: Zebranie ogólne członków Sądu z dn. 4 stycznia 1933 r. uchwaliło „Regulamin Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej Warszawskiej" [2]).

Posiedzenia i zebrania ogólne. W okresie sprawozdawczym Sąd Dyscyplinarny odbył:

posiedzeń niejawnych 22
„ jawnych 42

Wokanda posiedzeń niejawnych obejmowała ogółem 338 spraw
„ „ jawnych „ „ 277 „

[1]) O czem Rada Adwokacka podała do wiadomości członków Izby w komunikacie Nr. 124 — „Palestra" 1932 r. str. 124.

[2]) Regulamin ten Rada Adwokacka podała do wiadomości członków Izby w komunikacie Nr. 126 — „Palestra" 1933 r. Nr. 1/2 str. 75.

Na posiedzeniach jawnych z udziałem Prokuratora Apelacyjnego (art. 71 cz. 2 prawa o ustr. adw.) rozprawy odbywały się w 48 sprawach.

Nadto odbyły się 3 zebrania ogólne członków Sądu Dyscyplinarnego, na których omawiano sprawy ujednostajnienia działalności, ustalenia techniki postępowania oraz rozważano i uchwalono regulamin Sądu.

2. Dane statystyczne.

Liczba spraw do załatwienia. W okresie sprawozdawczym Sąd Dyscyplinarny miał do załatwienia ogółem 422 spraw, których zestawienie zawiera podana niżej tablica.

<table>
<tr><th colspan="2">Rodzaj sprawy</th><th>Tryb przekazania Sądowi</th><th>Ilość spraw</th></tr>
<tr><td colspan="2">Niezałatwione sprawy b. Sądu Dyscyplinarnego Rady Adwokackiej w Warszawie</td><td>art. 128</td><td>137</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Wnioski rzeczników dyscyplinarnych</td><td>o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego . . . .</td><td>art. 75 cz. 1</td><td>207</td></tr>
<tr><td>o umorzenie spraw (wszczętych z zawiadomień Sądów i Urzędów) . . . .</td><td>art. 75 cz. 2</td><td>4</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Sprawy z odwołań</td><td>od zapadłych pod mocą statutu tymczasowego Palestry uchwał Rady Adwokackiej, oddalających skargi na adwokatów[1]) . . .</td><td>art. 128</td><td>31</td></tr>
<tr><td>od postanowień rzeczników dgscyplinarnych umarzających dochodzenie . .</td><td>art. 75 cz. 3</td><td>43</td></tr>
<tr><td colspan="3">Ogółem . . . . . .</td><td>422</td></tr>
</table>

[1]) Odwołania tego rodzaju, wniesione w swoim czasie do Naczelnej Rady Adwokackiej, a niezałatwione przed 1.XI.1933 r. Rada Naczelna, w myśl art. 128 prawa o ustr. adw., przekazała Sądowi Dyscyplinarnemu Izby.

Sposób załatwienia. Zależnie od rodzaju, sprawy były rozpoznawane bądź na posiedzeniach niejawnych, bądź na posiedzeniach jawnych, jak to wskazują poniższe zestawienia.

Sprawy podlegające rozpoznaniu na posiedzeniach niejawnych:

Powód wszczęcia lub wogóle wpływu sprawy		Sposób załatwienia: zarządzono rozprawę dyscypl.	wszczęto dochodzenie dysc.	umorzono postępowanie	oddalono	zwrócono	jeszcze nie rozpoznano
Niezałatwione sprawy b. Sądu Dyscyplinarnego Rady Adwokackiej w Warszawie		137	—	—	—	—	—
Wnioski rzeczników dyscyplinarnych	o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego .	115	—	—	8	—	80
	o umorzenie spraw, wszczętych z zawiadomień sądów i urzędów . . .	—	—	4	—	—	—
Sprawy z odwołań	od zapadłych pod mocą statutu tymcz. Palestry uchwał Rady Adwok.; oddalających skargi na adwokatów	3	1	—	27	—	—
	od umarzających dochodzenie postanowień Rzeczników Dyscyplinarnych	3	1	—	32	1	6
Ogółem . . .		258	2	4	67	1	86

Sprawy podlegające rozpoznaniu na posiedzeniach jawnych:

Powód wszczęcia sprawy	Załatwienie			
	Osądzono	Umorzono	Odroczono	Jeszcze nie rozpoznano
Niezałatwione sprawy b. Sądu Dyscyplinarnego Rady Adwokackiej	125	—	12	—
Wszczęte z wniosków rzeczników dyscyplinarnych . . .	48	—	15	56
Z odwołań skarżących od postanowień rzeczników dysc. i dawniejszych uchwał Rady Adwokackiej	1	1	—	—
Ogółem . . .	174	1	27	56

Wyroki. W 174 sprawach osądzonych zapadło ogółem:

wyroków uniewinniających . . . 76

wyroków skazujących 102

Wymiar kar był następujący:

Rodzaj kary	Ile razy zastosowany	
Upomnienie		51
Nagana		25
Zawieszenie w czynnościach zawodowych: na 1 miesiąc	8	
" " " " 3 "	4	
" " " " 6 "	4	
" " " " 1 rok	6	22
Wykreślenie z listy adwokatów		2
Przedłużenie aplikacji adwokackiej o 6 miesięcy . . .	1	
" " " o 1 rok	1	2
Razem . .		102

Wyroki skazujące w dwóch wypadkach dotyczyły aplikantów adwokackich, pozostałe — adwokatów; w niektórych sprawach wyroki skazujące dotyczyły jednocześnie kilku adwokatów, stąd większa liczba wyroków skazujących, niż spraw osądzonych.

Na wyroki, skazujące na kary: nagany, zawieszenia w czynnościach zawodowych i wykreślenie z listy wpłynęło dotychczas 18 odwołań.

W jednej ze spraw wyrok, skazujący na zawieszenie w czynnościach zawodowych na 1 miesiąc, został już przez Sąd Dyscyplinarny Odwoławczy przy Naczelnej Radzie Adwokackiej uchylony z wymierzeniem, wzamian, kary nagany; w drugiej sprawie Sąd Odwoławczy ograniczył termin zawieszenia z 6-ciu do 1-go miesiąca; pozostałe odwołania nie zostały rozstrzygnięte.

Z ogólnej liczby 178 wydanych wyroków w okresie sprawozdawczym uprawomocniło się 137, pozostałe są jeszcze nieprawomocne, jak to wykazuje poniższe zestawienie:

Rodzaj wyroku		Uprawomocniło się	Nieprawomocne
Uniewinniające		75	1
Skazujące na	upomnienie	50	1
	naganę	8	17
	zawieszenie w czynnościach zawodowych	2	20
	wykreślenie z listy	—	2
	przedłużenie aplikacji adwokackiej	2	—

W miarę otrzymywania od Sądu Dyscyplinarnego wiadomości o uprawomocnieniu się wyroku i jego odpisów Rada Adwokacka zarządzała wykonanie w trybie §§ 138 — 141 regulaminu.

Zestawienie porównawcze. Ciekawem może się okazać podane niżej zestawienie porównawcze dotyczących członków Izby Adwokackiej wyroków dyscyplinarnych 1-ej instancji oraz wymiaru kar w wyrokach skazujących — za czas od roku 1925 do 1933.

Okres sprawozdawczy	Wydano wyroków								
	Ogółem	Uniewinniających	skazujących						
			przestroga [1])	napomnienie [2])	nagana	przedłużenie aplikacji	zawieszenie w czynnościach	wykreślenie z listy	Ogółem
1925/6	55	27	14	4	5	—	5	—	28
1926/7	56	23	11	7	7	—	7	1	33
1927/8	46	15	10	4	9	—	6	2	31
1928/9	49	13	13	10	7	1	5	—	36
1929/30	67	19	16	15	11	2	2	2	48
1930/1	87	25	20	16	13	2	9	2	62
1931/2	203	50	65	55	21	1	9	2	153
1932 [3])	81	22	22	14	14	2	5	2	159
1932/3	178	76	—	54	25	2	26	2	102

3. Orzecznictwo.

W § 119-ym swego regulaminu Rada Adwokacka przewidziała iż podawać będzie do wiadomości członków Izby ustalone w wyrokach Sądów Dyscyplinarnych tezy i wyjaśnienia, dotyczące zasad etyki i obowiązków zawodowych, — rozumiejąc, że tego rodzaju informowanie wchodzi w zakres obowiązków i uprawnień Rady, przewidzianych w art. 3 p. 2 prawa o ustroju adwokatury.

To też w wydawanej przez Radę Adwokacką „Palestrze" stale prowadzony jest nadal dział „Orzecznictwa dyscyplinar-

[1]) „Napomnienie" — kara przewidziana art. 50 statutu tymcz. Palestry; obecnie „upomnienie" (art. 62 prawa o ustr. adw.).

[2]) „Przestroga" — kara przewidziana art. 50 statutu tymcz. Palestry; obecnie obowiązujące prawo o ustr. adw. kary takiej nie zna.

[3]) Niepełny rok, a tylko okres od 1 marca do 31 października 1932 r. (w związku z wprowadzeniem nowego prawa o ustr. adw.).

nego", w którem drukowane są, zazwyczaj w całości, wyroki, mające bardziej zasadnicze znaczenie lub bardziej ciekawe.

Mimo to jednak — wzorem lat ubiegłych — wydaje się pożądanem podać w sprawozdaniu niniejszem zestawienie tez:

1) zawartych w wyrokach, wydanych jeszcze przez b. Sąd Dyscyplinarny Rady Adwokackiej, ale nie uwzględnionych w zestawieniach orzecznictwa dyscyplinarnego, podanych w poprzednich sprawozdaniach Rady Adwokackiej;

2) zawartych w wyrokach, wydanych w okresie sprawozdawczym przez Sąd Dyscyplinarny Izby, działający na podstawie nowego prawa o ustr. adwokatury; przytem — co do tych ostatnich wyroków — zestawienie nie jest bynajmniej wyczerpujące, opiera się bowiem tylko na wyrokach, zakomunikowanych Radzie Adwokackiej, przeważnie już prawomocnych.

Wydawało się celowem zgrupować tezy, zawarte we wskazanych wyżej wyrokach, łącznie — w porządku przedmiotowym; zarazem jednak — ze względów porządku sprawozdawczego — numery obok tez z wyroków, wydanych w okresie sprawozdawczym przez nowy Sąd Dyscyplinarny Izby, — w odróżnieniu od pozostałych — są podkreślone.

Stosunek do sądów.

1. Przyjęcie przez adwokata nominacji na kuratora masy upadłości wkłada na niego obowiązki nietylko ściśle wymienione w Kodeksie Handlowym, które adwokat obowiązany jest wykonać, lecz zmusza go również do podporządkowania się słusznym wymaganiom Sądu, skierowanym do niego;

pozostawienie przez adwokata bez odpowiedzi wezwania sądu, żądającego wyjaśnienia w związku ze skargą, złożoną przez Sędziego Komisarza na jego bezczynność, jest uchybieniem nie tylko w stosunku do przyjętych obowiązków, lecz również w stosunku do powagi Sądu.

(14.I.1933 r. Nr. D. 298/32).

2. Prawidłowa współpraca magistratury sądowej z adwokaturą, oparta na wzajemnem zaufaniu, może ucierpieć

wskutek wypadków, gdy adwokat przez oświadczenia, czy też czynności swe wprowadza Sąd w błąd; podobne wypadki, nie licujące z godnością adwokata, wymagają represji dyscyplinarnej;

adwokat, zgłaszając wniosek o wpisanie do księgi hipotecznej ostrzeżenia z decyzji, zabezpieczającej powództwo w wytoczonej przez niego sprawie, co do której wiedział, iż została umorzona, gdyż sam wniosek w tym względzie zgłaszał, nadużył zaufania, jakie organa sądowe mają do członków Palestry, i uchybił godności stanu [1]).

(12.XII. 1931. Nr. D. 108/30).

Sposób obrony.

3. Adwokat, podejmując się obrony klijenta, powinien bronić go „sumiennie i gorliwie". Zasada powyższa znalazła wyraz w dawnym statucie tymcz. Palestry (art. 4) i w nowem prawie o ustroju adwokatury (art. 15).

Rodzaj obrony, jej sposoby i środki pozostawione są uznaniu adwokata, który posiada tu swobodę działania w granicach, zakreślonych w rozdziale III prawa o ustr. adw.

Jeśli w pewnym konkretnym przypadku sposób, czy rodzaj obrony interesów klijenta uzasadnia zarzut niedbalstwa czy lekkomyślności ze strony adwokata, ingerencja władz korporacyjnych nie może być uważana za krępowanie swobody adwokackiej, krytykę lub narzucanie innych bardziej skutecznych sposobów obrony, lecz musi być uznana za wykorzystanie ustawowych uprawnień, zastrzeżonych władzom korporacyjnym w rozdziałach III i VII prawa o ustr. adw.

Ogólnikowe oświadczenie adwokata, iż „popiera w całej rozciągłości kasację z powodu obrazy przytoczonych w niej przepisów prawa", nie może być uważane za wypełnienie obowiązków obrończych, zwłaszcza, gdy adwokat miał możność rozwinąć i szczegółowo omówić zarzuty skargi kasacyjnej.

Jeśli nawet skarga kasacyjna jest wyczerpująco zredagowana, to i w tym wypadku adwokat nie powinien poprzesta-

---

[1]) Palestra r. 1933 str. 497.

wać na ogólnikowem oświadczeniu. Jest rzeczą trudną ustalać tu pewne zasady; osobisty takt adwokata, jego doświadczenie, gruntowna znajomość sprawy, właściwa ocena roli obrońcy wskażą adwokatowi w każdym wypadku, jak powinien wypełnić obowiązki obrońcy, jeśli istotnie kierować się będzie swą najlepszą wiedzą i sumieniem [1].

(5.IV. 1933 Nr. D. 187/32).

Stosunek do klijentów i przeciwników.

4. Chociaż można zgodzić się z tem, że adwokat, przyjmując depozyt od swego klijenta, który darzy go zaufaniem, nie wydaje mu kwitu, to w żadnym razie nie można wytłumaczyć i usprawiedliwić postępowania adwokata, który, przyjmując pieniądze lub wartości dla swego klijenta od osoby trzeciej, odmawia jej pokwitowania, a tem samem pozbawia ją jedynego środka dowodowego (art. 1923 Kod. Cyw.) na wypadek sporu [2].

(10.XII.1927 Nr. D. 13/1927).

5. Zawiadomienie klijenta przez adwokata o otrzymaniu z sądu wezwania do uiszczenia opłat — zwyczajną kartą pocztową jest niedostateczne; adwokat bowiem, wnosząc skargę odwoławczą w imieniu klijenta, powinien dopilnować, aby klijent uiścił opłaty, względnie powinien go zawiadomić o tem w taki sposób, by w rękach adwokata pozostawał dowód, łatwy do stwierdzenia, iż klijent zawiadomienie otrzymał; zaniedbanie tej prostej staranności dowodzi, że adwokat nie wykazał dostatecznej dbałości o interesy swego klijenta [3].

(26.XI.1927. Nr. D. 13/1927).

6. Branie przez adwokata bezpośredniego i czynnego udziału w udzielaniu przez klijenta pożyczek na nadmierne

---

[1]) Palestra 1933 r. str. 677.
[2]) Palestra r. 1933, str. 335.
[3]) Palestra 1933 r. str. 495.

procenty i osłanianie powagą stanowiska adwokata tranzakcyj, sprzecznych z prawem i etyką, i uwłacza godności adwokata [1]).

(10.XII.1927 r. Nr. D. 13/1927).

7. Zadaniem adwokata jest okazywanie pomocy prawnej; osobisty natomiast udział adwokata w faktycznem urzeczywistnianiu praw klijenta nie tylko wykracza poza właściwą sferę jego działalności, ale często może, wobec zachodzących przytem konfliktów, postawić go w sytuacji, w której zarówno jego godność osobista, jak i godność stanu, do którego należy, mogłaby ucierpieć;

w stosunkach z przeciwnikiem swego mocodawcy adwokat powinien zachowywać jaknajdalej idącą oględność i opanowanie, by uniknąć możliwych zadrażnień i osobistego zaangażowania się w waśniach stron [2]).

(18.IV.1931 r. Nr. D. 7/1931).

8. Uzyskiwanie przez adwokata od klijenta zobowiązania, w którem zrzeka się on prawa odwołania udzielonego adwokatowi pełnomocnictwa, jest zasadniczo niedopuszczalne;

nieważny z samego prawa, warunek taki rodzi domniemanie presji ze strony adwokata na klijenta w kierunku ograniczenia swobodnego wyboru osoby pełnomocnika i daje podstawy do przypuszczenia, że adwokat usiłuje narzucić swą pomoc prawną;

postępowanie takie nie licuje z godnością stanu, która wymaga, aby adwokat unikał nawet pozorów zyskiwania klijenteli za pomocą środków, nie mających nic wspólnego z jego walorami osobistemi, jako człowieka i adwokata, które wyłącznie służyć powinny adwokatowi do zjednywania sobie klijenteli a nawet rozgłosu w społeczeństwie [3]). (11.I. 1933 Nr. D. 300/32).

9. Gdy adwokat, któremu powierzono załatwienie sprawy, stał się z mocy umowy, zawartej w tejże sprawie z klijentem, kontrahentem tegoż klijenta, powinien w stosunku do tej

---

[1]) Palestra 1933 r. str. 335.
[2]) Palestra r. 1932 str. 312.
[3]) Palestra r. 1933 str. 676.

umowy zachować specjalnie jaknajdalej idącą lojalność, skoro klijent, mając do niego, jako do adwokata, pełne zaufanie, zawierał tranzakcję bez pomocy innego adwokata;

nadużycie zaufania w tych warunkach jest jaskrawem uchybieniem przeciwko godności stanu i etyce adwokackiej, wymagającem surowej represji [1].

(7.XI.1931 Nr. D. 72/31).

10. Niedopuszczalnem jest prowadzenie przez adwokata sprawy karnej przeciwko osobie, w której imieniu prowadzi jednocześnie sprawę cywilną;

adwokat bowiem, prowadzący sprawę karną, powinien być wolny od wszelkiego wpływu ze strony osoby, przeciwko której sprawę karną prowadzi; gdyby nawet możliwą była taka dwoistość psychiczna, która pozwalałaby adwokatowi być jednocześnie czyimś rzecznikiem i jego oskarżycielem bez ujmy dla jednej lub drugiej sprawy, to w każdym razie nazewnątrz musiałoby to wywołać wrażenie niekorzystne zarówno dla danego adwokata, jak i dla całej adwokatury.

(31.XII.1932 Nr. D. 245/32).

Czynności poza zawodowe.

11. Udział adwokata w sporządzaniu aktów fikcyjnych nie licuje z jego stanowiskiem i ubliża powadze i godności stanu adwokackiego, gdyż adwokat powinien być rzecznikiem prawa i słuszności.

(11.III.1933 r. Nr. D. 311/32).

12. Tego rodzaju sposoby uniemożliwiania egzekucji, jak niedostarczenie zajętych ruchomości do licytacji i zamykanie mieszkania w dniu licytacji, jakkolwiek praktykowane przez niesumiennych dłużników, nie mogą być jednak stosowane przez adwokata, jako nie licujące z godnością stanu, gdyż adwokat, z mocy swego powołania, powinien być obrońcą pra-

---

[1]) Palestra 1933 r. str. 251.

wa, dawać przykład poszanowania tego prawa, a nie przeszkadzać w jego wykonaniu [1]).

(18.IV. 1931 Nr. D. 5/1931).

13. Zarejestrowanie przez adwokata samochodu na podstawioną osobę należy uznać za poważne uchybienie godności stanu, gdyż stwarza domniemanie, że nabywca samochodu pragnie w ten sposób uniknąć płacenia podatków lub też ukryć samochód przed wierzycielami;

godność zaś stanu nie dopuszcza, aby adwokat stwarzał pozory jakiejś fikcji, której celem jest niepłacenie podatków lub chęć uniknięcia zapłaty długów [2]).

(7.V. 1932 Nr. D. 154/32).

---

[1]) Palestra 1932 r. str. 270.

[2]) Palestra 1933 r. str. 85

IV. Sprawozdanie rachunkowe.

INWENTARZ IZBY ADWOKACKIEJ

sporządzony dnia 31 października 1933 r.

	Zł.	Zł.
Wartości pieniężne.		
1. Gotówka w kasie biura Rady Adwokackiej .	6.130,34	
2. Gotówka w kasie administracji „Palestra" . ,	198,97	
3. P. K. O.—saldo na r-ku czekowym Rady Adw.	30.768,34	
4. P. K. O.—saldo na r-ku czasop. „Palestra" . .	1.458,53	
5. Bank Handlowy—saldo na r-ku czekowym . .	206.972,06	245.528,24
Papiery wartościowe. (p/g kursu z dn. 31-10-33).		
25 szt. akcyj Banku Polskiego	1.988,—	
4% Pożyczka Inwestycyjna wart. nom. zł. 6.800	7.004,—	
4½% Listy Zast. m. Warsz. „ „ „ 6.700	3.551,—	
4½% Listy Zastawne Ziemskie „ „ „ 440	194,—	
5% Listy Zastawne m. Warsz. „ „ „ 3.200	1.888,—	
8% Listy Zast. Banku Rolnego „ „ „ 32.680	30.719,—	
6% Pożyczka Dolarowa „ „ dol. 400	1.380,—	
7% Listy Zastawne Ziemskie „ „ „ 6.000	19.758,—	
10% Pożyczka Kolejowa „ „ Frs. 120	207,—	
4% Pożycz. Premj. Dolar. szt. 314 á dolarów 5	15.072,—	81.761,—
Dłużnicy.		
Członkowie Izby za udzielone pożyczki gotów. ,	112.536,47	
„ „ „ „ „ pap. wartość	30.921,86	143.458,33
Należności z tytułu zaległych składek. (p/g wykazu).		
Fundusz ogólny.		
Zaległe składki adwokackie:		
należne od członków Izby zalicz. do grupy I . .	1.570,—	
„ „ „ „ „ „ „ II . .	33.500,—	
„ „ „ „ „ „ „ III . .	36.343,50	
„ „ „ „ „ „ „ IV . .	9.554,—	
„ „ „ „ emerytów	1.280,—	
„ „ aplikantów	5.600,—	87.847,50
Do przeniesienia . . .		558.595,07

	zł.	zł.
Z przeniesienia . . .		558.595.07
Zaległe koszty postępow. dyscyplin.		
należne od członków Izby zalicz. do grupy II . .	702.10	
" " " " " " " III . .	4.380.15	
" " " " " " " IV . .	2.494.80	7.577.05
Za różne		10.—
Fundusz zapomóg pośmiertnych.		
Zaległe składki pośmiertne:		
należne od członków Izby zalicz. do grupy I . .	16.345.—	
" " " " " " " II . .	259.033.50	
" " " " " " " III . .	378.086 20	
" " " " " " " IV . .	125.861.30	
" " " " emerytów	1.695.—	781.021.—
Różne wątpliwe należności		1.—
Jednorazowy wpis fund. zap. pośm.		
Zaległe jednorazowe wpłaty:		
należne od członków Izby zalicz. do grupy I . .	16.833.—	
" " " " " " " II . .	25.565.—	
" " " " " " " III . .	47.215.—	
" " " " " " " IV . .	6.320.—	
" " " " emerytów	400.—	96.333.—
Ruchomości		48.928.53
Wydawnictwa „Palestra"		1.500.—
Rachunek Mieszany urządzenia lokalu . . .		14.478.40
„ **Koła Prawników Polskich**		3.792.45
Sumy przechodnie		13.042.82
		1.525.279.32
Należne do r-ków i funduszów:		
1. **Fundusz Ogólny**		95.434.55
2. „ **Zapomóg Pośmiertnych**		409.827.51
3. „ **Rezerwowy Zapomóg Pośmiertnych**		385.094.93
4. „ **Zapomóg Ogólnych**		223.341.25
5. „ **Asek. w spr. zast. karnych** . . .		5.075.50
6. „ **Budowy Domu Prawn. Pol.** . . .		150.—
8. **Rachunek Funduszów Żelaznych**		10.625.08
Do przeniesienia . . .		1.129.548.82

	Zł.	Zł.
Z przeniesienia		1.129.548.82
9. **Rachunek Pożyczki Udziałowej**		3,000.—
10. „ **Amortyzacji Pożyczki Udziałowej**		2.000.—
11. „ **Wykonania Budżetu**		10.141,62
12. „ **Admin. Czasop. „Palestra"** . . .		1.657.50
13. **Wpis Jednorazowy**		96.333.—
14. **Majątek Izby**		13.869.68
Wierzyciele		
Należne zapomogi pośmiertne rodzinom po zmarłych adwokatach:		
1. Bojanowiczu Teodorze	1.000.—	
2. Cohnie Juljanie	10.000.—	
3. Endelmanie Maurycym	13.500.—	
4. Górskim Janie	14.500.—	
5. Gralewskim Józefie	14.800.—	
6. Konie Józefie	11.000.—	
7. Konie Mikołaju	1.000.—	
8. Krukowskim Henryku	18.928,70	
9. Langlebenie Adolfie	14.000.—	
10. Łabęckim Wacławie	6.000.—	
11. Momentowiczu Bolesławie	9.000.—	
12. Neumarku Jakóbie	5.000.—	
13. Nowickim Janie	17.000.—	
14. Oberfeldzie Rudolfie	20 000.—	
15. Obiezierskim Mirosławie	10.000.—	
16. Šterlingu Kazimierzu	11.000.—	
17. Stożkowskim Tomaszu	20.000.—	
18. Suligowskim Adolfie	4.000.—	
19. Szadkowskim Józefie	13.000.—	
20. Szymańskim Józefie	7.000.—	
21. Śmiarowskim Eugenjuszu	4,000.—	
22. Wiślickim Bronisławie	7.000.—	231.728.70
Należne zapomogi wykreślonym wskutek inwalidności (ust. 2 § 1 Statutu Zapomóg Pośm.)		
1. Agapowowi Janowi	15.000,—	
2. Lewestamowi Henrykowi	1.000.—	
3. Lindau Edwardowi	18.000.—	
4. Zaleskiemu Stanisławowi	3.000.—	37.000.—
		1.525.279.32

Zestawienie zadłużenia adwokatów w poszczególnych miejscowościach na dz. 31.10 33 r.

	Licz. adw.	Składki Adwok.	Składki Pośm.	Wpis jednoraz.	K. P. D.	Ogółem
Warszawa . . .	1.151	30.144.—	478.525.—	różne 5.— 49.551.—	3.919.75	562.144.75
Aleksandrów Kuj.	3	90.—	745.—	500.—	—	1.335.—
Bełchatów . . .	1	170.—	660.—	—	—	830.—
Będzin	10	620.—	3630.—	—	—	4.250.—
Biała Podlaska .	6	825.—	4655.—	—	—	5.480.—
Białystok . . .	26	1.935.—	13 505.—	—	54.—	15.494.—
Bielsk Podlaski .	2	360.—	1640.—	460. –	70.95	2.530.95
Brzeziny p/Łodz.	2	170.—	700. –	400.—	—	1.270.—
Chodecz	1	170.—	445.—	—	—	615.—
Ciechanów . . .	3	170.—	1180.—	—	—	1.350.—
Czeladź	1	—	45.—	—	—	45.—
Częstochowa . .	27	2.060.—	13 965.—	—	69. –	16.094.—
Czyżew	1	70.—	190.—	—	—	260.—
Dąbrowa Górn. .	6	110.—	1082.50	2.500.—	—	3.692.50
Garwolin . . .	2	240.—	1180.—	1.500.—	—	2.920.—
Gostynin . . .	2	190.—	995.—	—	—	1.185.—
Góra Kalwarja .	1	170.—	880.—	—	—	1.050.—
Grajewo	2	170.—	655.—	—	—	825.—
Grodzisk . . .	1	—	555.—	—	—	555. –
Grójec	2	30.—	715.—	230.—	—	975.—
Jabłonna . . .	2	—	140.—	—	—	140 —
Kalisz	31	3.740.—	16.165.—	3.250.—	190.25	23.345.25
Koło	2	70.—	1.635.—	390 —	—	2.095.—
Konin	2	70.—	1.705.—	500.—	—	2.275.—
Kutno.	5	420.—	3.626.20	—	482.55	4.528.75
Lipno.	4	310.—	1.390.—	—	—	1.700.—
Łask	1	—	250.—	—	—	250.—
Łęczyca	3	190.—	630.—	—	—	820.—
Łomża	11	673.50	5.465.—	—	70.—	6.208.50
Łowicz	4	190.—	2.205.—	—	25.50	2.420.50
Łódź	200	23.240.—	118.540.—	różne 5.— 13.910.—	846.20	156 541.20
Łuków Siedlecki	1	120.—	425.—	—	—	545.—
Maków	2	20.—	1.140.—	—	—	1.160.—
Międzyrzec . .	1	70.—	170.—	272.—	—	512.—
Mińsk Mazow. .	1	30.—	245.—	700.—	—	975.—
Mława	7	970.—	5.465.—	950.—	—	7.385.—
Mogielnica . . .	1	—	80.—	—	—	80.—
Nasielsk . . .	1	—	1.325.—	—	—	1.325.—
Do przeniesienia	1.529	67.807.50	686.548.70	75.123.—	5.728.20	835.207.40

	Licz. adw.	Składki		Wpis jednoraz.	K. P. D.	Ogółem
		Adwok.	Pośm.			
Z przeniesienia .	1.529	67.807.50	686 548.70	75.123.—	5.728 20	835.207.40
Olkusz	6	1.455.—	5.041.—	1.000.—	578.15	8.074.15
Ostrołęka . . .	2	120.—	655.—	—	—	775.—
Ostrów Łomż. .	2	210.—	1.700.—	—	—	1.910 —
Otwock	3	260.—	2.295.—	—	—	2.555.—
Ozorków . . .	1	70.—	340.—	—	—	410.—
Pabjanice . . .	3	—	1.470.—	2.500.—	—	3,970.—
Piaseczno . . .	1	20.—	690. —	—	—	710.—
Piotrków . . .	15	990.—	8.815.—	—	346.05	10,151.05
Płock.	13	1.280.—	7.120.—	—	—	8.400. —
Płońsk	3	210.—	1.540.—	—	—	1.750.—
Przasnysz . . .	2	240. —	795 —	800.—	—	1.835.—
Pruszków . . .	1	—	30. —	—	—	30.—
Pułtusk	3	350.—	1.335.—	40.—	—	1.725.—
Radziejów Kuj. .	1	80. —	810.—	—	—	890.—
Radzyń	2	140.—	675.—	—	—	815.—
Radomsko . . .	4	430. —	2.905.—	—	65.50	3.400.50
Rawa Mazow. .	3	510.—	2.725.—	200.—	—	3.435.—
Rypin	2	—	1.145.—	—	—	1.145.—
Siedlce	15	1.580.—	8.370.—	1.800.—	68.70	11.818.70
Siemiatycze . .	2	240.—	1.910.—	—	—	2.150.—
Sieradz	2	170.—	460.—	—	—	630.—
Sierpc	2	240.—	515.—	—	—	755.—
Skierniewice . .	2	50.—	760.—	—	—	810.—
Słupca	1	30. —	240.—	200.—	—	470.—
Sobolew . . .	1	50.—	140.—	250.—	—	440.—
Sokołów Podlaski	3	215.—	2.275.—	150.—	—	2.640.—
Sokoły Mazow. .	1	—	210.—	—	—	210.—
Sokółka	2	320.—	2.190.—	400.—	—	2.910.—
Sosnowiec . . .	35	1.445.—	16.421.30	4.120.—	651.70	22.638.—
Szczuczyn Biał. .	1	120.—	530. —	—	—	650.—
Tomaszów Maz. .	4	230.—	1.840.—	—	67.50	2.137,50
Turek.	1	—	220.—	350.—	—	570.—
Warka	1	—	—	—	—	—
Wągrów . . .	1	170. —	245.—	—	—	415.—
Wieluń	2	55.—	545.—	—	—	600.—
Włocławek . .	20	2.520. —	13.045.—	1.950.—	71.25	17.586.25
Wołomin . . .	1	—	—	—	—	—
Zawiercie . . .	5	70.—	1735.—	—	—	1.805.—
Zduńska Wola .	2	210.—	690. —	—	—	900.—
Zgierz	3	150.	650.—	6.060.—	—	6.860.—
Żyrardów . . .	3	210. —	1.395.—	1.400.—	—	3.005.—
Ogółem . .	1.706	82.247.50	781.021.—	96343. —	7577.05	967188.55

Zestawienie zaległości aplikantów tytułem składek w poszczególnych miejscowościach

na dzień 31.X 1933 r.

	Liczba aplik.	Składka
Warszawa	427	4 020,—
Biała Podlaska	2	20,—
Białystok	17	40,—
Bielsk Podlaski	1	—
Będzin	4	20,—
Częstochowa	7	60,—
Dąbrowa Górnicza	3	30,—
Gostynin	1	20,—
Kalisz	3	40.—
Koło	1	—
Konin	2	—
Łomża	1	—
Łódź	81	1.040,—
Olkusz	1	—
Ozorków	1	—
Piotrków	6	100,—
Pabjanice	3	20,—
Płock	2	—
Pułtusk	1	—
Siedlce	4	80,—
Skierniewice	1	—
Sosnowiec	10	90,—
Tomaszów Mazowiecki	3	—
Włocławek	1	20,—
Wołomin	1	—
Zawiercie	1	—
Zgierz	1	—
Razem	586	5.600,—

ZESTAWIENIE RACHUNKOWE

wydatków i wpływów budżetowych za czas od 1/11.32 do 31/10.33 r.

W-n

	Zł.	Zł.
Naczelna Rada Adwokacka		18.500.—
Subsydjum dla koła Prawników S. U. W. . .		1.000.—
Subsydjum dla adwokatury w Białymstoku . .	240.—	
" " " " Łomży	326.50	
" " " " Łodzi	2 700.—	3.266.50
Komorne i konserwacja lokalu	17.647.30	
Światło i opał	3.622.68	
Podatek od lokalu	718.20	
Telefony	7.574.30	
Materjały piśmienne i druki	4.906.59	
Druk sprawozdania	2.977.64	
Portorja	3.755.74	
Ogłoszenia i prenumerata pism	6.029.80	
Bibljoteka	3.110.—	
Prowizja od inkasa	11.217.50	
Wynagrodzenie personelu	80.907.—	
Świadczenia socjalne	8.054.58	
Ruchomości biurowe	4.817.60	
Koszty manip. w instytucjach kredytowych .	246.68	
Nieprzewidziane wydatki	2.726.10	
Różne	5.221.68	163.533.39
Nadwyżka		10.141.62
		196.441.51

Ma

	Zł.	Zł.
Pozostałość z okresu ubiegłego		5.451.93
*) Zaległe składki adwokackie	46.115.75	
*) Bieżące " "	76.183.18	
*) Bieżące " aplikantów	5.301.—	127.599.93
Zaległe koszty post. dyscyplinarnego		1.741.60
Składki wpisowe		22.680.—
Składki bibljoteczne		5.995.—
Za nieobecność na Walnem Zgromadzeniu . .		100.—
Opłaty manipulacyjne		24.040.20
Za legitymacje		1.299.—
Za listę adwokatów		32.50
Za regulamin		235.—
Zwrot za porto		10.15
Za odnajem lokalu		7 246.40
Różne		9.80
		196.441.51

*) po potrąceniu 5% na fundusz zapomogowy.

W-n | **Ma**

	Zł.	Zł.
Wypłacone zapomogi pośmiertne rodzinom po zmarłych adwokatach:		
1. Babiańskim Aleksandrze	12.000.—	
2. Bojanowiczu Teodorze	12.000.—	
3. Bromke Kazimierzu	10.000.—	
4. Buchnerze Henryku	3.500.—	
5. Cohnie Juljanie	10.000.—	
6. Endelmanie Maurycym	6.500.—	
7. Górskim Janie	5.500.—	
8. Gralewskim Józefie	5.200.—	
9. Jakubowiczu Ignacym	12.000.—	
10. Kańskim Włodzimierzu	10.000.—	
11. Konie Józefie	9.000.—	
12. Konie Mikołaju	11.000.—	
13. Krausharze Aleksandrze	6.000.—	
14 Krukowskim Henryku	1.071.30	
15. Langlebenie Adolfie	6.000.—	
16. Łabęckim Wacławie	14.000.—	
17. Maliniaku Bernardzie	6.000.—	
18. Momentowiczu Bolesławie	11.000.—	
19. Neumarku Jakóbie	6.000.—	
20. Nowickim Janie	3.000.—	
21. Obiezierskim Mirosławie	10.000.—	
22. Plocerze Stanisławie	13.200.—	
23. Poznańskim Maksymiljanie	9.000.—	
24. Przeworskim Janie	3.000.—	
25. Sokołowskim Zygmuncie	4.000.—	
26. Stambułko Mieczysławie	5.500.—	
27. Sterlingu Kazimierzu	9.000.—	
28. Suligowskim Adolfie	6.000.—	
29. Szadkowskim Józefie	7.000.—	
30. Szkopie Bernardzie	5.000.—	
31. Sztykgoldzie Izaaku	2.000.—	
32. Szymańskim Józefie	7.000.—	
33. Śmiarowskim Eugenjuszu	12.000.—	
34. Trzepiórze Stefanie	40.—	
35. Wiślickim Bronisławie	13.000.—	
36. Żelazowskim Antonim	15.600.—	281.111.30
Do przeniesienia . . .		281.111.30

	Zł.	Zł.
Należne zapomogi pośmiertne rodzinom po zmarłych adwokatach w okresie ubiegł.		241.253.40
Należne zapomogi wykreślonym z listy adwokatów w okresie ubiegłym . . .		34.000.—
Należne zapomogi pośmiertne rodzinom po adwokatach zmarłych w okresie sprawozdawczym:		
1. Endelmanie Maurycym — zmarł 5/VII 33 r.	20.000.—	
2. Górskim Janie — zmarł 12 IV 33 r. . . .	20.000.—	
3. Gralewskim Józefie — zmarł 6/VII 33 r. .	20.000.—	
4. Konie Józefie — zmarł 29/XII 32 r. . . .	20.000.—	
5. Krukowskim Henryku — zmarł 3/V 33 r. .	20.000.—	
6. Langlebenie Adolfie — zmarł 27/II 33 r. .	20.000.—	
7. Łabęckim Wacławie — zmarł 20/XI 32 r. .	20.000.—	
8. Momentowiczu Bolesławie—zm. 10/IV 33 r.	20.000.—	
9. Nowickim Janie — zmarł 24/IX 33 r. . .	20.000.—	
10. Oberfeldzie Rudolfie — zmarł 12/X 33 r. .	20.000.—	
11. Obiezierskim Mirosławie — zm. 15/VI 33 r.	20.000.—	
12. Sterlingu Kazimierzu — zmarł 26/IV 33 r. .	20.000.—	
13. Stożkowskim Tomaszu — zm. 31/VIII 33 r.	20.000.—	
14. Szadkowskim Józefie — zmarł 12/VI 33 r.	20.000.—	
15. Wiślickim Bronisławie — zmarł 31/I 33 r.	20.000.—	300.000.—
Należne zapomogi pośmiertne wykreślonym w okresie sprawozdawczym z listy adwokatów, wskutek niezdolności do pracy zawod.:		
1. Agapowowi Janowi	15.000.—	
2. Lindau Edwardowi	20.000.—	
3. Milewskiemu Józefowi	20.000.—	55.000.—
Do przeniesienia . . .		630.253.40

	Zł.	Zł.
Z przeniesienia . . .		281.111.30
Wypłacone zapomogi wykreślonym z listy adwokatów wskutek niezdolności do pracy zawodowej:		
1. Bauerercowi Feliksowi	2.000.—	
2. Czaplickiemu Bolesławowi	5.000.—	
3. Kaliskiemu Julianowi	1.500.—	
4. Katelbachowi Tadeuszowi	5.500.—	
5. Kokoszko Zygmuntowi	3.000.—	
6. Lewestamowi Henrykowi	9.000.—	
7. Lindau Edwardowi	2.000.—	
8. Milewskiemu Józefowi	20.000.—	
9. Zaleskiemu Stanisławowi	4.000.—	52.000.—
Na mocy uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Izby przeniesiono na Fundusz Rezerwowy Zapomóg Pośmiertnych resztę niewypłaconych zapomóg pośmiertnych po zmarłych adwokatach:		
1. Sztykgoldzie Izaaku	10.000.—	
2. Trzepiórze Stefanie	18.413.40	28.413.40
Do wypłacenia zapomóg pozostaje . . .		268.728.70
		630.253.40

	Zł.	Zł.
Z przeniesienia . . .		630.253.40
		630.253.40

Fundusz Ogólny.

W-n

	Zł.	Zł.
Wpływy na zaległe składki adwokackie . . .	48.542.90	
„ „ bieżące „ „ . . .	80.191.50	
„ „ „ „ od aplikantów . .	5.580.—	134.314.40
„ „ zaległe koszty post. dysc. . . .		1.741.60
Umorzone jako nieściągalne:		
składki adwokackie	280.—	
koszty post. dyscypl.	27.50	307.50
Bilans zamknięcia		95.434.55
		231.798.05

Ma

	Zł.	Zł.
Należne z okresu ubiegłego		76.221.43
„ składki adwokack. za okres sprawozdawczy		155.576.62
		231.798.05

Fundusz Zapomóg Pośmiertnych.

W-n

	Zł.	Zł.
Wpłynęło w okresie sprawozdawczym:		
na zaległe składki pośmiertne	175.919.50	
na bieżące „ „	69.295.—	245.214.50
Bilans zamknięcia		409.827.51
		655.042.01

Ma

	Zł.	Zł.
Należne z okresu ubiegłego		252.033.53
Obciążenie członków Izby składkami w okresie sprawozdawczym		403.008.48
		655.042.01

Rachunek Jednorazowego wpisu

W-n

	Zł.	Zł.
Wpływy w okresie sprawozdawczym:		
na zaległy wpis	24.426.—	
„ bieżący „	78.591.—	103.017.—
Pomniejszenie wpisu wobec zwolnienia od obowiązku należenia do fund. pośmiert. . . .		28.237.20
Bilans zamknięcia		96.333.—
		227.587.20

Ma

	Zł.	Zł.
Należny wpis z okresu ubiegłego		117.337.20
Obciążenie wpisem przy wpisaniu na listę adwokatów w okresie sprawozdawczym .		110.250.—
		227.587.20

Fundusz Rezerwowy Zapomóg Pośmiertnych

W-n

	Zł.	Zł.
Przeniesiono na wypłacenie zapomóg pośmiertnych		64.715,65
Zwrot wpisu jednorazowego		1.510,—
Wypłacono na pomnik ś. p. J. Pilitowskiego .		1.000,—
Za pracę w komisji zmian statutu i in. . . .		2.200,—
Różnica kursów papierów wart. należących do funduszu		7.261,05
Bilans zamknięcia		385.094,93
		461.781,63

Ma

	Zł.	Zł.
Rezerwa z okresu ubiegłego		316.134,13
10% potrąceń ze składek pośmiertnych . . .		14.217,10
Wpływy z wpisu jednorazowego		103.017,—
Niewypłacona reszta zapomóg pośmiertnych .		28.413,40
		461.781,63

R-k Fuduszów Żelaznych

W-n

	Zł.	Zł.
Bilans zamknięcia		10.625,08
		10 625,08

Ma

	Zł.	Zł.
Fundusz im. Leona Figowskiego	1.813,—	
„ „ Zygmunta Tykocinera	4.155.88	
„ „ Zygmunta Sokołowskiego . . .	3.116,20	9.085,08
Przekazano na fundusz im. Zygmunta Sokołowskiego przez:		
Adwokaturę z Białegostoku	115,—	
„ z Piotrkowa	295,—	
Różnych	1.130,—	1.540,—
		10.625,08

Rachunek Procentów

W-n

	Zł.	Zł.
Przeniesione na fundusz zapomogowy . . .		25.581,14
		25.581,14

Ma

	Zł.	Zł.
Wpływy w okresie sprawozdawczym:		
od udzielonych pożyczek członkom Izby .	3.746,39	
od kapitałów czasowo lokowanych w instytucjach kredytowych	8.044,94	
Od papierów wartościowych	8.427,81	
Premje od wylosowanych papierów wartośc. .	5.362,—	25.581,14
		25.581,14

Fundusz Asekuracyjny w sprawach zastępstw karnych

W-n

	Zł.	Zł.
Wypłacone różnym za zast. w okresie sprawozdawczym		5.415,—
Bilans zamknięcia		5.075,50
		10.490,50

Ma

	Zł.	Zł.
Pozostałość z okresu ubiegłego		5.640,50
Wpływy od różnych za zastępstwa w okresie sprawozdawczym		4.850,—
		10.490,50

Fundusz Zapomogowy

W-n

	Zł.	Zł.
Wypłacono w okresie sprawozdawczym:		
zapomóg stałych	7.000,—	
" jednorazowych	450,—	7.450,—
Wypłacono tytułem awansu na zapomogi . .		120,—
Umorzono zapomogi jako nieściągalne . . .		5.415,85
Bilans Zamknięcia		223.341,25
		236.327,10

Ma

	Zł.	Zł.
Pozostałość z okresu ubiegłego		197.601,49
Wpływy w okresie sprawozdawczym:		
składki zapomogowe od wpisanych na listę adwokatów	5.995,—	
5% ze składek adwokackich	6.714,47	
Fundusz „Charitas"	225,—	
Kurjer Warszawski	10,—	12.944,47
Przeniesiono z R-ku Procentów odsetki:		
od udzielonych pożycz. czł. Izby	3.946,39	
od kapit. czasowo lokow. w inst. kred. .	8.044,94	
od papierów wartościowych	8.427,81	
premje od wylosow. papierów wart. . . .	5.362,—	25.781,14
		236.327.10

Pożyczka Udziałowa

W-n

	Zł.	Zł.
Bilans zamknięcia		3.000,—
		3.000,—

Ma

	Zł.	Zł.
Należność za wpłacone udziały		3.000,—
		3.000.—

Amortyzacja Pożyczki Udziałowej

W-n

	Zł.	Zł.
Wypłacone udziały pożyczki		1.080,—
Bilans zamknięcia		2.000,—
		3.080,—

Ma

	Zł.	Zł.
Pozostałość do wypłacenia		3.080.—
		3.080.—

R-k członków Izby za składki

W-n

	Zł.	Zł.
Zadłużenie członków Izby z okresu ubiegłego za:		
a) składki adwokackie	90.724.05	
b) koszty postępowania dyscyplinarnego .	9.804.90	
c) składki na fundusz pośmiertny	597.870.50	
d) jednorazowy wpis	117.337.20	
e) różne	450.—	816.186.65
Zadłużenie członków Izby w okresie spraw. za:		
a) składki adwokackie	155.576.62	
b) składki na fundusz pośmiertny	403.008.48	
c) jednorazowy wpis	110.250.—	668.835.10
		1.485.021.75

Ma

	Zł.	Zł.
Wpłaty członków Izby w okresie sprawozd. na		
a) zaległe składki adwokackie	48.542.90	
b) „ koszty postępow. dyscyplinarn.	1.741.60	
c) „ składki na fundusz pośmiertny .	175.919.50	
d) „ jednorazowy wpis	24.426.—	250.630.—
a) bieżące składki adwokackie	85.771.50	
b) „ „ na fundusz pośmiertny .	69.295.—	
c) „ jednorazowy wpis	78.591.—	233.657.50
Pomniejszenie obciążenia		27.944.70
Bilans Zamknięcia		972.789.55
		1.485.021.75

Dłużnicy członkowie Izby za udzielone pożyczki

W-n

	Zł.	Zł.
Należne pożyczki w okresie ubiegłym:		
Gotówką	117.070.37	
Papierami wartościowemi	37.519.36	154.589.73
Udzielone pożyczki w okresie sprawozd. . .		21.500.—
		176.089.73

Ma

	Zł.	Zł.
Wpływy na spłatę pożyczek		27.331.40
Umorzone jako nieściągalne		5.300.—
Bilans Zamknięcia		143.458.33
		176.089.73

Rachunek Administracji czasopisma „Palestra"

W-n

	Zł.	Zł.
Pozostało z okresu ubiegłego		561.75,—
Wpływy od prenumeratorów:		
do kasy administracji	8.696.—	
przez inkasentki	13.148.56	
na r-ku w P. K. O.	6,849.85	28.694.41
Za pojedyncze egzemplarze:		
do kasy administracji	226.05	
na r-ku w P. K. O.	109.50	335.55
Za ogłoszenie:		
do kasy administracji		50.—
Dopisane na r-ku w P. K. O..		7.33
Zapożyczone z kasy Rady Adwokackiej . . .		1.500.—
		31.149,04

Ma

	Zł.	Zł.
Wydatki:		
Druk czasopisma „Palestra"	16.196.12	
Papier tekstowy i okładkowy	4.072.34	
Druk odbitek	787.80	
Honorarja autorskie	1.527.25	
Ogólne koszty administracji	2.650.—	25.233.51
Portorja	915.08	
Koszta manipulacyjne w P. K. O.	30.70	
Inkaso	1.405.16	
Ekspedycje	211.84	
Klisze do adresarki i konserwacja	296.27	
Kartoteka	118.80	
Materjały piśmienne i druki	680.18	3.658.03
Zwrócone do kasy Rady Adwokackiej . . .		600.—
Bilans Zamknięcia		1.657.50
		31.149.04

Zestawienie należności przypadających od prenumeratorów

na dz. 31.10. 1933 r.

	Za rok 1932	1 9 3 3 r. za I kwart.	za II kwart.	za III kwart.	OGÓŁEM
Warszawa. . . .	230.75	427.50	3.029.25	4.152.50	7.840.—
Prowincja	1.434.75	1.295.—	1.771.75	2.295.25	6.796.75
	1.665.50	1.722.50	4.801.—	6.447.75	14.636.75

BILANS

Izby Adwokackiej Warszawskiej w dniu 31 października 1933 r.

Stan czynny

	Zł.	Zł.
1. **Gotówka:**		
a) w kasie biura Rady Adwokackiej .	6.130.34	
b) w kasie administracji „Palestra" . .	198.97	6.329.31
2. **Sumy do dyspozycji:**		
a) w P. K. O. na r-ku Rady Adwokackiej	30.768.34	
b) w P. K. O. na r-ku „Palestry" . . .	1.458.53	
c) w Banku Handlowym	206.972.06	239.198.93
3. **Papiery wartościowe:**		
zdeponowane w Banku Handlowym . .		81.761.—
4. **Dłużnicy:**		
członkowie Izby za udzielone pożyczki		143.458.33
5. **Członkowie Izby:**		
Należności z tyt. zaległych i bieżących .		
a) składek adwokackich	87.847.50	
b) kosztów post. dysc.	7.577.05	
c) składek pośmiertnych	781.022.—	
d) jednorazowego wpisu	96.333.—	
e) różne	10 —	972.789.55
6. **Ruchomości:**		
w biurze Rady i pokojach adwok. przy Sądach		48.928.53
7. **Wydawnictwo „Palestra"**		1.500.—
8. **Koło Prawników Polskich**		3.792.45
9. **R-k Mieszany urządzenia lokalu** . . .		14.478.40
10. **Sumy Przechodnie**		13.042.82
		1.525.279.32

Stan bierny

	Zł.	Zł.
1. **Wierzyciele:**		
Należne zapomogi pośmiertne		268.728.70
2. **Fundusze:**		
a) Ogólny		95.434.55
b) Zapomóg Pośmiertnych		409.827.51
c) Rezerwowy Zapomóg Pośmiertnych .		385.094.93
d) Zapomogowy		223.341.25
e) Asek. zast. w spr. karn.		5.075.50
f) Budowy Domu Prawnictwa Polsk. .		150.—
3. **R-k Funduszów Żelaznych:**		
a) Fundusz im. Leona Figowskiego . .	1.813.—	
b) „ „ Zygmunta Tykocinera .	4.155.88	
c) „ „ Zygm. Sokołowskiego .	4.656.20	10.625.08
4. **R-k Jednorazowego Wpisu**		96.333.—
5. **R-k Wykonania Budżetu**		10.141.62
6. **R-k Administracji „Palestra"**		1.657.50
7. **Pożyczka Udziałowa**		3.000.—
8. **Amortyzacja Pożyczki Udziałowej** . .		2.000.—
9. **Majątek Izby**		13.869.68
		1.525.279.32

Szef Buchalterji Rady:
(—) I. Nowicki

Członek Rady - Zastępca Skarbnika:
(—) J. Podkomorski

Dziekan Rady:
(—) B. Bielawski

WYKONANIE BUDŻETU ZA ROK 1933

od 1/11.32 r. do 31/10.33 r.

	Prelimi-nowano	Wyko-nano	Więcej niż prelimin.	Mniej niż prelimin.
Dochody:				
Składki adwokackie	167.599 —	122.019.93	—	45.579.07
Składki od aplik. adwok. . .	6.000.—	5.580.—	—	420.—
Składki wpisowe	5.000.—	22.680.—	17.680.—	—
Składki bibljoteczne	1.000.—	5.995.—	4.995.—	—
Za legitymacje	300.—	1.299.—	999 —	—
Opłaty manipulacyjne . . .	2.000.—	24.040.20	22.040.20	—
Różne	6.893.53	9.375.45	2.481.92	—
Pozostałość z okresu ubiegłego	5.451.93	5.451.93	—	—
	194.244.46	196.441.51	48.196.12	45.999.07
	2.197.05		2.197.05	

Zestawienie:

Wykonanie budżetu:

	Dochody . .	2.197.05
	Wydatki . .	7.944.57
	Nadwyżka . .	10.141.62

Nadwyżka zł. 10.141.62 składa się

1) z nadwyżki uwidocznionej w preliminarzu 5.451.93
2) oraz z nadwyżki w wykonaniu budżetu 4.689.69

10.141.62

	Prelimi-nowano	Wyko-nano	Więcej niż prelimin.	Mniej niż prelimin.
Wydatki:				
Naczelna Rada Adwokacka .	13.000.—	18.500.—	5.500.—	—
Lokal i konserwacja	17.000.—	17.644.30	647.30	—
Podatek od lokalu	1.200.—	718.20	—	481.80
Opał i światło	5.000 —	3.622.68	—	1.377.32
Telefony	8.000.—	7.574.30	—	425.70
Materjały piśm. i druki . . .	6.000.—	4.906.59	—	1.093.41
Druk sprawozdania	3.500.—	2.977.64	—	522.36
Ogłoszenia i prenumer. pism .	6.000.—	6.029.80	29.80	—
Portorja	5.000.—	3.755.74	—	1.244.26
Bibljoteka	4.000.—	3.110.—	—	890.—
Inkaso	6.000.—	11.217.50	5.217.50	—
Koszty manip. w instyt. kred.	400.—	246.68	—	153.32
Wynagrodzenie personelu . .	80.000.—	80.907.—	907.—	—
Świadczenia socjalne	7.000.—	8.054.58	1.054.58	—
Subsydjum dla Łodzi	6.670.—	2.700.—	—	3.970.—
" " Białegostoku .	500.—	240.—	—	260.—
Urządzenia biurowe	6.000.—	4.817.60	—	1.182.40
Nieprzewidziane wydatki . .	10.000.—	4.052.60	—	5.947.40
Różne wydatki	8.974.46	5.221.68	—	3.752.78
	194.244.46	186.299.89	13.356.18	21.300.75
	7.944.57		7.944.57	

Preliminarz budżetowy
na rok 1933/34.

	Zł.	Zł.
Wydatki:		
Naczelna Rada Adwokacka	18.000.—	
Lokal i konserwacja . . . . , ...	20.000.—	
Podatek od lokalu . . . . . . , ...	2.160.—	
Opał i światło	6.000.—	
Telefony	8.000.—	
Materjały piśmienne i druki	8.000.—	
Druk sprawozdania i listy	3.500.—	
Ogłoszenia i prenumerata pism	6.000.—	
Portorja	5.000.—	
Bibljoteka . . . . , .	4.000.—	
Koszty inkasa	2.000.—	
Koszty manipulacyjne w instytucjach kredyt. . .	400.—	
Wynagrodzenia personelu Rady Adwokackiej . .	70.000.—	
Świadczenia socjalne	6.000.—	
Urządzenia biurowe	10.000.—	
Amortyzacja Pożyczki Udziałowej	3.000.—	
Amortyzacja ruchomości	4.000.—	
Nieprzewidziane wydatki	12.000.—	
Różne.	12.241.—	200.301.—
Sąd Dyscyplinarny		
a) koszty kancelaryjne i wynagrodzenie personelu łącznie ze świadczeniami	15.000.—	
b) specjalne wydatki (zwrot kosztów podróży świadkom, delegacji i t. p.)	2.000.—	17.000.—
		217.000.—
Dochody:		
Składki adwokackie 100 × 1800 , ...	180.000.—	
— 5% na Fundusz Zapomóg Ogólnych , ...	9.000.—	171.000.—
Składki aplikantów 20 × 400	8.000.—	
— 5% na Fundusz Zapomóg Ogólnych	400.—	7.600.—
Składki wpisowe 100 × 100	10.000.—	
„ wpisowe 500 × 20	10.000.—	20.000.—
Składki bibljoteczne 25 × 120		3.000.—
Za legitymacje członkowskie 5 × 120		600.—
Opłaty manipulacyjne 100 × 20	2.000.—	
„ „ 30 × 100	3.000.—	5.000.—
Za odnajem lokalu		10.100.—
Nieprzewidziane i różne zaległe		1.—
		217.301.—

DODATEK

DO SPRAWOZDANIA RADY ADWOKACKIEJ W WARSZAWIE ZA ROK 1932 — 33

Podane w powyższem sprawozdaniu dane statystyczne — wskutek wynikłych omyłek — sprostować należy w sposób następujący:

Na str. 65. W tablicy: „Wykreślono z listy" w pierwszej rubryce w podsumowaniu ogólnem

zamiast liczby 225 powinno być 224.

Na str. 73. W zestawieniu stanu liczebnego członków Izby za ostatnie 10-lecie:

między wierszami, zawierającemi dane na 1 marca 1931 r. i 1 listopada 1932 r., wstawić należy wiersz następujący:

1 marca 1932 r. . . .	949	443	1392	328	117	445

w ostatnim wierszu w pierwszej rubryce

liczbę 1023 (adwokatów w Warszawie na d. 1 listopada 1933 r.) poprawić na 1203.

W zestawieniu wzrostu liczby członków Izby w ciągu ostatniego 10 lecia—liczby, podane w trzech ostatnich wierszach, zastąpić liczbami następującemi:

1931/32	104	81	185	ubyło 6	15	9
1.III-1.XI.32	76	53	129	31	20	51
1932/33	178	82	260	68	22	90

Na str. 74. W zestawieniu wyboru siedziby w rubryce: „Wogóle" za okres sprawozdawczy 1930/31

liczbę 150 poprawić na 160.

Na str. 98. W zestawieniu „Wyniki egzaminów" w rubryce „Przystąpiło do egzaminów"

w wierszu przedostatnim liczbę 99 poprawić na 100
„ „ ostatnim „ 275 „ „ 276

Na str. 111. W ostatnim wierszu liczbę 361.524,70 zł. poprawić na 333.111,30 zł.

Na str. 126. W zestawieniu wyroków

w ostatniej rubryce: „ogółem" w wierszu przedostatnim (za okres sprawozdawczy 1932 r.)

liczbę 159 poprawić na 59;

w wierszu ostatnim (za okres sprawozdawczy 1932/3 r.)

w rubryce: „napomnienie" liczbę 54 poprawić na 51;

w rubryce „zawieszenie w czynnościach" liczbę 26 poprawić na 22.

SPIS RZECZY.

